

Dorpsbelevingsonderzoek Borger

Een onderzoek naar wat er in Borger leeft

Van Hall Larenstein te Leeuwarden
2016/2017

Dorpsbelangen Borger

Veur Bōrgers Deur Bōrgers

**van hall
larenstein**
university of applied sciences

Dorpsbelevingsonderzoek Borger.

Een onderzoek naar wat er in Borger leeft

Auteurs van links naar rechts:	Jesca Witteveen	000111881
	Pim Habers	000013881
	Rutmer van der Meer	000006361
	Wytse van der Heide	000013257
	Marlot van Balveren	000013343
	Mark van Zwol	000005933
	Leanne Ringelberg	000013657
	Tjalling Mellema	000013242
	Floris Lelieveld	000012295
	Pina Koch	000013540
	Benny Lootsma	000013835
	Tim Meindertsma	000013638
	Jesse van der Wal	000013266
	Jelmer de Boer	000013739
	Job Beentjes	000014004
	Lieuwe van Leeuwen	000013512
	Anton Grol	000013095
	Marc de Vries	000014860
	Jort Faber	000013614
	Jelani Maduro	000013094
	Menno van Buiten	000012646

Opdrachtgever(s): Hogeschool van Hall Larenstein te Leeuwarden
BOKD (Brede Overleggroep Kleine Dorpen in Drenthe)
Stichting Dorpsbelangen Borger

In samenwerking met: BOKD (Brede Overleggroep Kleine Dorpen in Drenthe)
Stichting Dorpsbelangen Borger

Begeleidende docent(en): Mirjam Bakker
Hendrik Boekhoud
Jan van Delden

Module: LML102VN- Dorpsbelevingsonderzoek
Datum /plaats: 24 januari 2017 te Leeuwarden

Bronnen foto's/logo's voorkant:

(Borger wijdt gedurfd dorpsplein in, 2015)

(Voorma, 2016) Bron titelblad

Voorwoord

Voor u ligt het resultatenverslag van ons dorpsbelevingsonderzoek in het dorp Borger. Dit dorp is gelegen in de provincie Drenthe, tussen Assen en Emmen. In de tweede periode van het eerste jaar van de opleiding Management van de Leefomgeving aan hogeschool Van Hall Larenstein te Leeuwarden hebben wij (eerstejaars studenten aan Van Hall Larenstein) de opdracht gekregen om een dorpsbelevingsonderzoek uit te voeren in Borger.

De afgelopen weken hebben wij door middel van enquêtes onderzoek gedaan naar wat er leeft bij de bewoners van Borger. Het was een bijzondere ervaring voor ons om elk huishouden persoonlijk te benaderen. De bewoners van Borger die we gesproken hebben waren allen zeer positief, het gaf ons een goed gevoel om de bewoners via deze weg te helpen en de leefbaarheid van het dorp mogelijk verder te verbeteren.

In samenwerking met de BOKD (Brede Overleggroep Kleine Dorpen in Drenthe), stichting Dorpsbelangen Borger en een groep enthousiaste studenten is het dorpsbelevingsonderzoek uitgevoerd. Wij willen de inwoners van Borger, Luit Hummel van de BOKD (Brede Overleggroep Kleine Dorpen In Drenthe), onze begeleiders Mirjam Bakker, Hendrik Boekhoud, Jan Tingen, Daniëlle Voorma en alle geïnterviewde bewoners danken voor hun ondersteuning tijdens ons onderzoek.

Leeuwarden, januari 2017

Marlot van Balveren
Job Beentjes
Jelmer de Boer
Menno van Buiten
Jort Faber
Anton Grol
Pim Habers
Wytse van der Heide
Pina Koch
Lieuwe van Leeuwen
Floris Lelieveld
Benny Lootsma
Jelani Maduro
Rutmer van der Meer
Tim Meindertsma
Tjalling Mellema
Leanne Ringelberg
Marc de Vries
Jesse van der Wal
Jesca Witteveen
Mark van Zwol

Samenvatting

Borger is één van de kerndorpen van de gemeente Borger-Odoorn, gelegen op het midden van de Hondsrug. Van november 2016 tot en met januari 2017 zijn er 21 studenten van de opleiding "Management van de Leefomgeving" aan "Hogeschool Van Hall Larenstein" bezig geweest met het uitvoeren van een dorpsbelevingsonderzoek in Borger. Het doel van dit onderzoek is om erachter te komen hoe de inwoners van Borger de leefbaarheid ervaren. Dit onderzoek is uitgevoerd in opdracht van de BOKD (Belangen Organisatie voor Kleine Dorpen en Dorpshuizen Drenthe) en Dorpsbelangen Borger.

Het onderzoek is begonnen op 15 november, met een eerste bezoek aan het dorp. Dit was de kans om een eerste indruk van het dorp te schetsen. Daarnaast werd er belangrijke informatie vergaard vanuit enkele interviews met dorpsbewoners. Deze informatie is gebruikt voor de opzet van de enquêtes, die vervolgens zijn uitgezet in het dorp. Deze enquêtes zijn op vrijdag 2 december door de studenten deur aan deur uitgezet in Borger en zijn op woensdag 7 en vrijdag 9 december persoonlijk opgehaald. Daarbij zijn ook de inleverpunten die op meerdere locaties in het dorp waren geplaatst geleegd. Van de 1887 uitgezette enquêtes zijn 601 ingevulde enquêtes opgehaald. Dit komt neer op een respons van 32%.

De enquête is verdeeld in 6 thema's, in dit rapport heeft elk thema een hoofdstuk, met daarin de resultaten. De volgende thema's zijn behandeld: -algemeen, -het dorp en de omgeving, -sociale omgeving en identiteit, -verenigingsleven ontmoeting en voorzieningen, en het thema wonen en de buurt. Tot slot zijn er ook nog overige vragen.

Uit de resultaten van het thema algemeen blijkt dat ongeveer evenveel mannen als vrouwen de enquête hebben ingevuld. De meeste respondenten zijn ouder dan 50 jaar, hebben veelal een HBO/WO opleiding gevolgd, wonen samen of zijn gehuwd en komen oorspronkelijk niet uit het dorp.

De resultaten van het thema dorp en omgeving laten zien dat er veel vraag is naar verbetering van de fiets- en voetpaden. Voor veel verkeer is de route rondom het dorpsplein onduidelijk. Men is over het algemeen tevreden over de parkeergelegenheid in het centrum. Een overgroot deel van de respondenten heeft aangegeven geen last te hebben van criminaliteit in Borger. Een opvallend gegeven is dat het merendeel van de bewoners uit Borger Noord aangeeft dat er onvoldoende maatregelen worden getroffen tegen gladheid op de wegen.

In het thema sociale omgeving en identiteit blijkt dat een groot deel van de Borgernaren terecht kan bij de burens of dorpsgenoten wanneer hij of zij hulp nodig heeft, voornamelijk in het buitengebied is dit het geval.

Gemiddeld geeft 98.0% van de respondenten aan zich veilig te voelen in Borger.

Een opvallend gegeven is de eenzaamheid per leeftijdscategorie, de grootste groep mensen die zich wel eens eenzaam voelt zijn de mensen van 80 jaar en ouder, de groep die daar op volgt is juist de jongste groep mensen, namelijk de 18 tot en met 29 jarigen.

Het thema verenigingsleven, ontmoeting en voorzieningen laat zien dat een groot merendeel van de respondenten aangeeft dat er genoeg openbare prullenbakken aanwezig zijn.

66.1 % van de respondenten geeft aan gebruik te maken van het Hunzehuys, de diversiteit van het Hunzehuys wordt dan ook enorm (93.5%) gewaardeerd door de respondenten.

De informatieverstrekking en bereikbaarheid van de gemeente wordt door de meerderheid van de respondenten als voldoende ervaren.

Over de hoeveelheid uitgaansgelegenheden, speelmogelijkheden en activiteiten is men zeer tevreden.

Tot slot het thema wonen en de buurt. Per zone is men over het algemeen tevreden over het onderhoud van de groenvoorzieningen, voornamelijk in het centrum is de waardering hiervoor groot. De tevredenheid over het onderhoud van de openbare voorzieningen scoort ook erg hoog, in alle zones ligt het tevredenheidspercentage rond de 80%. Het gemiddelde rapportcijfer dat wordt gegeven voor Borger is een 8.

De bovengenoemde punten zijn de hoofdthema's met een aantal van de belangrijkste gegevens, wat opvalt is dat de Borgernaren zeer tevreden zijn over de voorzieningen en het onderhoud hiervan. Uit het onderzoek blijkt dat er meerdere redenen zijn om in Borger te willen wonen. Wat veel naar voren komt is de rust, veiligheid en de ruimte die men heeft in het dorp. Ook de omgeving en de ligging op de Hondsrug wordt veelal als reden aangegeven om in Borger te willen wonen. Daarnaast heeft Borger als bijkomend voordeel dat het centraal gelegen is, namelijk tussen de grote plaatsen: Emmen, Assen en Groningen. Veel van de respondenten werken dan ook in deze steden.

Inhoudsopgave

Inleiding	1
Begrippenlijst.....	3
1. Dorpsbeschrijving (kort)	5
1.1 Geschiedenis.....	5
1.2 Bodem en landschap	5
1.3 Hunebedden in Borger	6
1.4 Natuur in en om Borger.....	7
1.5 Archeologie.....	7
1.6 Voorzieningen.....	7
1.7 Toerisme	7
2. Materiaal en methode.....	8
2.1 Kennismaking	8
2.2 Interviews	8
2.3 Enquêtes uitdelen en ophalen	8
2.4 Analyse	9
3. Resultaten.....	10
3.1 Thema algemeen	10
3.2 Thema het dorp en omgeving	17
3.3 Thema sociale omgeving en identiteit	23
3.4 Thema verenigingsleven, ontmoeting en voorzieningen.....	30
3.5 Thema Wonen en de buurt	36
3.6 Thema overige vragen	39
4. Discussie	44
5. Conclusie	45
5.1 Algemeen.....	45
5.2 Dorp en de omgeving	45
5.3 Sociale omgeving en identiteit	45
5.4 Verenigingsleven, ontmoeting en voorzieningen.....	46
5.5 Wonen en de buurt	46
5.6 Verbeterpunten open vragen.....	46
Literatuurlijst	47
Bijlage I: Volledige dorpsbeschrijving.....	50
Geschiedenis	50
Bodem en landschap	51
Hunebedden in Borger	52

Natuur in en om Borger.....	53
Archeologie.....	54
Voorzieningen	55
Toerisme	55
Bijlage II: Publicaties	56
Bijlage III: De volledige enquête.....	57
Invulinstructie.....	59
Algemeen:	61
Thema: Het dorp en de omgeving.....	64
Thema: Sociale omgeving en identiteit.....	65
Thema: Verenigingsleven, ontmoeting en voorzieningen	67
Thema: Wonen en de buurt	72
Overige vragen.....	74
Bijlage IV: De twee niet-thuis brieven	76
Bijlage V: Alle Resultaten.....	79

Inleiding

Dit dorpsbelevingsonderzoek is uitgevoerd door studenten van Hogeschool Van Hall Larenstein en Dorpsbelangen Borger, in opdracht van de BOKD. De BOKD is een maatschappelijke organisatie die zich inzet voor de leefbaarheid op het Drentse platteland. Dit doen ze door dorpsbelangen in kleine dorpen in Drenthe te ondersteunen. Daarnaast ontwikkelt en begeleidt de BOKD leefbaarheidsprojecten samen met de dorpsbewoners.

Het doel van dit onderzoek is om te weten te komen hoe de bewoners van Borger de leefbaarheid in hun dorp ervaren en wat er speelt binnen het dorp. Hierbij wordt onderzoek gedaan naar zowel de kansen als de knelpunten binnen het dorp. Ook wordt er onderzocht in hoeverre de bewoners van Borger tevreden zijn met hun omgeving. Mogelijk vormt de uitkomst van dit onderzoek de basis voor een nieuw dorpsplan of dorpsagenda.

Dit onderzoek is uitgevoerd door de eerstejaars studenten van de opleiding Management van de Leefomgeving, aan hogeschool van Hall Larenstein te Leeuwarden. Gedurende de hele studie zijn zij bezig met het onderwerp regionale ontwikkeling. Hierbij kijken zij zowel naar de fysische geografische als ook de sociale geografie.

Voordat we aan dit onderzoek zijn begonnen, hebben we eerst kennisgemaakt met het dorp en enkele bewoners. Door middel van een rondleiding hebben we een beeld gekregen van Borger. Vervolgens hebben we interviews gehouden met enkele dorpsbewoners. Aan de hand van deze interviews hebben we vragen voor de enquête verzonnen. Nadat de enquête was gemaakt, hebben we deze uitgezet in Borger en na een paar dagen weer opgehaald. Alle gegevens van de enquêtes zijn vervolgens in SPSS ingevuld en tot grafieken en tabellen verwerkt. Voor het maken van het resultatenrapport is een selectie gemaakt van de resultaten. Deze resultaten beschrijven we in hoofdstuk 3 van dit rapport. In hoofdstuk 2 kunt u meer informatie over de materiaal en methode vinden.

Dit resultatenrapport start met een dorpsbeschrijving, gevolgd door een hoofdstuk over materiaal en methode. In hoofdstuk 3 worden de belangrijkste resultaten van het dorpsbelevingsonderzoek beschreven. Dit wordt gedaan aan de hand van de thema's uit de enquête. In hoofdstuk 4 blikken we terug op hoe het onderzoek is gegaan en wat we de volgende keer beter kunnen doen. Vervolgens hebben we hoofdstuk 5, waarin conclusies worden getrokken. Als laatste komen de bijlagen. In bijlage I kunt u de volledige dorpsbeschrijving vinden en bijlage II de publicaties. Vervolgens, in bijlage III, kunt u de volledige enquête terugvinden. De twee niet-thuis brieven zijn te vinden in bijlage IV en tot slot zijn alle resultaten in bijlage V te vinden.

De thema's binnen dit onderzoek zijn:

- ❖ Algemeen
In het thema algemeen worden de algemene vragen zoals leeftijd en geslacht behandeld.
- ❖ Dorp en omgeving
In het thema dorp en omgeving wordt de bereikbaarheid, verkeersveiligheid, natuur en omgeving behandeld.

- ❖ Sociale omgeving en identiteit
In het thema sociale omgeving en identiteit komen onderwerpen zoals sociale contacten, binding met het dorp en cultuurhistorische waarde aan bod.
- ❖ Verenigingsleven, ontmoeting en voorzieningen
In het thema verenigingsleven, ontmoeting en voorzieningen wordt ingegaan op de aanwezige voorzieningen in het dorp, of welke voorzieningen ontbreken. Ook wordt er in dit hoofdstuk onderzocht hoe het onderlinge contact tussen de dorpsbewoners is en wat voor activiteiten er wel en niet zijn.
- ❖ Wonen en de buurt
In het thema wonen en de buurt wordt ingegaan op het uiterlijk en uitstraling van de buurt. Hier wordt gekeken naar hoe men de buurt ervaart en waar wellicht ruimte is voor verbetering.
- ❖ Overige vragen
Hier zijn open vragen gesteld waar de mooie en minder mooie kanten van Borger naar boven komen. Daarnaast wordt er een algemeen rapportcijfer voor Borger gegeven door de respondenten.

Begrippenlijst

Begrippen	Betekenis/verklaring
Abiotisch/Biotisch	Biotisch is het tegengestelde van abiotisch. Biotische factoren hebben betrekking op de invloed die levende organismen uitoefenen op enerzijds hun abiotische milieu en anderzijds op andere organismen. Abiotische factoren zijn de niet levende milieufactoren, denk hierbij aan het klimaat, de bodem en het water. (Seamasters.be, sd)
Archeologie	Archeologie of oudheidkunde is de wetenschap die overblijfselen van oude culturen bestudeert met als doel om het verleden te reconstrueren en veilig te stellen. (Wikipedia Foundation, 2016)
Brink	Centrale open ruimte in veel Drentse zandnederzettingen, vaak begroeid met gras en eikenbomen. Ook veldnaam in de betekenis van “aan de rand van een stroomdal”. Aanvankelijk open ruimte aan de rand van de nederzetting (brink = rand). Vaak waren er meerdere open ruimtes als huisbrinken, zoals in Gees in de 19 ^e eeuw. (Timmer, sd)
Cultuurhistorie	De overblijfselen van de geschiedenis van de door de mens gemaakte en beïnvloede leefomgeving. (Brabant Loket, 2007)
Esdorpenlandschap	In de Middeleeuwen ontstaan landschap met driedeling in grondgebruik: essen, gras- en hooilanden en heide (XS4All, 2017)
Gehumificeerd	Dit zijn de resten van ontbindend plantaardig materiaal welke zich bevinden in een fase waarbij verdere ontbinding niet mogelijk is. (Claire, 2015)
Sedimentatie	Afzetting of accumulatie is het bezinken en ophopen van sedimenten, waarbij sedimentair gesteente ontstaat. In vlakke gebieden stromen rivieren trager. Wanneer het water langzamer zal stromen, zakt het meegenomen materiaal naar de bodem. Ook wind en smeltend landijs leggen op een bepaald moment het meegenomen puin neer. (Wikipedia Foundation, 2016)
Gladheidsbestrijding	(Ruimen van sneeuw en ijs) een service in het kader van het schoonmaken van gebouwen: Het van ijs en sneeuw ontdoen van voetpaden en straten en het strooien van straten en wegen in de winter. (Zabel Group, sd)
Gletsjer	Een bewegende en min of meer tongvormige ijsmassa, die uit een komvormig gebied langzaam uit de bergen naar beneden stroomt. (static digischool, sd)
Groenonderhoud	In stand houden van tuinen, parken, bossen, natuurterreinen, attractieparken en het buitengebied. Vaak betreft groenonderhoud het “openbaar groen”. (Gemeente Enschede, sd)
Infrastructuur	Voorzieningen in een wijk of gebied, waardoor het goed kan functioneren. Bruggen, wegen, spoorlijnen, enz. vallen onder de infrastructuur. (HypotheekWoordenboek, sd)
Leefbaarheid	Begrip dat met name gehanteerd wordt in de stedenbouwkunde. Bij leefbaarheid gaat het om de gebruiks- en belevingswaarde van een wijk of buurt. (SenterNovem, 2007)
Ontsluitingswegen	Weg, uitsluitend dienend om toegang te geven tot percelen, gelegen aan die weg. Is niet ontworpen voor doorgaand verkeer. (Wat betekent het, sd)

Provinciale weg	Een provinciale weg is een Nederlandse weg die wordt aangelegd, onderhouden en beheerd in opdracht van een provincie. De status van provinciale weg zegt iets over de beheerder van de weg, in dit geval dus de provincie. Ook zegt het wat over het weg type. (Wikipedia Foundation, 2016)
Respondent	Een persoon die deelneemt aan een onderzoek. (Multiscope, sd)
Saalien	Voorlaatste ijstijd. Duurde van 200.000 tot 130.000 jaar geleden. In deze periode werd het noorden van Nederland tot aan Nijmegen met het landijs bedekt. (Static Digischool, sd)
Verenigingsleven	Activiteiten van clubs, clubleven (MijnWoordenBoek, sd)
Verkeersveiligheid	Bevordering van veiligheid van weggebruikers door een veilige omgeving, regelgeving gericht op veiligheid en gedragsregels in het verkeer. (TheSaurusZorgEnWelzijn, sd)
Voorzieningen	Onder voorzieningen wordt alles wat het genieten van attracties mogelijk maakt verstaan. Bijvoorbeeld: wegen, hotels, campings, restaurants. (Static Digischool, sd)
Weichselien	Het Weichselien staat bekend als de laatste ijstijd. Nederland werd niet door het ijs bedekt maar had te maken met grote stofstormen die op grote schaal dekzand en löss heeft neergelegd op de oudere grondlagen. (Static Digischool, sd)
N-waarde (N=x)	N staat gelijk aan het daadwerkelijke aantal ingevulde antwoorden per vraag. Hierbij wordt in dit onderzoek het totale aantal respondenten welke antwoord geven op de gestelde vraag. (Wikipedia Foundation, 2015)

1. Dorpsbeschrijving (kort)

Borger is een dorp in de gemeente Borger-Odoorn en heeft een inwoneraantal van ongeveer 5000 inwoners. Borger staat het meest bekend om zijn hunebedden. Ook is Borger een erg aantrekkelijk dorp voor fietsers en wandelaars door zijn mooie en groenrijke omgeving. Langs het centrum van Borger loopt de provinciale weg de N374 waardoor het dorp goed te bereiken is. Verder is Borger een dorp dat beschikt over meerdere voorzieningen voor de inwoners zelf, maar ook voor de toeristen (infoborger.nl, z.d.).

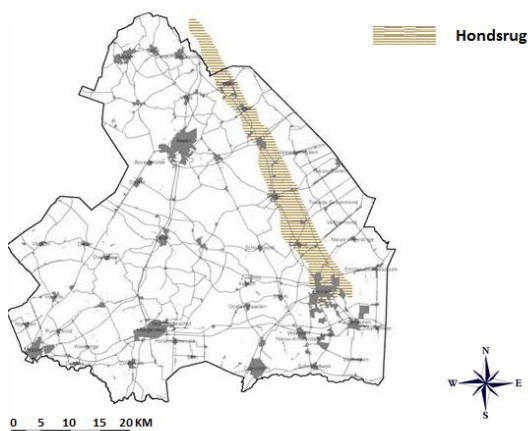
Borger is een dorp met een unieke ontstaansgeschiedenis, een groene omgeving en een heleboel voorzieningen binnen handbereik. Daarnaast heeft Borger een opvallende interne infrastructuur, zoals de N374, een provinciale weg die door de kern van Borger loopt. Dit zijn dan ook thema's die behandeld worden in dit rapport. In de volgende paragrafen wordt er kort een beschrijving van Borger gegeven. De gehele dorpsbeschrijving is terug te vinden in Bijlage I: Volledige dorpsbeschrijving.

1.1 Geschiedenis

Het dorp Borger is ontstaan in de vroege middeleeuwen. Maar voordat Borger ontstaan is, was deze streek al bewoond. Dit weet men door de vondst van de hunebedden. Voordat Borger ontstaan is, leefde het Trechterbekervolk in deze streek, dit is zo'n 5000 jaar geleden. Maar ook voor dat het Trechterbekervolk in deze streek aanwezig was, werd er al in Borger geleefd, hier is verder weinig over bekend. Tot en met de tijd van de middeleeuwen stelde Borger niet veel voor. In het jaar 944 stonden er maar 5 boerderijen in Borger. Rond het jaar 1800 waren er nog maar 300 inwoners en een eeuw later waren er 900 mensen die woonden in Borger. Op de kaart van 1930 in Bijlage I: Volledige dorpsbeschrijving is te zien hoe Borger er destijds uit zag. Borger was toen al een dorp met een aantal belangrijke ontsluitingswegen. Na de oorlog, vanaf 1945, groeide de bevolking sneller in Borger.

1.2 Bodem en landschap

Borger ligt op de zogenaamde Hondsrug. De Hondsrug is een langgerekt gebied dat van Emmen tot Groningen-stad loopt. De Hondsrug bestaat grotendeels uit zandruggen en stroomdalen in de provincie Groningen en Drenthe (zie figuur 1 hier beneden).

Figuur 1: Ligging Hondsrug, bron: (Drenthe, 2013)

Tijdens de ijstijd in het Saalien (ongeveer 350.000 - 100.000 jaar geleden), heeft het landschap van Drenthe en Groningen zich gevormd tot een karakteristieke omgeving. Vanuit noordoostelijke en noordwestelijke richting schoven lagen landijs over het noorden van Nederland.

Deze gletsjers bestonden soms uit kilometers dik ijs en sediment. Door het immense gewicht van deze schuivende ijsplaten werd het landschap aangetast. Rotsen, zand- en kleigronden werden onder het pakket ijs mee geschuurd, en gesedimenteerd tot een mengsel. Na het smelten van de ijsmassa bleef dit sediment achter, dit wordt keileem genoemd. Dit keileem vormt een bolvormige plateau in Drenthe. De Hondsrug ligt parallel aan een aantal andere ruggen die ten westen liggen. Deze ruggen laten een beweging van de gletsjers zien in een zuidoostelijke richting. (ontstaan van de Hondsrug, sd).

Tijdens de ijstijd in het Weichselien (ongeveer 70.000 - 10.000 jaar geleden) werd dit plateau van keileem bedekt onder een laag van fijn zand. De klimaatomstandigheden leken destijds op het huidige toendraklimaat. Door dit klimaat kreeg vegetatie nauwelijks grip op de grond. De wind daarentegen had vrij spel. Door deze winden werden kleine zanddeeltjes afgezet in Drenthe. Tegenwoordig is de voornaamste grondsoort in Drenthe nog altijd zand. Naast zand is er veengrond te vinden in dit gebied. Veen is een grondsoort bestaande uit gehumificeerde plantenresten. Dit kan bijvoorbeeld ontstaan uit moerassen van duizenden jaren geleden. Ook in Borger is de voornaamste grondsoort zand, daarnaast is er in de omgeving veengrond te vinden.

1.3 Hunebedden in Borger

Tijdens de ijstijd in het Saalien zorgden dezelfde gletsjers ervoor dat er grote keien werden afgezet in Drenthe, tot de dag van vandaag vind je deze keien op verschillende plekken in de provincie. 5000 jaar geleden zijn deze keien benut door het zogenaamde trechterbekervolk, dit volk leefde op de locatie van het huidige Borger. De keien werden onder andere gebruikt als constructie stenen voor grafkamers. Vanwege het grote gewicht van de keien zijn deze constructies tot de dag van vandaag intact gebleven. De hunebedden zijn vandaag de dag een enorme toeristische trekpleister. In Borger is het zogenaamde hunebeddencentrum te vinden. Jaarlijks trekken er honderdduizenden toeristen naar deze streek om deze archeologische bezienswaardigheid te mogen aanschouwen. Op de afbeelding hieronder zie je het overblijfsel van een hunebed. Deze grote stroom van toeristen heeft een directe invloed op de leefbaarheid van het dorp Borger. Borger beschikt over vele voorzieningen, meer dan je op grond van het inwonersaantal (5000) zou verwachten. Dat komt doordat Borger zeer populair is bij toeristen.

Figuur 2, Hunebedden in Borger, bron: (vensterplaat hunebedden, zd)

1.4 Natuur in en om Borger

Borger ligt in een rustige natuurlijke omgeving met volop groen. Om Borger heen zijn veel bossen te vinden, die liggen op de Hondsrug. De Hondsrug is een hoger gedeelte van het Drents – Fries plateau. Borger ligt eigenlijk tussen twee bosgebieden in. Aan de noordzijde is er de boswachterij Gieten-Borger (Boswachterij Gieten-Borger, sd) en ten zuiden licht boswachterij Exloo (Boswachterij Exloo, sd). Deze bosgebieden liggen overigens voor verreweg het grootste deel niet in het grondgebied van Borger, maar in de omliggende dorpen.

Door deze specifieke ligging op de Hondsrug komen er planten en diersoorten voor die behoefte hebben aan de specifieke abiotische en biotische omstandigheden die op de Hondsrug te vinden zijn. Dit maakt de Hondsrug een mooi gebied met een uitgebreide flora en fauna.

1.5 Archeologie

Borger heeft een rijk verleden, dit verleden wordt voor een groot gedeelte afgeleid aan de vondst van materiaal uit het verleden. Dit materiaal wordt verdeeld in 2 categorieën: namelijk het zichtbare materiaal en het opgeslagen materiaal in de bodem. Bij zichtbaar materiaal moet u denken aan grafheuvels en hunebedden.

Het nog niet reeds zichtbare materiaal (materiaal wat zich nog ondergronds bevindt) is zeer kwetsbaar, vandaar dat hier zeer voorzichtig mee gedaan moet worden.

1.6 Voorzieningen

In Borger komen twee belangrijke wegen samen, namelijk de N34 en de N374. Het dorp is dan ook goed bereikbaar en kent verschillende bushaltes. Het middelpunt van Borger is de kerk, deze staat bij een rotonde die verschillende delen van het dorp met elkaar verbindt. Voor een dorp met 4.728 inwoners, heeft Borger veel voorzieningen. Dit komt door de toeristen. Borger heeft namelijk het grootste hunebed van Nederland. Ook de rust en de mooie natuur in en rondom Borger trekken mensen. Deze toeristen zijn goed voor de economie en houden veel voorzieningen in stand. Zo is er een grote Albert Heijn, een zwembad, een aantal campings en een paar restaurants. Ook is er een Hunebedmuseum, waar bezoekers een kijkje in het verleden kunnen nemen (Borger (Nederland), sd). In het volgende kopje wordt er nog meer verteld over het toerisme in borger.

1.7 Toerisme

Borger is een dorp dat bekend staat om de hunebedden. In het dorp is een hunebedcentrum gevestigd. Hier kun je ontdekken wat een hunebed is en hoe de mensen in die tijd leefden. Ook kun je het museum bekijken. Er komen veel toeristen naar het hunebedcentrum. Deze toeristen komen dus allemaal naar Borger toe. Hier hebben de inwoners van Borger handig op ingespeeld. In Borger zijn 3 vakantieparken aanwezig. Ook zijn er een aantal hotels aanwezig. Doordat er genoeg vakantieparken en hotels zijn, zijn er in Borger jaarlijks 1 miljoen overnachtingen. Al die toeristen gebruiken de winkelvoorzieningen die in Borger gevestigd zijn. Daardoor zijn er ook veel winkels. In Borger staat tevens een kerk met een gotische toren uit de 14e eeuw. Daarnaast staan er een aantal karakteristieke huisjes. Deze huisjes zijn kenmerkend voor Borger. Zo zijn er nog een paar straten met dit soort huisjes (Borger, sd).

2. Materiaal en methode

In de 2^e onderwijsperiode van 2016-2017 is een dorpsbelevingsonderzoek gedaan door de eerstejaars studenten van de opleiding management van de leefomgeving, op hogeschool Van Hall Larenstein te Leeuwarden. Borger is toegewezen aan een groep van 21 mensen, deze groep heeft het dorpsbelevingsonderzoek uitgevoerd.

2.1 Kennismaking

Als eerste kennismaking met het dorpsbelevingsonderzoek kwam Luit Hummel van de BOKD naar de Hogeschool en vertelde over de dorpen in Drenthe in het algemeen. Met de verkregen informatie van Luit Hummel en de gemaakte dorpsbeschrijving over Borger, werden er interviewvragen opgesteld. Met sleutelpersonen in Borger is contact gelegd voor een interview. Het doel hiervan was om een indruk te krijgen van het dorp Borger, en om onderwerpen te verzamelen waar in het dorp veel over wordt gesproken.

Dinsdag 15 november 2016 was de eerste dag dat er kennis gemaakt werd met het dorp Borger. Er werd eerst een presentatie over het dorp gegeven, en daarna werd er een fietstocht georganiseerd door Jan Tingen en Danielle Voorma van Dorpsbelangen Borger. De fietstocht hielp om een beeld te krijgen van Borger en de omgeving.

2.2 Interviews

Na de rondleiding was het tijd voor de eerste interviews. De interviews werden gehouden met inwoners van Borger waarmee contact gelegd was. Door bewoners te interviewen is er informatie opgedaan over Borger en hun ervaring met het dorp. Deze informatie is op school besproken om uiteindelijk enquêtevragen te kunnen maken. Deze informatie is opgedeeld in categorieën. Zo kwamen er thema's naar voren die belangrijk zijn in Borger. Aan de hand van de thema's zijn er 44 dorps specifieke (DS.) vragen en stellingen bedacht voor de enquête. Eén van de DS. vragen was 'In welke zone woont u?'. Hiervoor zijn er binnen Borger zelfbedachte zones gemaakt. Deze zones zijn te vinden in de enquête die is bijgevoegd als Bijlage III: De volledige enquête. In de enquête worden deze DS. vragen gesteld in combinatie met de 60 standaard vragen (Casco vragen). Deze standaardvragen worden gebruikt voor elk dorpsbelevingsonderzoek, uitgevoerd door het van Hall Larenstein. De concept enquête is nagekeken door Dorpsbelangen Borger, BOKD en docenten van Management van de Leefomgeving. Na de feedback verwerkt te hebben is de definitieve enquête ontstaan, waarna de enquête is uitgezet in het dorp.

2.3 Enquêtes uitdelen en ophalen

Op 2 december zijn de enquêtes deur aan deur uitgedeeld. Als de mensen niet thuis waren, is de enquête met een 'niet thuis briefje' door de brievenbus gedaan. Er werden ook 'brievenbussen (dozen)' bij de Boni, Albert Heijn en het Hunzehuys neergezet. Hier konden de inwoners de enquêtes ook inleveren. Op woensdag 7 december zijn de enquêtes weer opgehaald. Door het aantal zieken in de groep is het niet gelukt om alle uitgedeelde enquêtes op te halen. Als gevolg hiervan is besloten om op vrijdag 9 december de resterende enquêtes op te halen. Bewoners die de enquête nog niet hadden ingevuld kregen een niet-thuis briefje met daarop een uiterste inleverdatum. De bewoners konden hierdoor alsnog de enquête invullen en inleveren bij de inleverpunten in Borger.

Maandag 12 december heeft Hendrik Boekhoud (docent begeleider Borger) de enquêtes opgehaald die ingeleverd zijn bij de brievenbussen van de supermarkten en het Hunzehuys. Dit resulteerde in een respons van 32%. Er waren ook mensen die wegens omstandigheden te laat waren met het

inleveren van de enquête. Er is voor gezorgd dat hun enquête alsnog verwerkt kon worden. Daarmee werd een uiteindelijke respons van 32% bereikt (601 teruggekeerde enquêtes).

2.4 Analyse

De enquêtes zijn vervolgens in SPSS ingevoerd. SPSS is een computerprogramma dat gebruikt wordt voor statistische analyse. De open vragen zijn ingevoerd in Excel en vervolgens zijn de antwoorden gecategoriseerd. Aan de hand daarvan konden de antwoorden op de open vragen worden geturfd, om op deze manier een overzicht te krijgen. Nadat het bestand compleet was, konden er tabellen en grafieken gemaakt worden waarin de enquêtevragen zijn verwerkt. Op deze manier is het mogelijk om de antwoorden te kunnen analyseren in een overzichtelijk bestand, en was het mogelijk om het resultatenverslag te schrijven. Naast grafieken maken over een enkele vraag, zijn er ook vragen gecombineerd. Aan de hand van het thema algemeen kunnen er vragen gecombineerd worden met bijvoorbeeld het geslacht of de leeftijd van de respondenten. Dit resultatenverslag wordt daarna naar de opdrachtgever (Dorpsbelangen Borger) gestuurd zodat het dorp de nodige informatie en uitkomsten heeft.

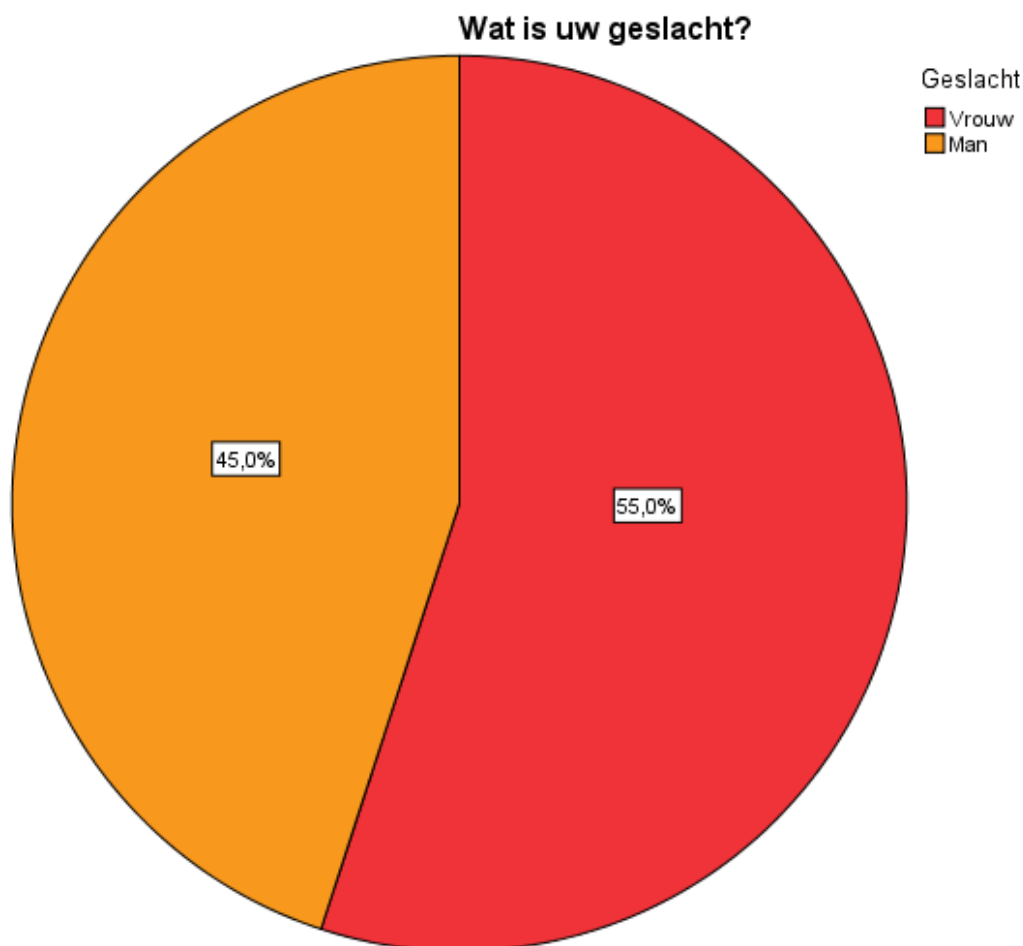
3. Resultaten

In totaal zijn er in Borger 1887 enquêtes uitgezet. Hiervan zijn uiteindelijk 601 ingevuld teruggekomen Er is uiteindelijk een respons behaald van bijna 32% ($601/1887 \times 100\% \approx 31,8\%$)

Bij ieder figuur in het hoofdstuk resultaten wordt met $N=...$ aangegeven hoeveel respondenten de vraag beantwoord hebben.

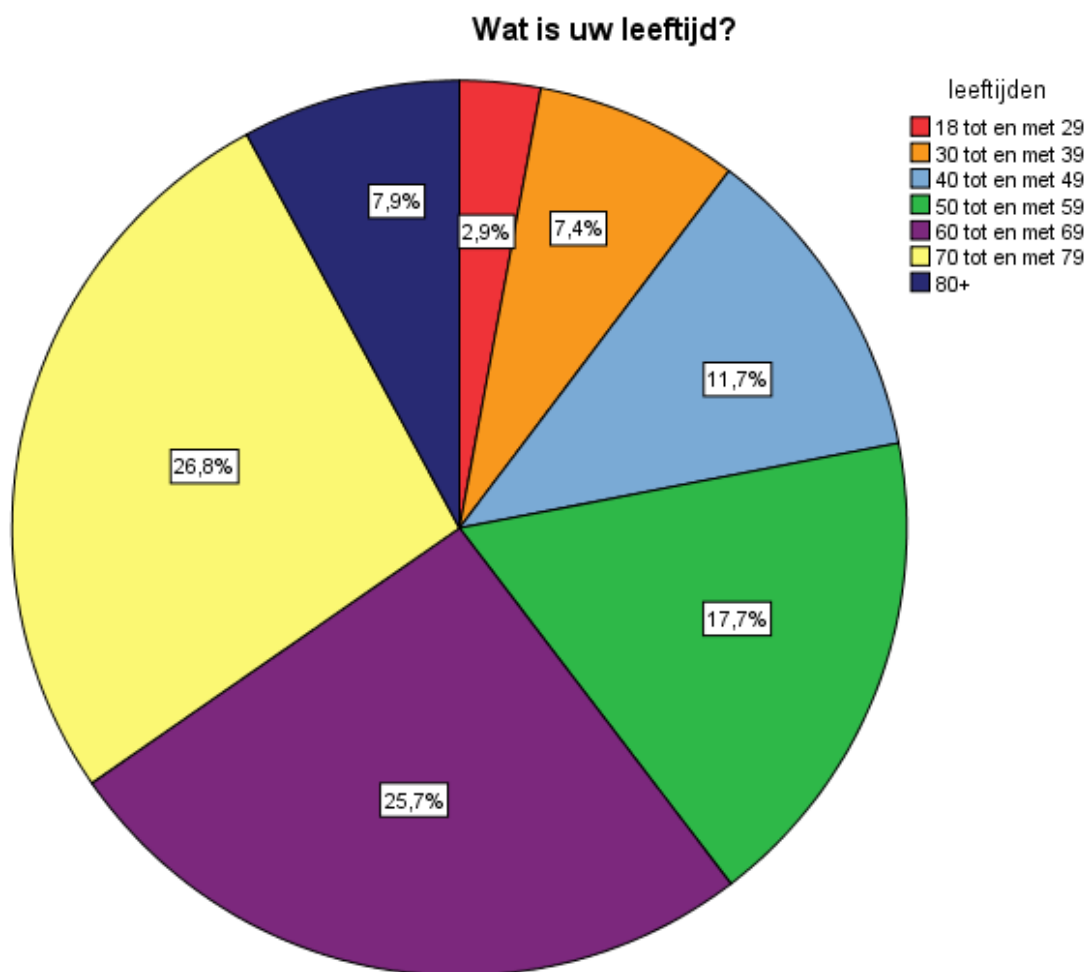
3.1 Thema algemeen

Het thema algemeen heeft betrekking op de persoonlijke situatie van de respondenten. Er zullen een aantal algemene kenmerken behandeld worden, zoals leeftijd, geslacht, opleiding en oorsprong. Aan de hand van dit thema kunnen we vragen in de hierop volgende thema's combineren.

Figuur 3: Vraag 1, geslacht. N=590.

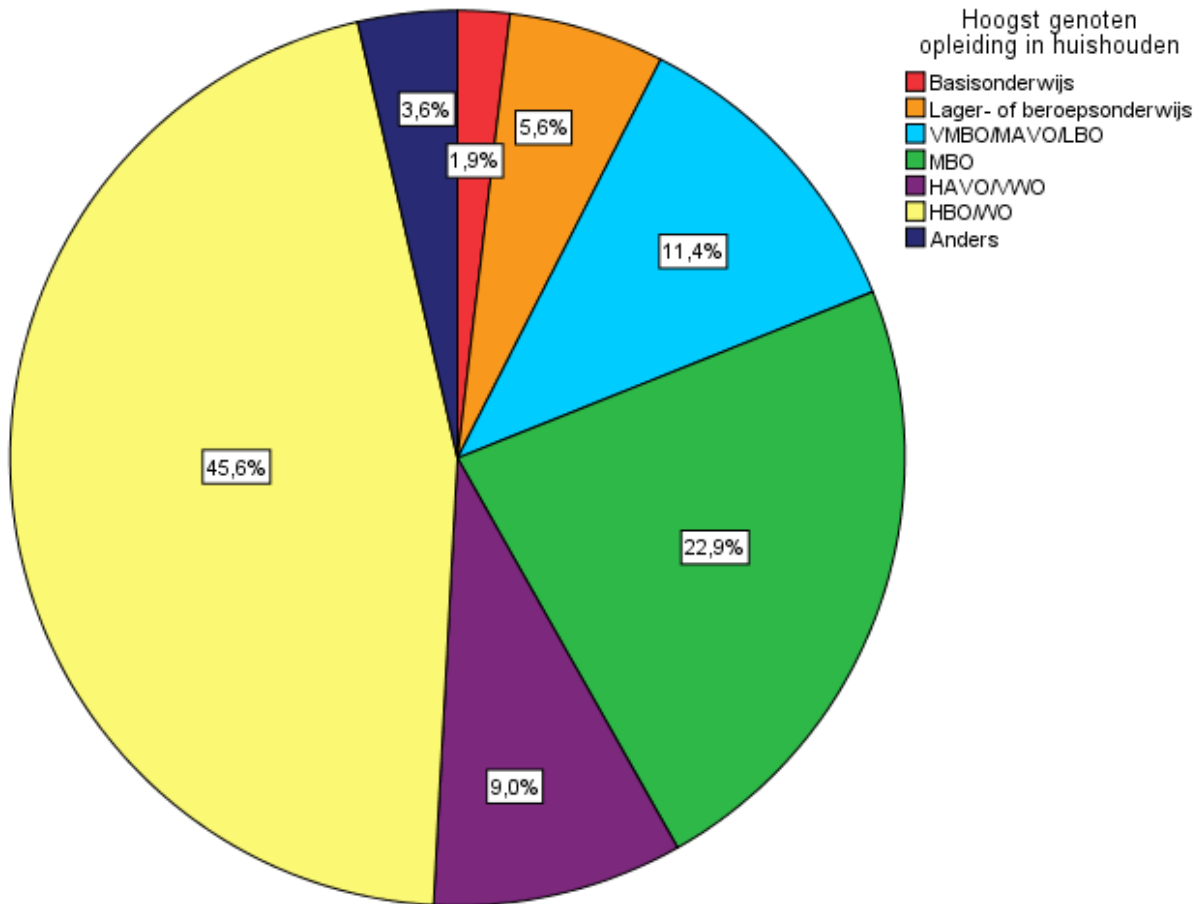
In figuur 3 is te zien dat 45% van de respondenten man is en 55% vrouw.

Figuur 4: Vraag 2, leeftijd respondenten. N=583.

Op basis van de leeftijd van de 583 respondenten is het bovenstaande cirkeldiagram opgesteld. Hierin worden de antwoorden van de respondenten onderverdeeld in leeftijdscategorieën. Uit de figuur blijkt dat het merendeel van de respondenten (60,4%) ouder dan 60 jaar is. En 10,1% onder de 40 jaar.

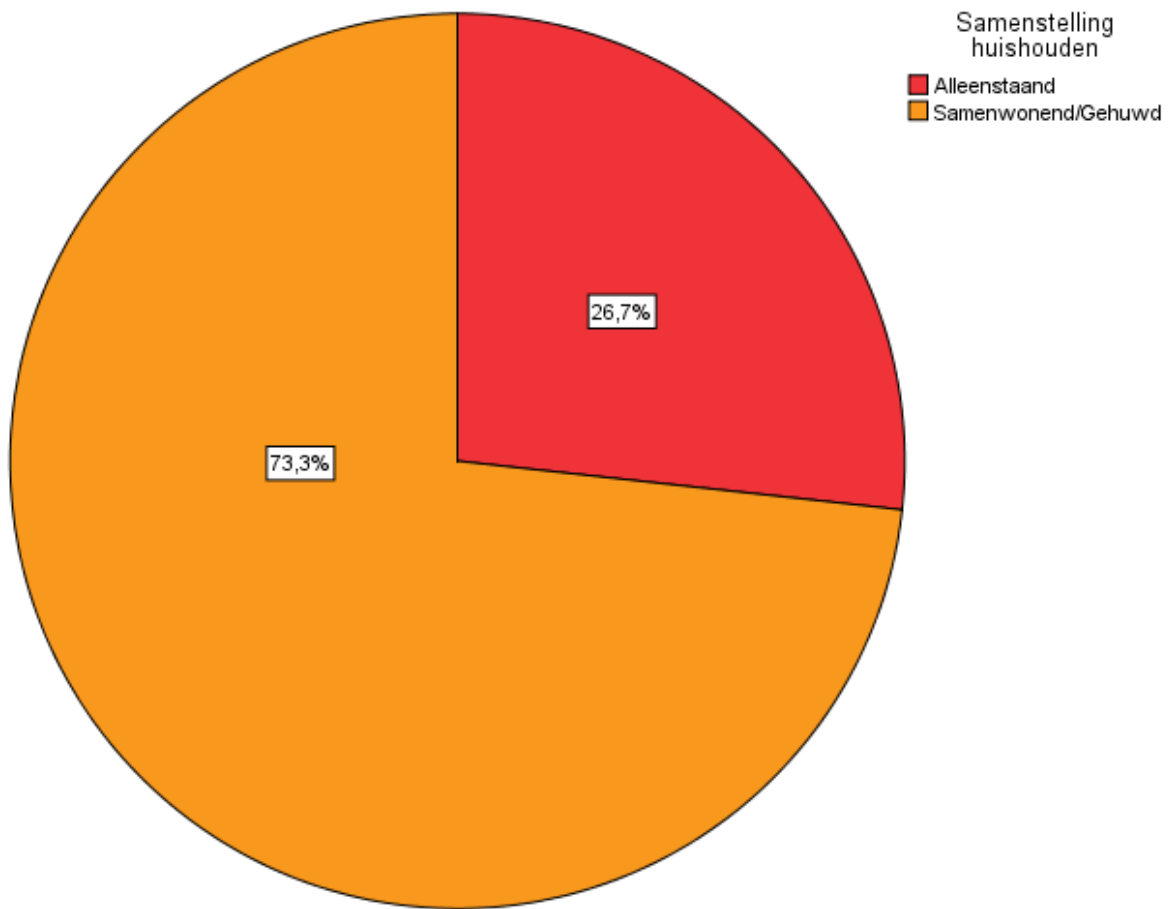
Wat is de hoogst genoten opleiding in uw huishouden?

Figuur 5: Vraag 5, hoogst genoten opleiding. N=586.

In figuur 5_ komt naar voren dat 45,6% van de respondenten een gezinslid heeft die een HBO of WO diploma heeft. Daarnaast heeft 22,9% een MBO studie gevolgd.

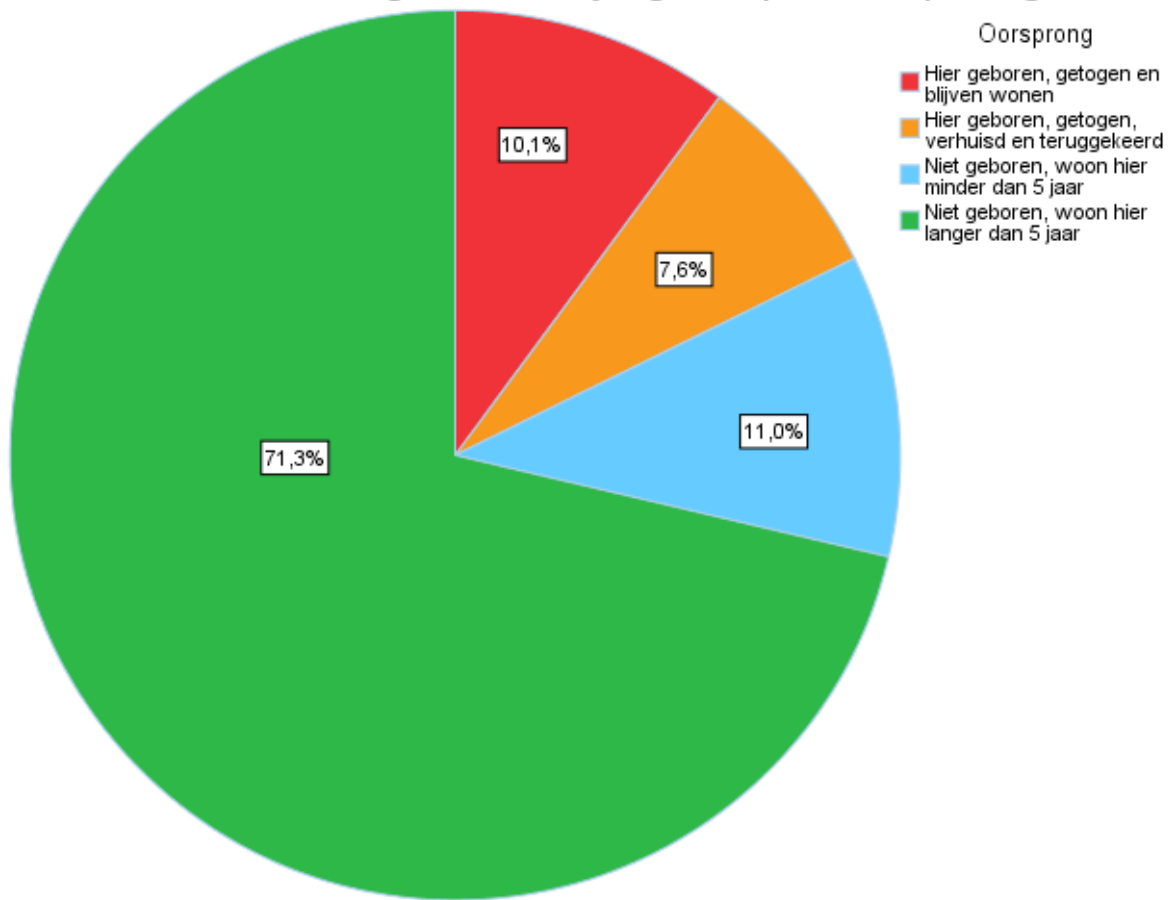
Hoe is uw huishouden samengesteld?

Figuur 6: Vraag 3, samenstelling huishouden. N=592.

In figuur 6 staat de samenstelling van het huishouden van de respondenten. Hieruit blijkt dat 73,3% van de respondenten samenwonend of gehuwd is. En 26,7% alleenstaand is.

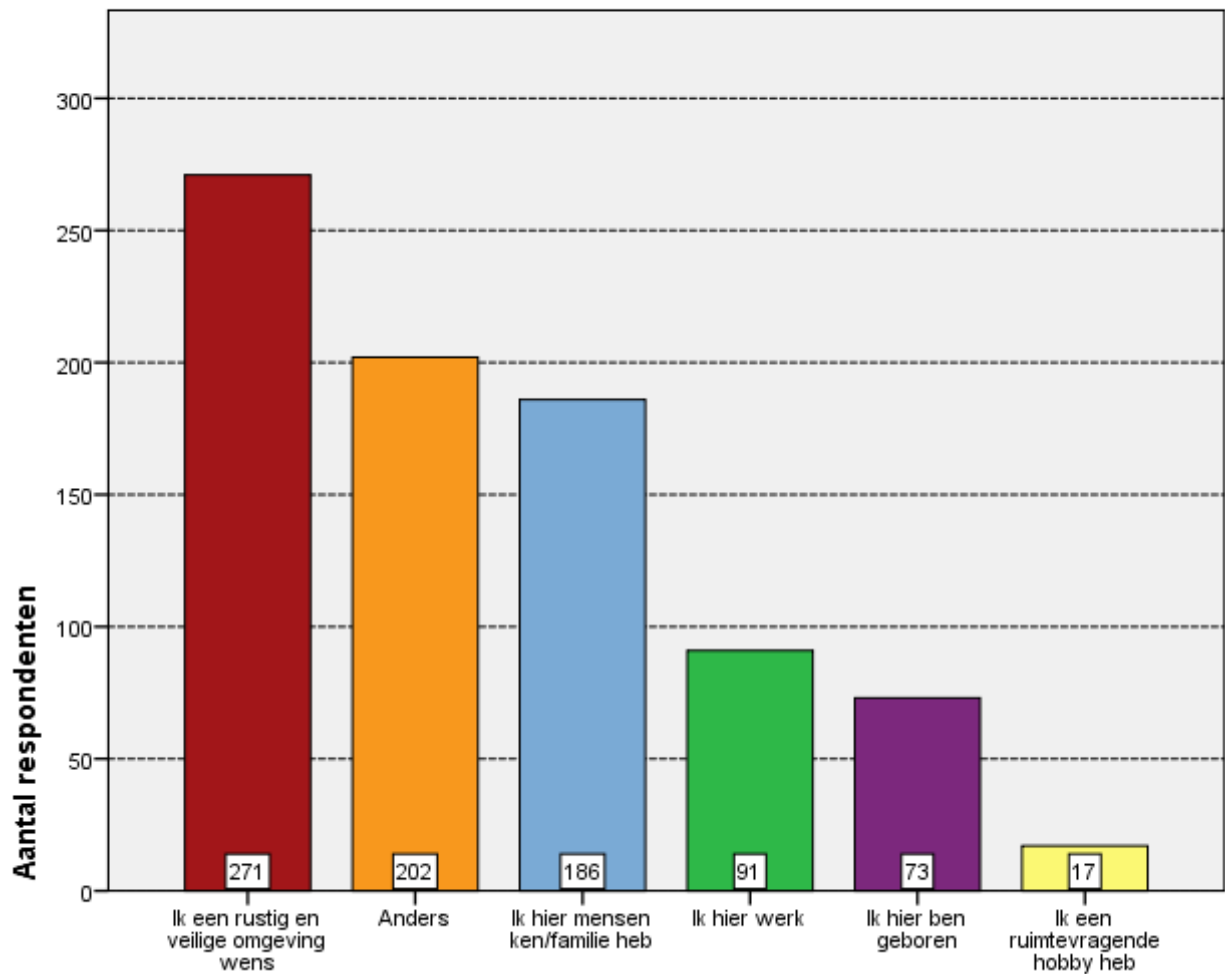
Welke van de volgende beschrijvingen is op u van toepassing?

Figuur 7: Vraag 6, oorsprong respondenten. N=593.

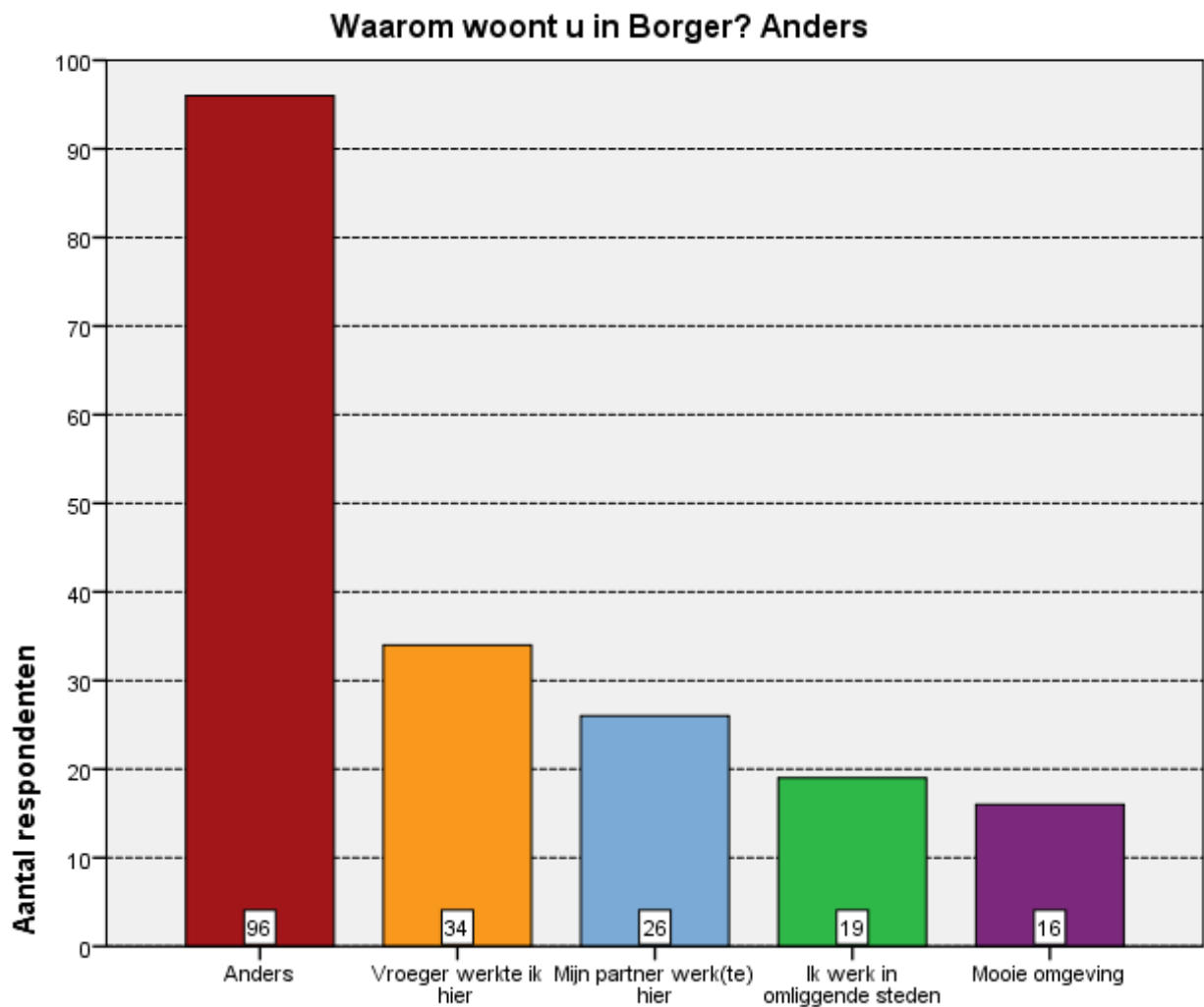
In figuur 7 wordt duidelijk dat een grote groep respondenten (71,3%) heeft aangegeven dat ze niet in Borger zijn geboren, maar dat ze al wel langer dan 5 jaar in het dorp wonen. Daarnaast is 10,1% van de respondenten in Borger geboren, getogen en blijven wonen.

Waarom woont u in Borger?

Figuur 8: Vraag 7, reden wonen in Borger. N=576.

In de figuur 8 is te zien dat 271 respondenten heeft aangegeven in Borger te wonen, omdat ze in een rustige en veilige omgeving willen wonen. Dit antwoord wordt met het meest gegeven (51,9%). Ook geven 186 respondenten (37,3%) aan dat ze in Borger wonen, omdat ze daar familie hebben, of omdat daar mensen wonen die ze kennen. 91 vanwege werk, 73 respondenten geven aan in Borger te wonen, omdat ze hier geboren zijn, en 17 respondenten hebben een ruimte-vragende hobby waardoor ze in Borger wonen. Ook geven 202 respondenten aan een andere reden te hebben waarom ze in Borger wonen. Dit wordt in figuur 9 behandeld.

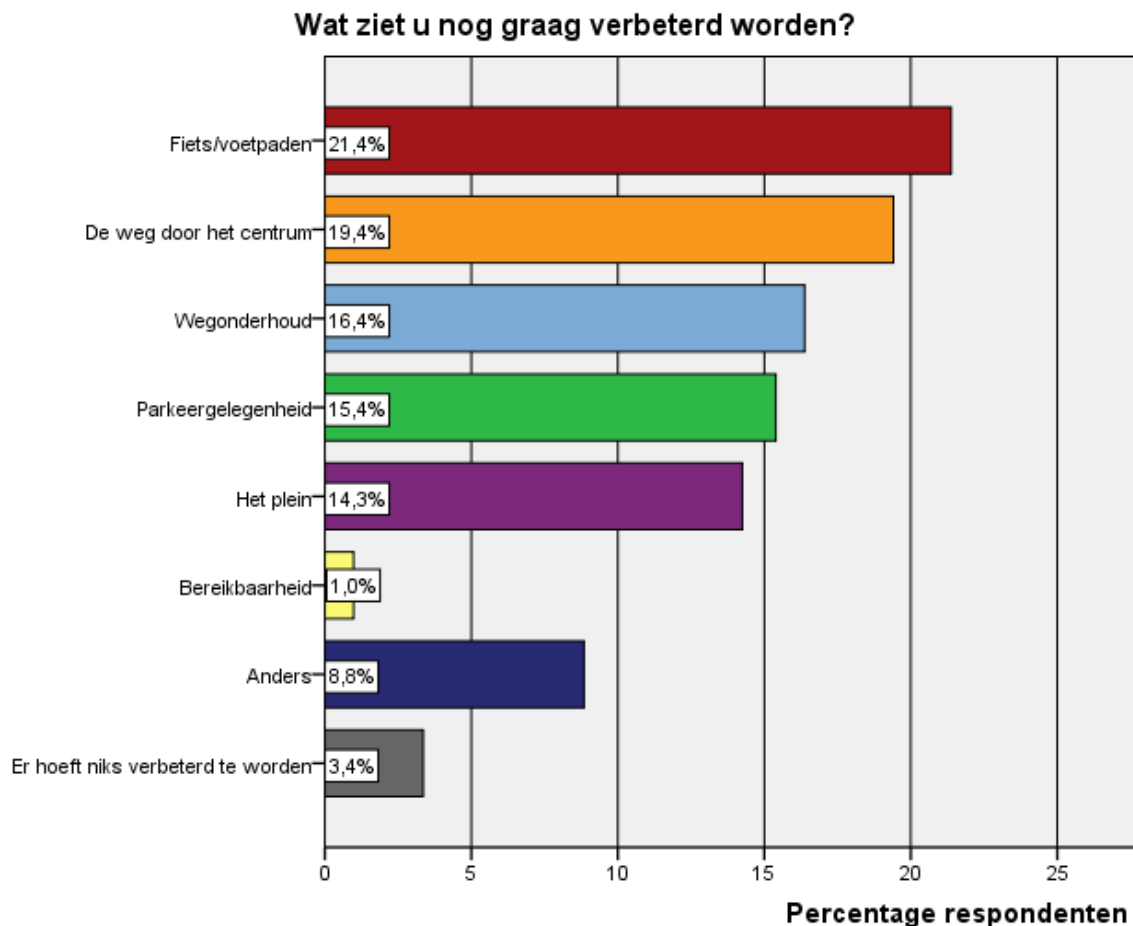

Figuur 9: Vraag 7, reden wonen in Borger(anders). N=96.

Bij vraag 7 in de enquête wordt er gevraagd wat de reden is om in Borger te wonen. De respondenten konden hier een antwoord aanvinken. Ook konden zij bij de optie anders een andere reden aangeven. De gegeven antwoorden bij optie anders zijn gecategoriseerd, vervolgens hebben we bijgehouden hoe vaak een antwoord voorkwam. Zo is de top 4, die te zien is in figuur 9, tot stand gekomen. De grootste groep respondenten (96) gaf een ander antwoord dan onze gecategoriseerde top 4. Van de respondenten gaven 34 aan hier te wonen omdat ze hier vroeger gewerkt hebben. 26 respondenten gaven aan dat hun partner hier werkt en 19 respondenten werken in omliggende steden. Ook is te zien dat 16 respondenten in Borger wonen vanwege de mooie omgeving. Al deze uitgewerkte antwoorden zijn te vinden in Bijlage V: Alle Resultaten.

3.2 Thema het dorp en omgeving

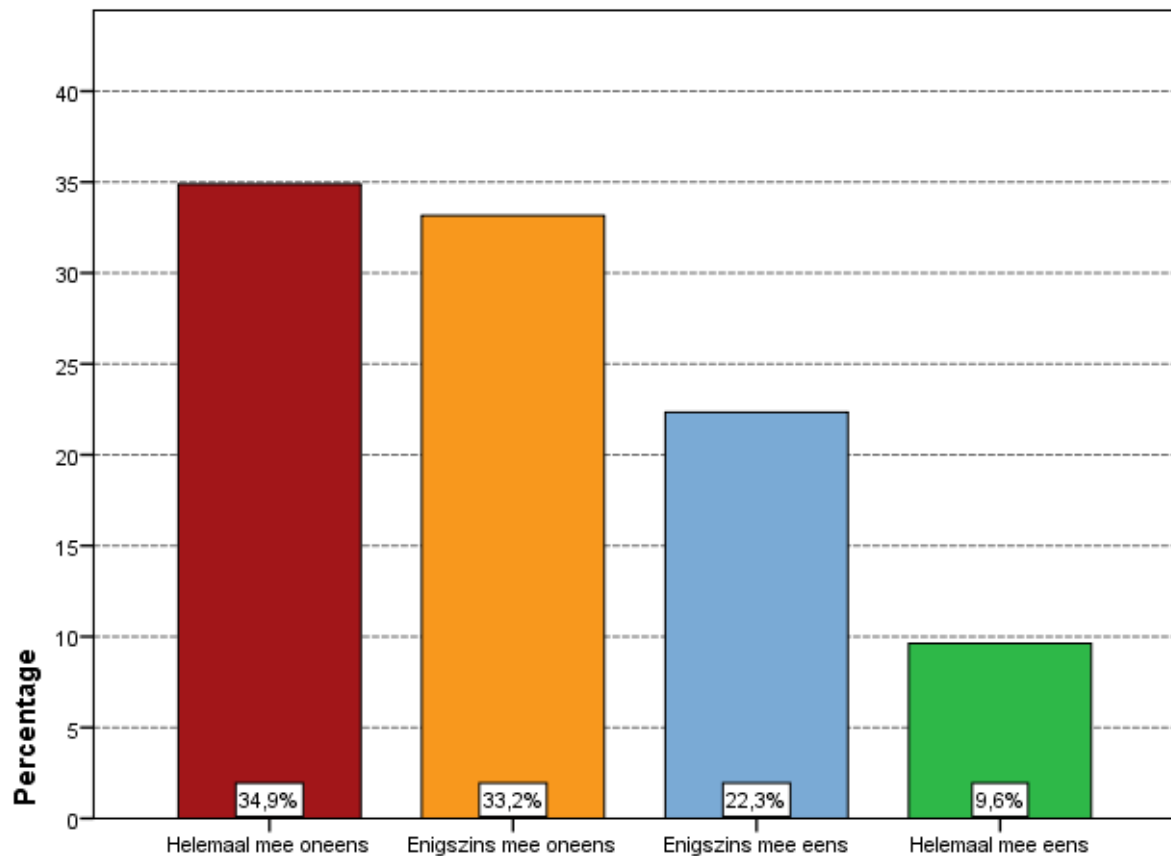
In het thema dorp en de omgeving wordt ingegaan op de omgeving van het dorp Borger. Onderwerpen die in dit thema aan bod komen zijn: de verkeerssituatie, gladheidsbestrijding en criminaliteit. Ook wordt er onderzocht wat de verbeterpunten zijn van Borger.

Figuur 10: Vraag DS 11, verbetering in Borger. N=445.

In figuur 10 zijn de resultaten van de vraag “Wat ziet u graag verbeterd worden in Borger?” weergegeven. De meeste verbeterpunten van het dorp vallen onder infrastructuur. 21,4% van de respondenten geeft aan dat ze de fiets- en voetpaden graag zien verbeteren. Volgens 19,4% van de respondenten kan de weg door het centrum van Borger ook verbeterd worden. Daarnaast speelt wegonderhoud ook bij de respondenten, 16,4% van de respondenten geeft aan dat ze dit graag verbeterd zien worden. 1,0% van de respondenten ziet de bereikbaarheid graag verbeteren.

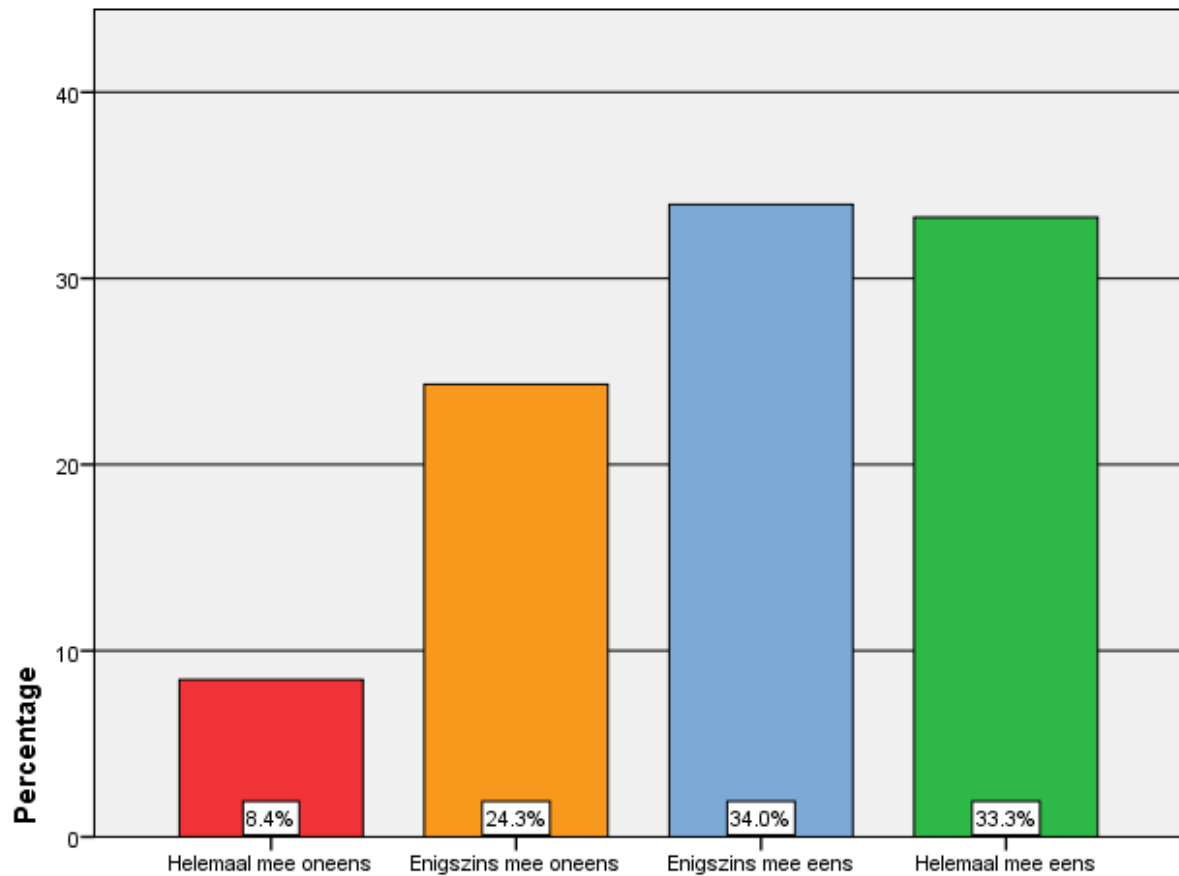
Het is verkeersdeelnemers duidelijk welke route rondom het plein ze kunnen nemen

Figuur 11: Vraag DS 6, duidelijkheid route rondom plein. N=583.

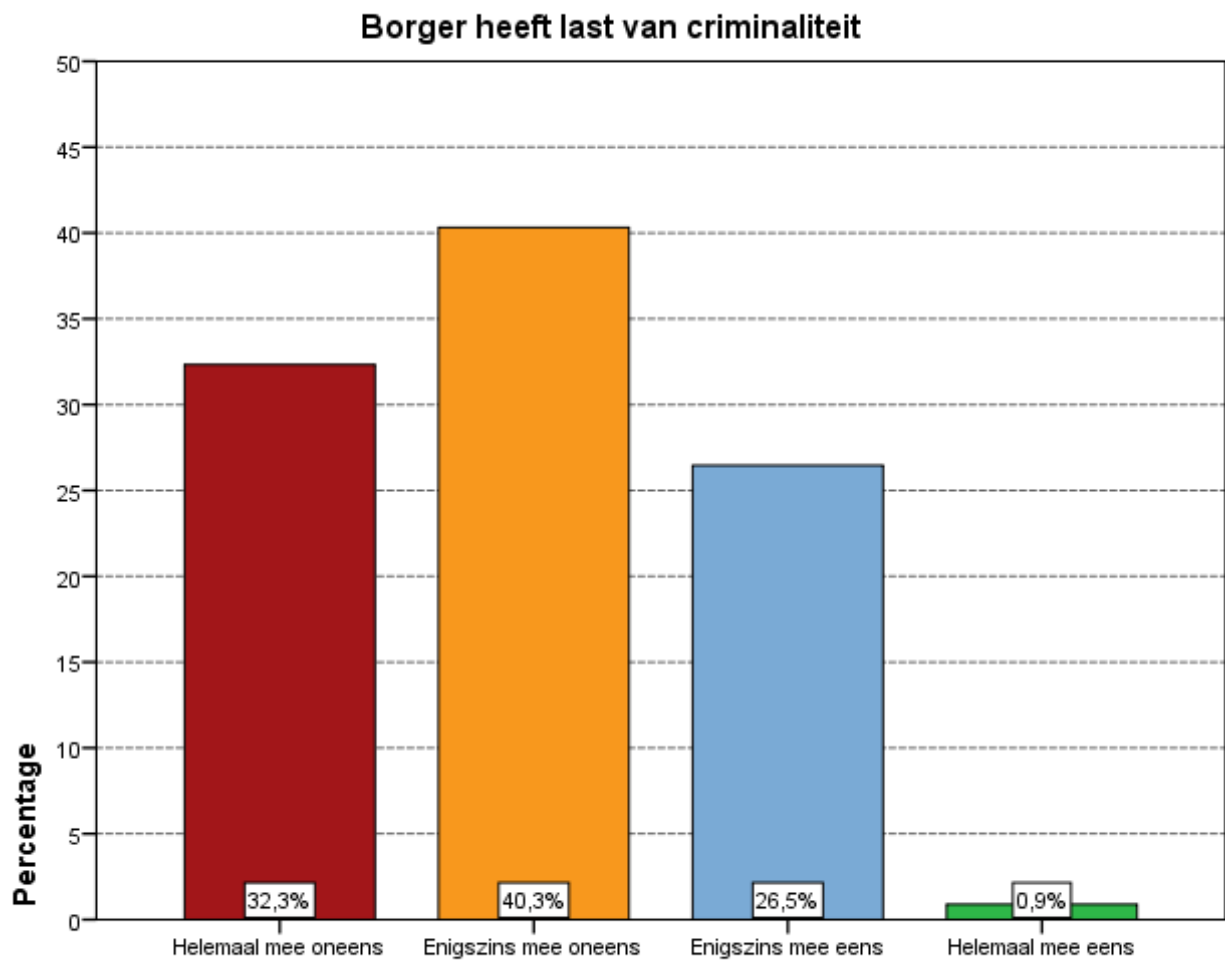
In figuur 11 is weergegeven wat de respondenten van de volgende stelling vinden: "Het is de verkeersdeelnemers duidelijk welke route rondom het plein ze kunnen nemen". 34,9% van de respondenten is het helemaal oneens met deze stelling en 33,2% is het er enigszins mee oneens. Van de 583 respondenten heeft 9,6% aangegeven het helemaal eens te zijn met de stelling. Een meerderheid van de respondenten (ruim 68%) is het oneens met de stelling.

Ik vind dat er voldoende parkeergelegenheid in het centrum van Borger is

Figuur 12: Vraag DS 3, tevredenheid parkeergelegenheid centrum. N=581.

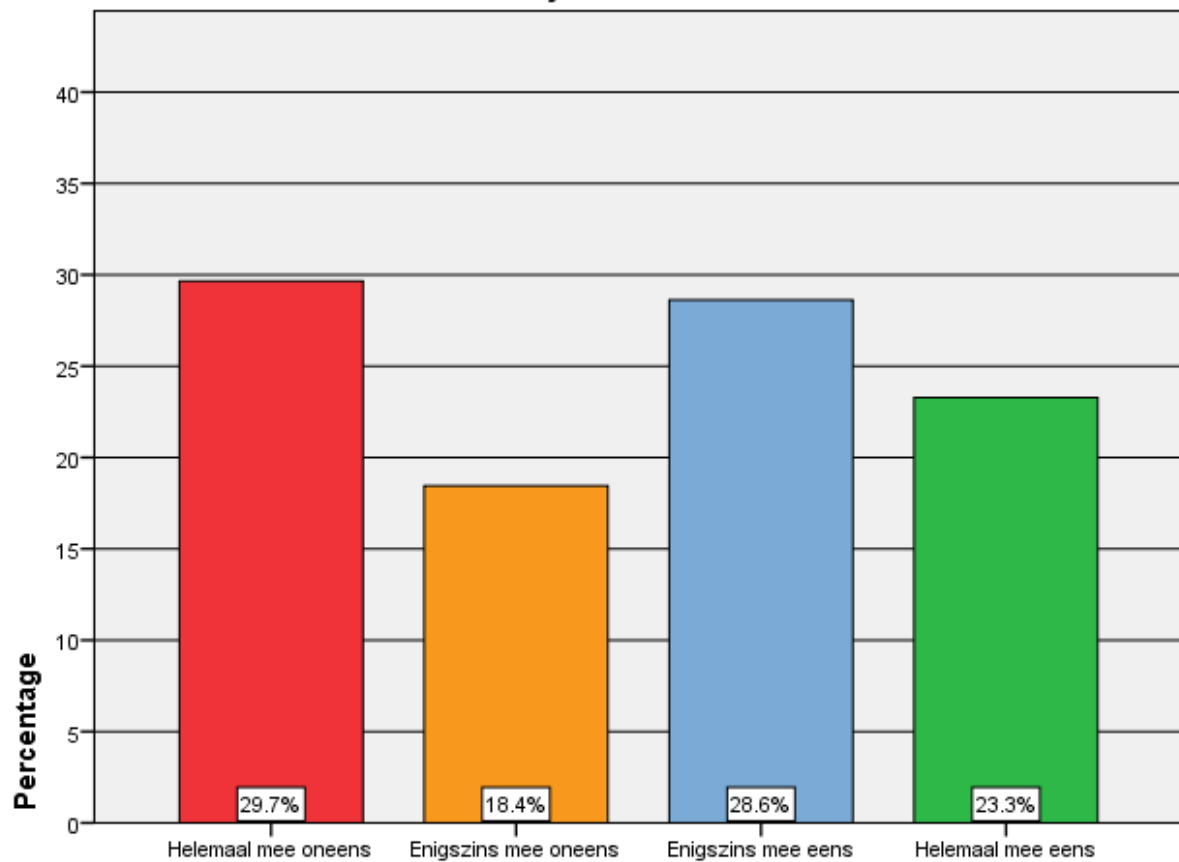
In figuur 12 komt naar voren dat de meerderheid van de respondenten vindt dat er voldoende parkeergelegenheid in het centrum is. De meeste respondenten zijn het enigszins mee eens, dit is 34,0%. Daarnaast is 33,3% het helemaal eens met de stelling. 8,4% is het helemaal oneens en 24,3% is het enigszins mee oneens. De meerderheid (67%) is dus tevreden over de parkeergelegenheid in het centrum.

Figuur 13: Vraag DS 8, criminaliteit in Borger. N=564.

Uit de grafiek blijkt dat 72,6% van de respondenten vindt dat Borger geen last heeft van criminaliteit. 26,5% is het enigszins mee eens met de stelling.

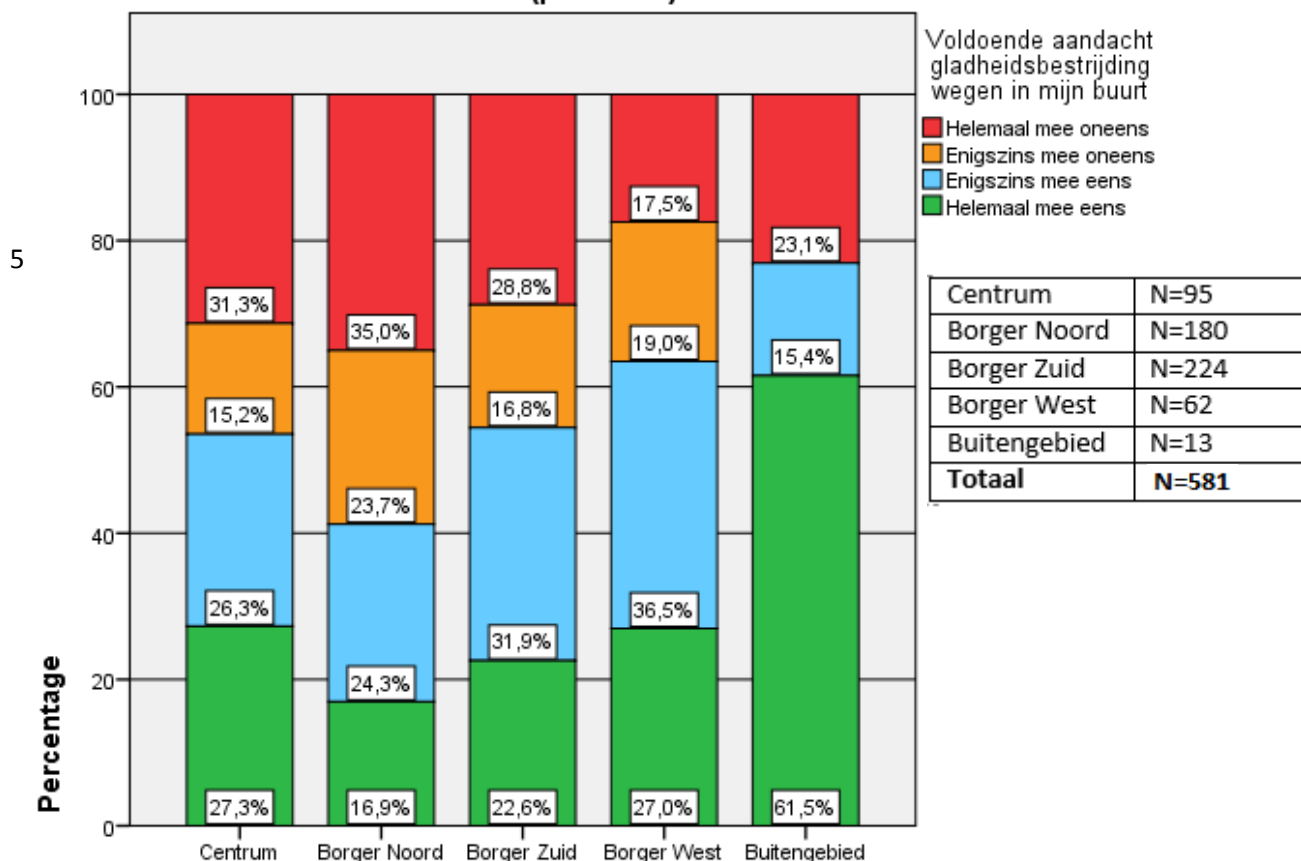
Er wordt voldoende aandacht besteed aan gladheidsbestrijding van wegen in mijn buurt

Figuur 14: Vraag DS 5, gladheidsbestrijding. N=581

In figuur 14 is te zien hoe tevreden de respondenten zijn over de gladheidsbestrijding van de wegen in hun buurt. 29,7% is het niet eens met de stelling en 18,4% is het enigszins mee oneens, dit is de kleinste groep. Verder is 28,6% het enigszins mee eens en 23,3% helemaal mee eens. In figuur 15 is deze vraag gecombineerd met de zone waarin de respondenten wonen.

Er wordt voldoende aandacht besteed aan gladheidsbestrijding van de wegen (per zone)?

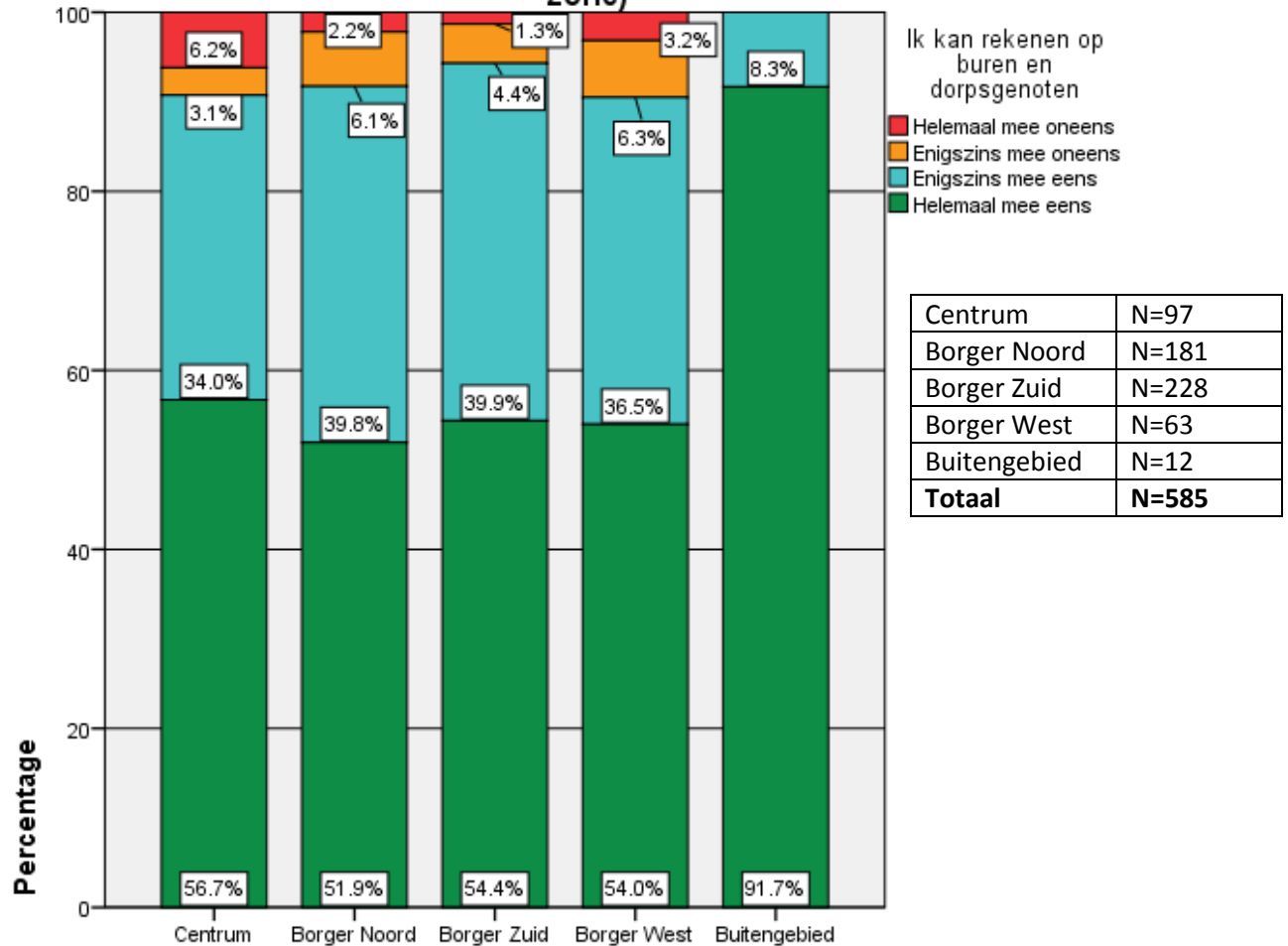
Figuur 15: Vraag DS 5, gladheidsbestrijding per zone. N=581

Uit figuur 15 is af te leiden dat de respondenten verdeeld zijn over de stelling: “Ik vind de gladheidsbestrijding in mijn buurt voldoende”. In Borger Noord heb je de minste respondenten die het eens zijn met de stelling, namelijk 40%. Borger Zuid en Centrum zitten op ongeveer 50% eens met de stelling. In Borger West is dit weer ongeveer 65%. Als laatst in het buitengebied is 80% het eens met de stelling. Er kan dus geconcludeerd worden dat in Borger Noord meer dan de helft van de respondenten de gladheidsbestrijding onvoldoende vindt. In Borger Zuid en het centrum daarentegen waren de meningen verdeelt. Verder zijn Borger West en het buitengebied tamelijk tevreden over de gladheidsbestrijding.

3.3 Thema sociale omgeving en identiteit

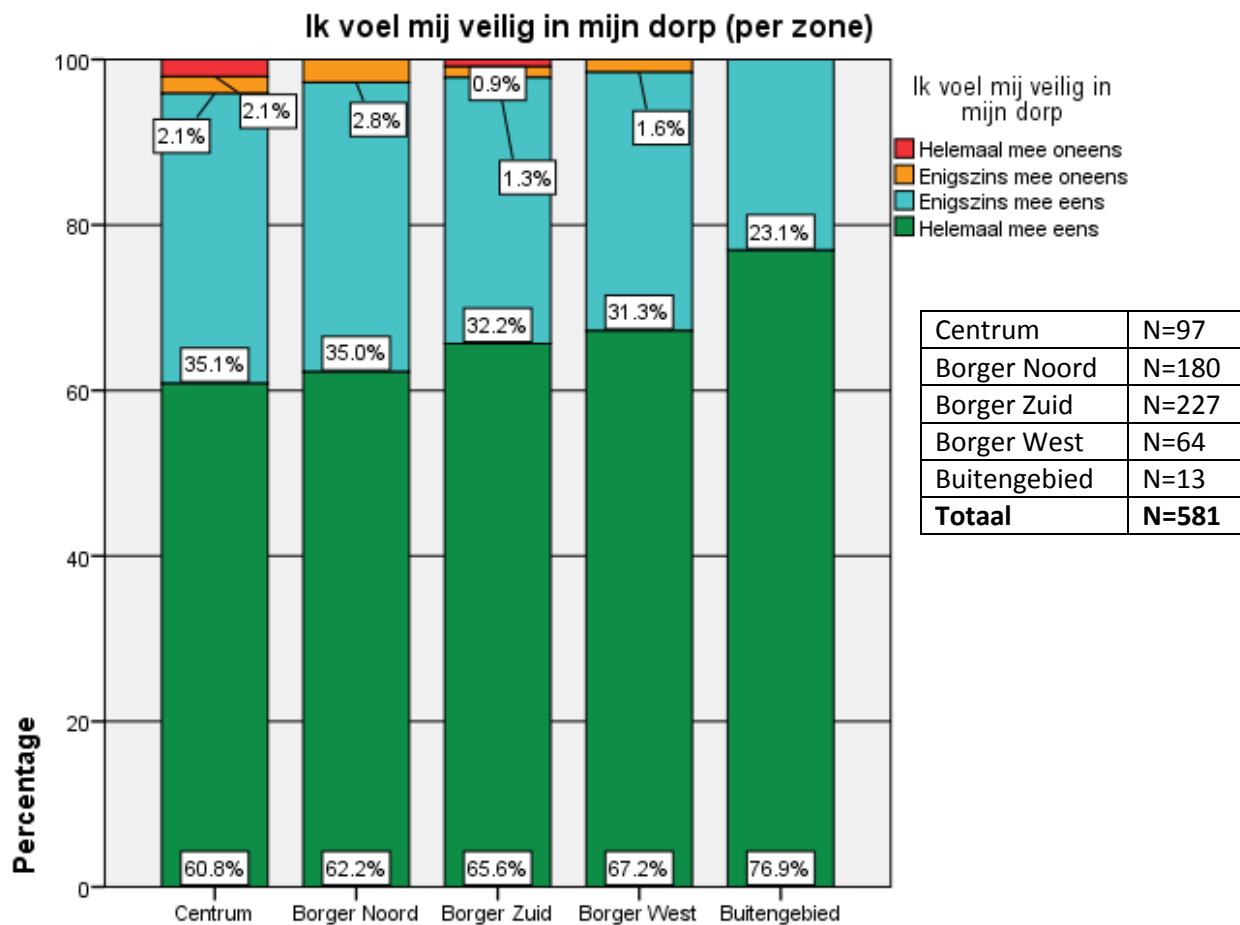
In dit thema worden er vragen behandeld over hoe betrokken men zich voelt met Borger en medebewoners. Daarnaast wordt er gekeken of men bereid is om zich in te zetten voor de burens.

Als ik hulp nodig heb, kan ik altijd rekenen op mijn burens en dorpsgenoten (per zone)

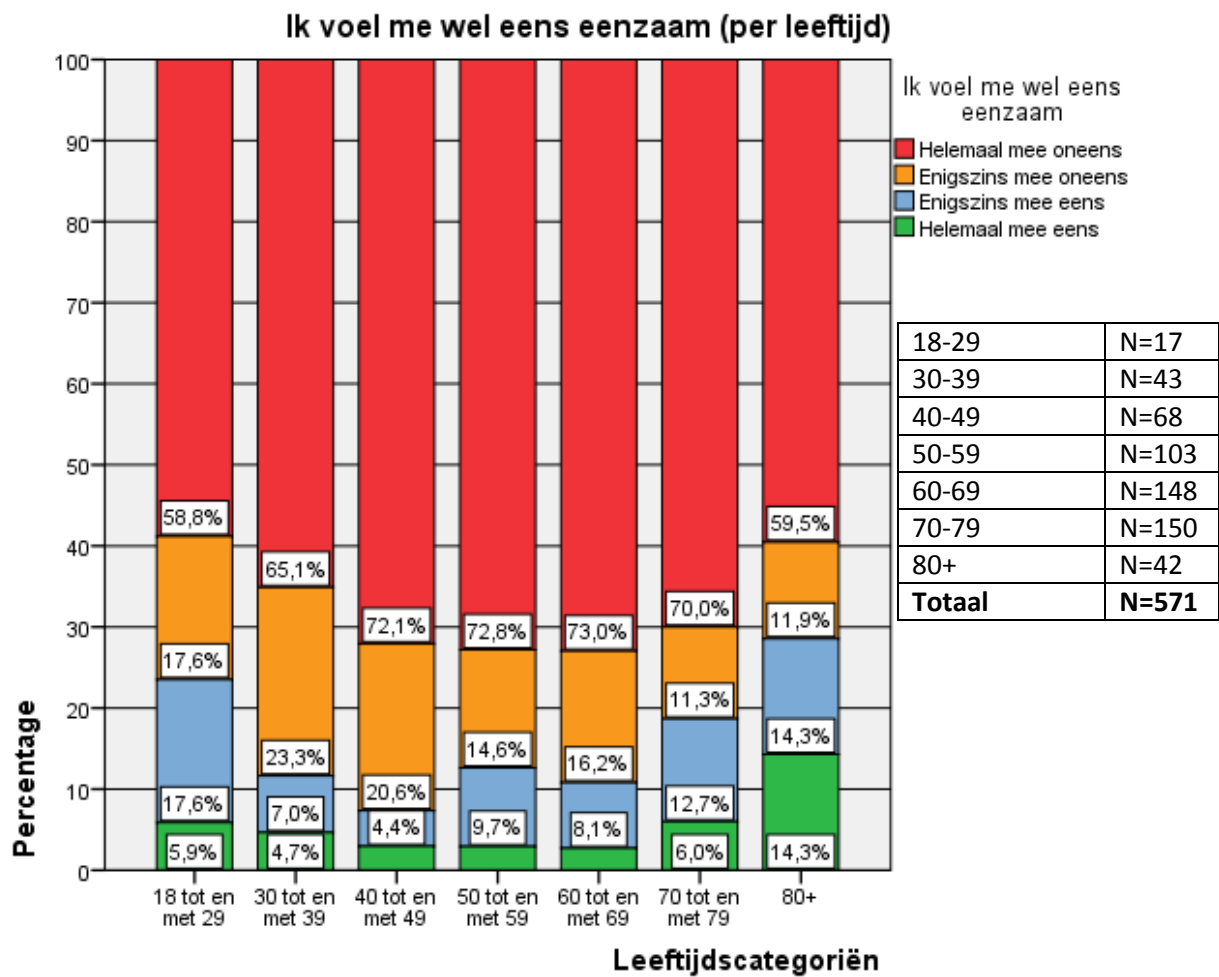
Figuur 16: Vraag 19, het bieden van hulp per zone. N=585

In de staaf “totaal” van bovenstaande figuur is te zien dat 93% van de respondenten aangeeft voor hulp altijd te kunnen rekenen op burens en dorpsgenoten. Ongeveer 8% is het niet eens met de stelling dus kunnen deze respondenten niet altijd rekenen op burenhulp. De stelling is gecombineerd met de dorps specifieke vraag over de zone waarin de respondenten wonen. Dit omdat er zo onderzocht kan worden of er verschillen tussen de zones zijn. 92% van de respondenten in het buitengebied is het helemaal eens met deze stelling. In het buitengebied zijn er geen respondenten die het helemaal oneens of enigszins mee oneens zijn. De overige 8% is het er enigszins mee eens.

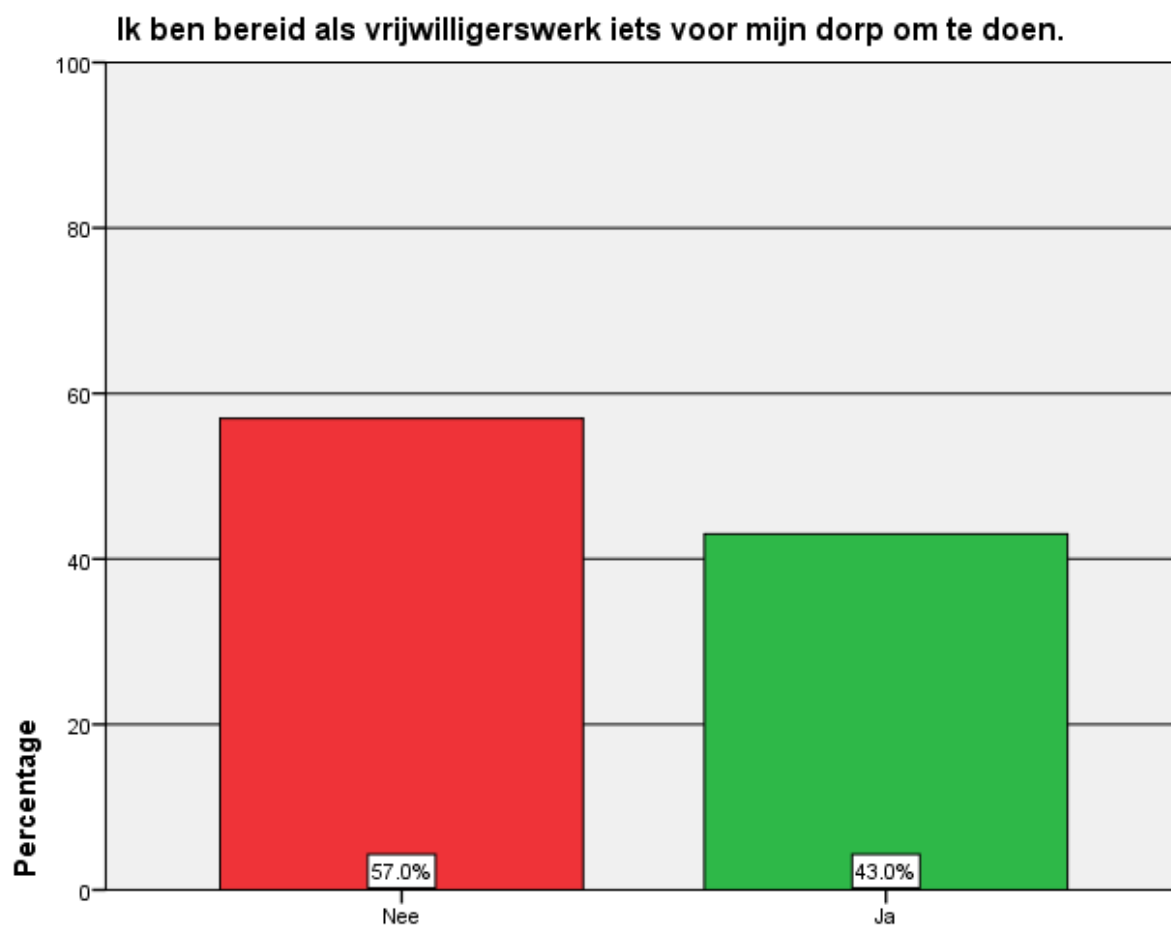
Figuur 17: Vraag 22, veiligheid per zone. N=581.

In figuur 16 is de stelling over veiligheid gecombineerd met de zone waarin de respondenten wonen. Op deze manier kan er onderzocht worden of er grote verschillen tussen de zones zijn. In de grafiek is te zien dat de mensen in het centrum zich minder veilig voelen dan de mensen in het buitengebied. Hier heeft niemand van de respondenten aangegeven dat ze het helemaal oneens of enigszins oneens zijn met de stelling. Daarnaast hebben veel respondenten uit Borger Zuid aangegeven het niet eens te zijn met de stelling, maar dat ook een groot deel het helemaal eens is met de stelling.

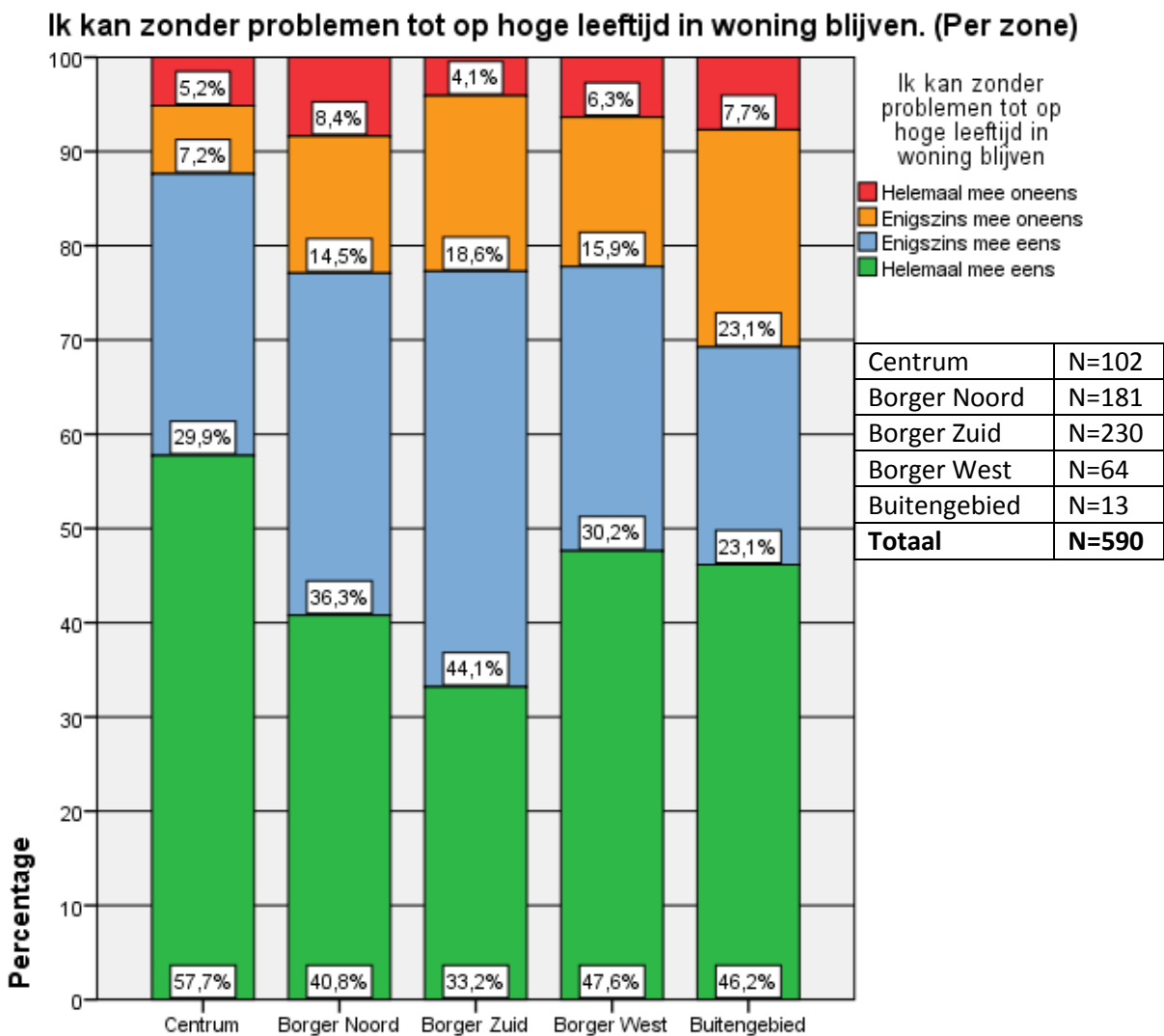
Figuur 18: Vraag 25, Eenzaamheid. N=571

In figuur 17 is af te lezen dat de percentages vanaf 70+ voor enigszins mee eens en helemaal eens groter worden. In vergelijking met de leeftijdsgroep van 45 jaar zijn de respondenten van 70+ eenzamer. Ook is opvallend dat mensen tussen de 18 en 29 jaar aangeven dat ze zich ook wel eens eenzaam voelen. De groepen 30 t/m 39 jaar, 40 t/m 49 jaar, 50 t/m 59 jaar en 60 t/m 69 jaar geven allemaal, vrijwel hetzelfde aan; men voelt zich minder eenzaam.

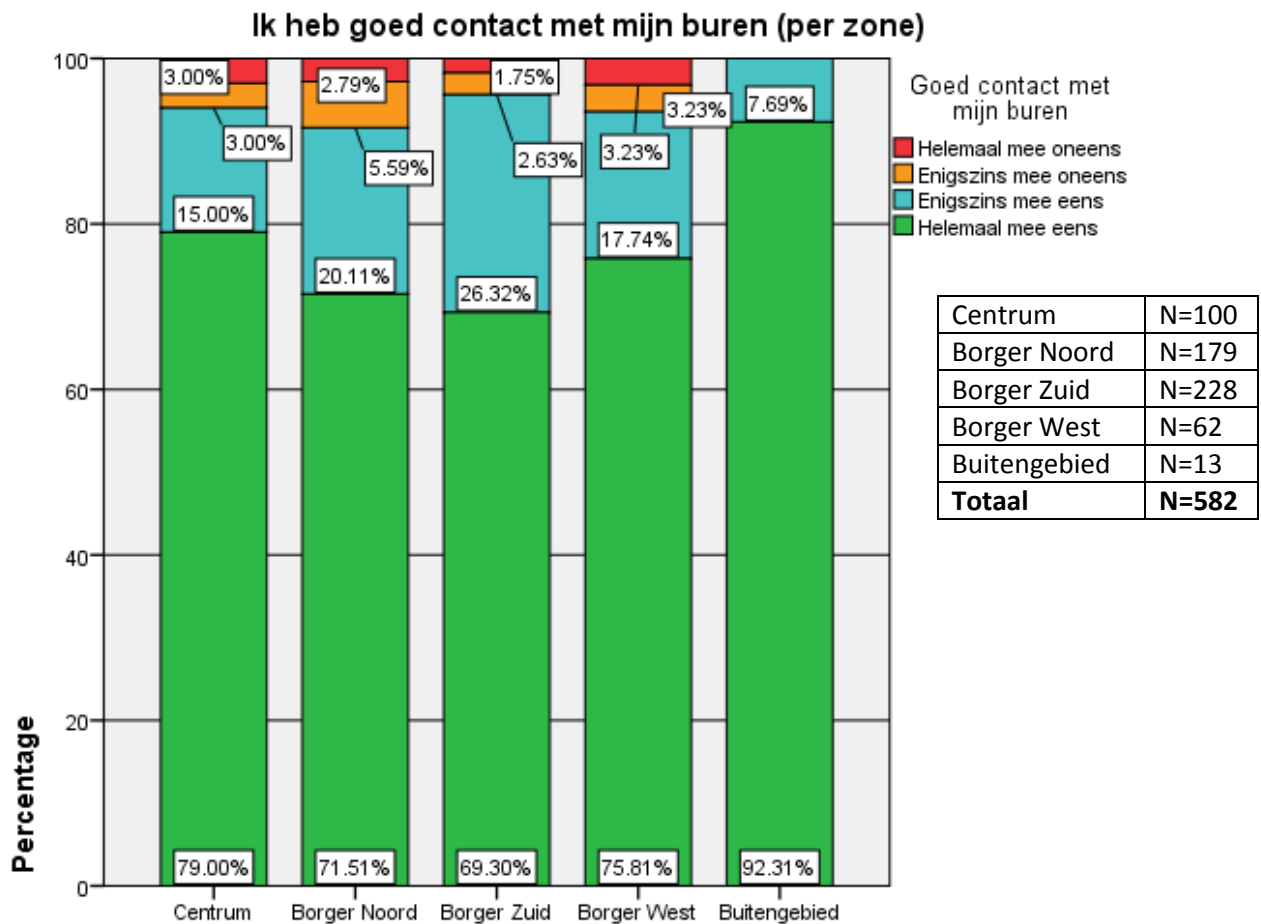
Figuur 19: Vraag 45, vrijwilligerswerk t.b.v. Borger. N=558.

In Borger zijn de respondenten sterk verdeeld of ze iets als vrijwilliger voor het dorp willen doen. 57% van de respondenten zegt niet bereid te zijn om als vrijwilliger iets te doen voor het dorp en 43% van de respondenten zegt van wel.

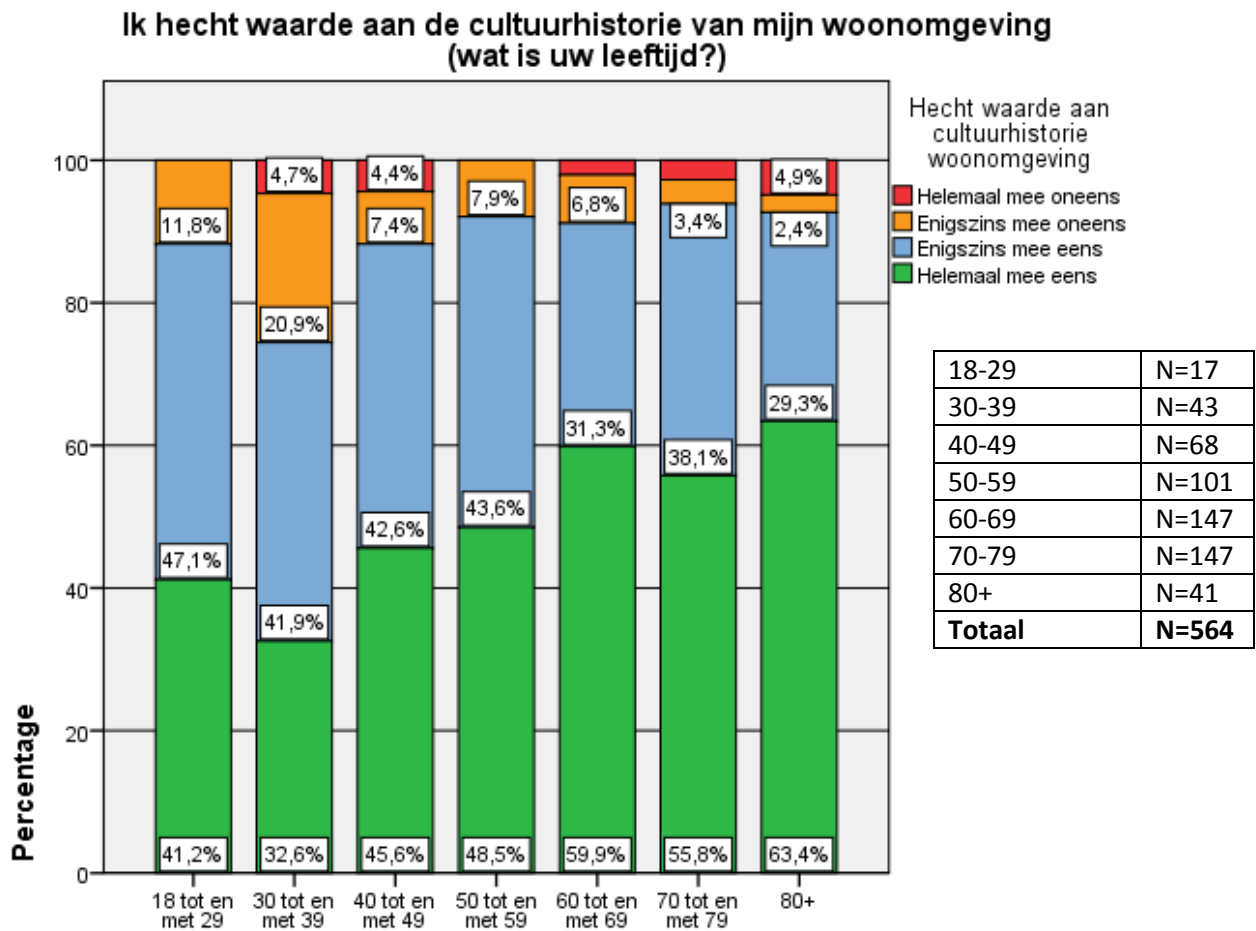
Figuur 20: Vraag 55, op hoge leeftijd in woning blijven per zone. N=590

De meerderheid van de respondenten is het eens met de stelling, ik kan zonder problemen tot op hoge leeftijd in mijn woning blijven. In Borger Noord en Borger Zuid is er de meeste verdeeldheid. Daar is 7.1% en 8.8% het niet eens met de stelling. Bij andere zones is dat een stuk lager.

Figuur 21: Vraag DS 17, contact buren per zone. N=582

In figuur 20 is de tevredenheid over het contact met de buren per zone aangegeven, zodat er onderzocht kan worden wat voor verschil er in contact is tussen de buren in de verschillende zones. Over het algemeen hebben de respondenten in elke zone wel goed contact met hun buren. Overall is namelijk het percentage van helemaal mee eens en enigszins mee eens samen meer dan 90%.

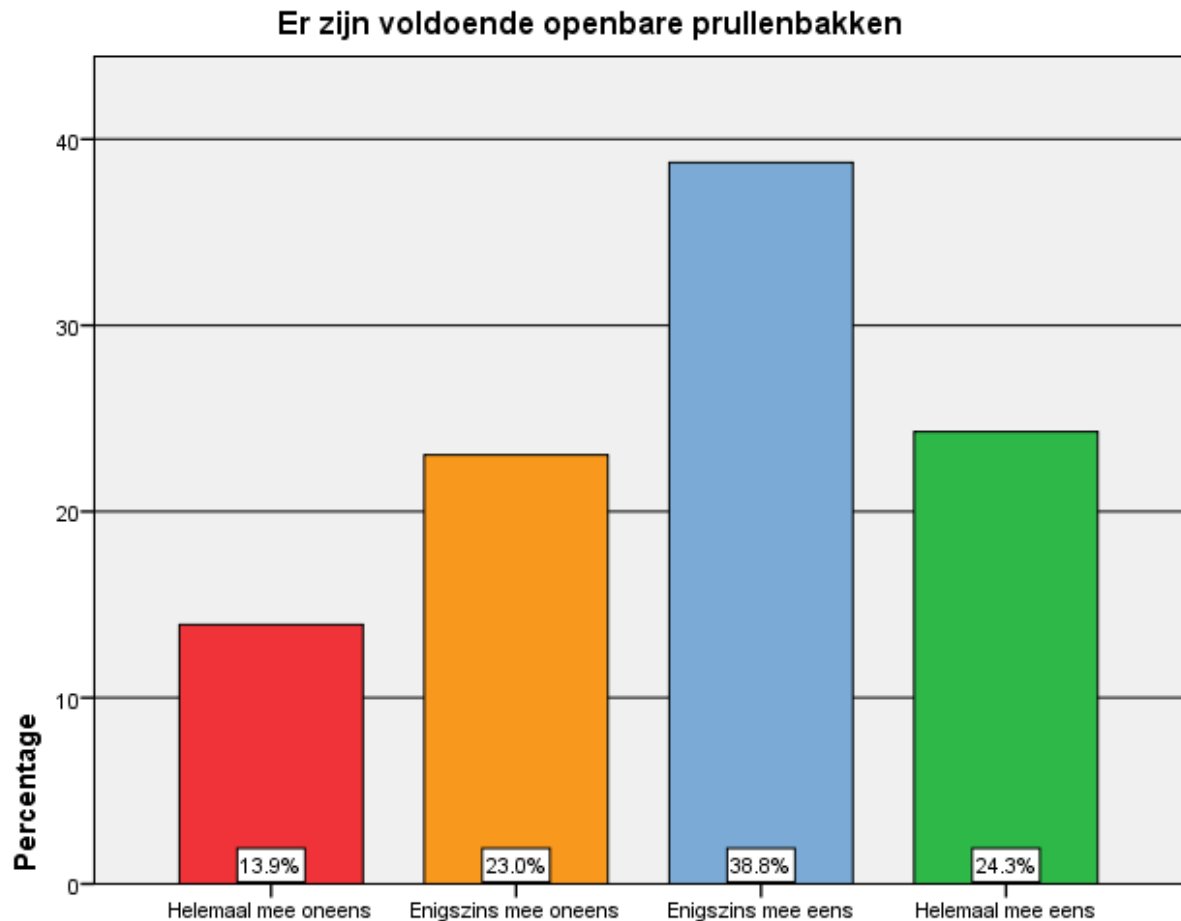
Figuur 22: Vraag 14, waarde cultuurhistorie woonomgeving per leeftijdscategorie. N=564

In Figuur 21 is te zien dat hoe hoger de leeftijd, hoe meer waarde aan de cultuurhistorie wordt gehecht. Van de leeftijdsklasse 30 tot en met 39 geeft 32,6% aan het helemaal eens te zijn met de stelling. 63,4% van de leeftijdsklasse 80+ is het ook helemaal eens met de stelling.

3.4 Thema verenigingsleven, ontmoeting en voorzieningen

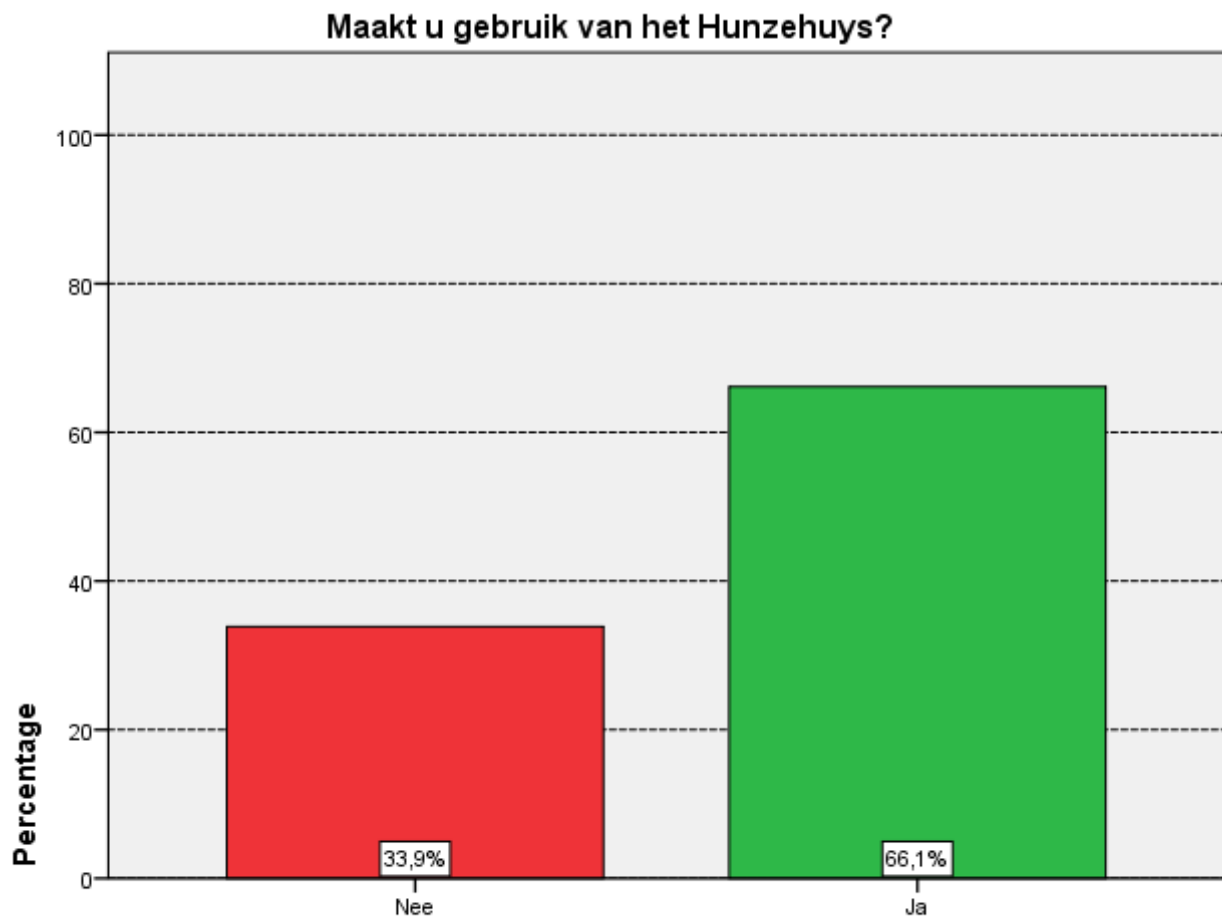
In het thema verenigingsleven, ontmoeting en voorzieningen wordt ingegaan op de aanwezigheid van voorzieningen in Borger. Onderwerpen die in dit thema aan bod komen zijn: openbare prullenbakken, het Hunzehuys, de gemeente Borger-Odoorn en het groenonderhoud.

Daarnaast is ook onderzocht bij welke (buurt)verenigingen alle respondenten zijn aangesloten. De resultaten zijn terug te vinden in Bijlage V: Alle Resultaten.

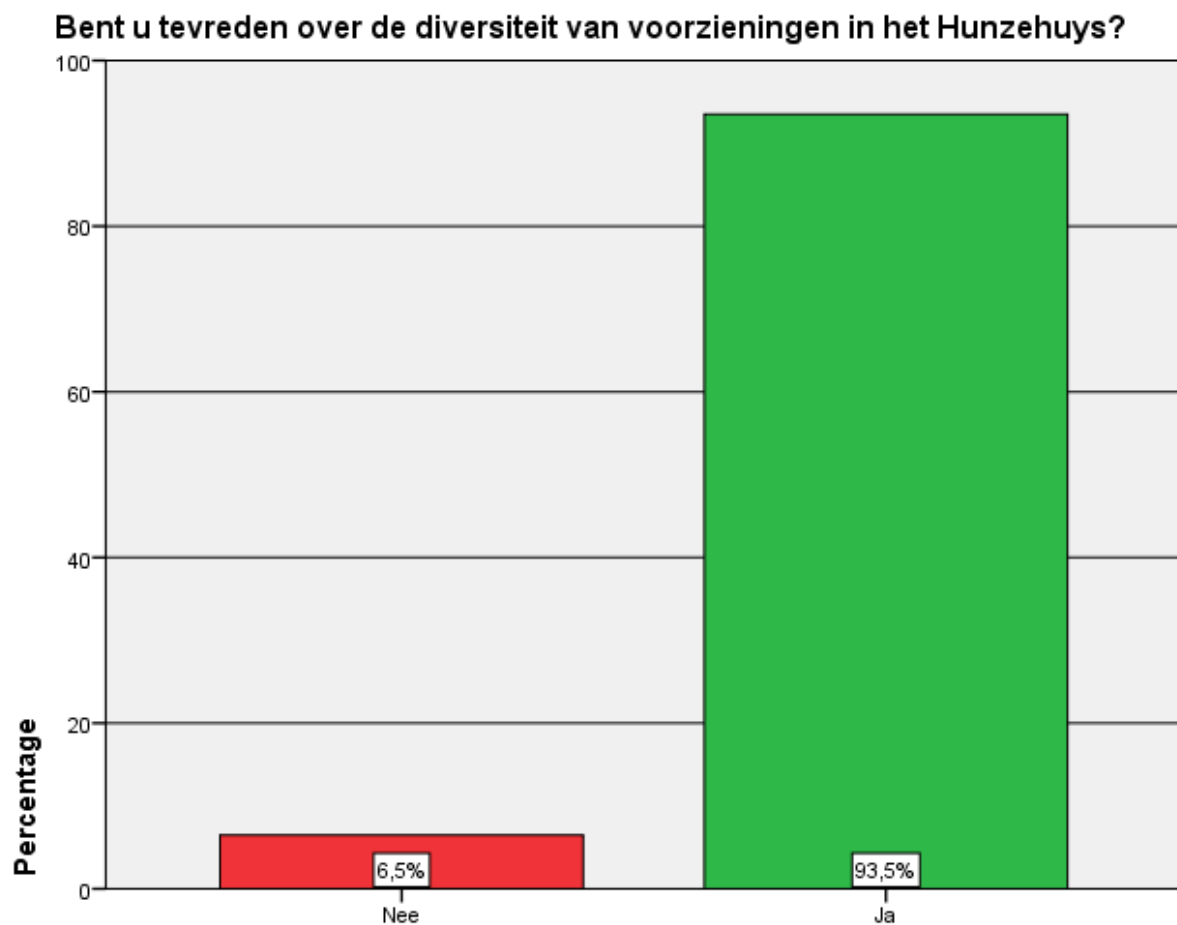
Figuur 23: Vraag DS 22, voldoende prullenbakken. N=560

In deze grafiek is af te lezen dat een ruime meerderheid van 63,1% van de respondenten vindt dat er genoeg openbare prullenbakken in Borger te vinden zijn. 36,9% van de respondenten vindt dat er onvoldoende prullenbakken te vinden zijn in het dorp.

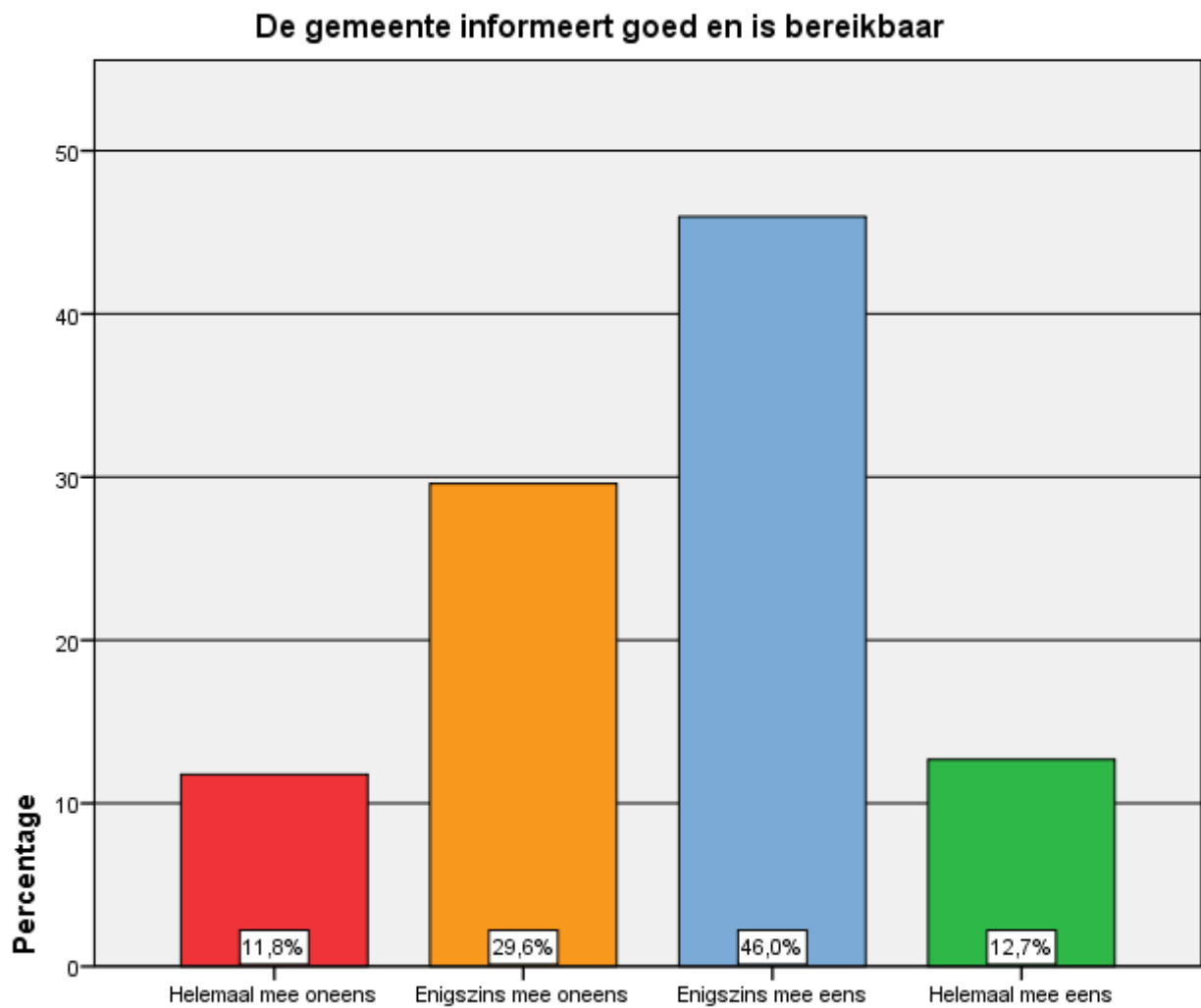
Figuur 24: Vraag DS 26, percentage gebruikers Hunzehuys. N=573

In deze grafiek wordt weergegeven dat 66,1% van de respondenten gebruik maak van faciliteiten in het Hunzehuys en dat 33,9% van de respondenten geen gebruik maakt van de faciliteiten in het Hunzehuys.

Figuur 25: Vraag DS 27, diversiteit voorzieningen Hunzehuys. N=480

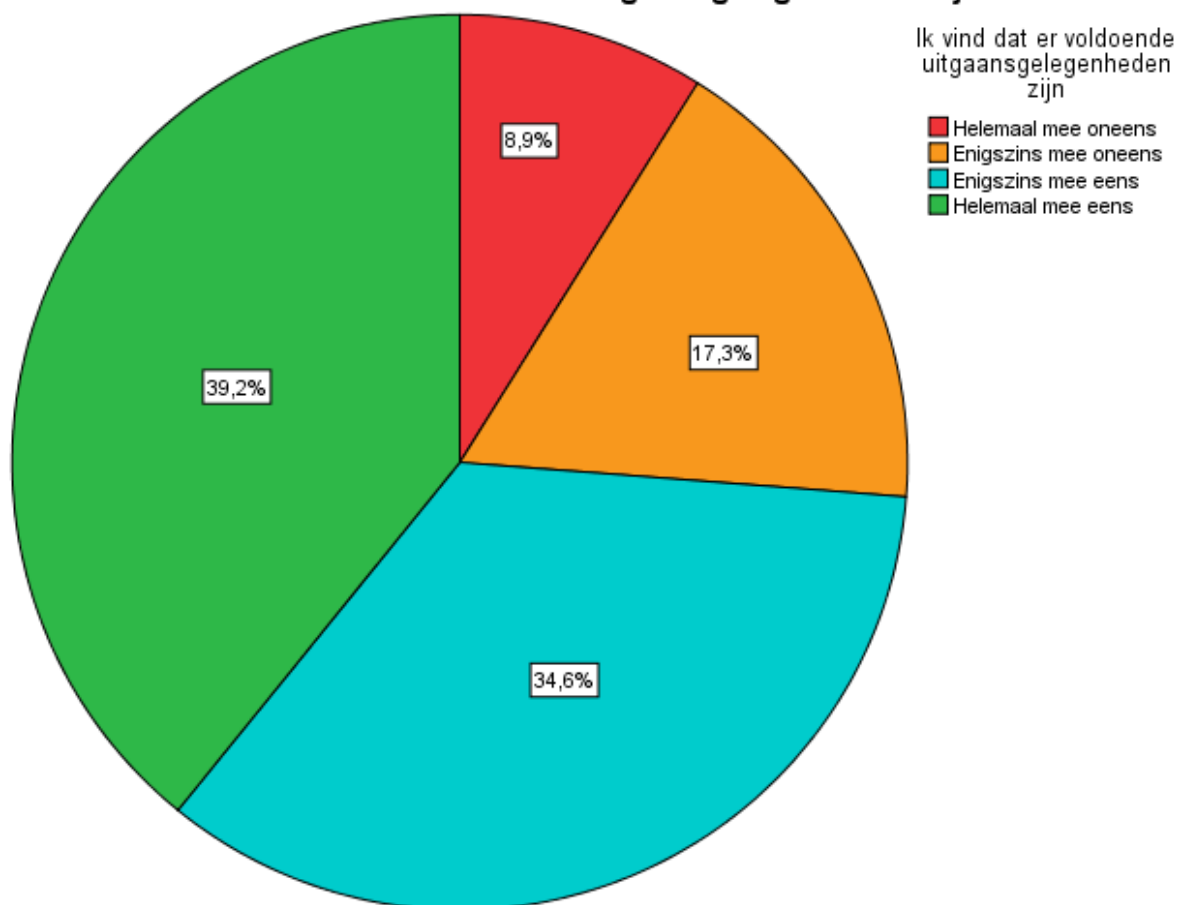
93,5% van de respondenten is tevreden over de diversiteit van voorzieningen in het Hunzehuys. 6,5% van de respondenten is niet tevreden. Dit geeft dus een zeer positief beeld weer over de diversiteit van voorzieningen in het Hunzehuys.

Figuur 26: Vraag 49, de gemeente informeert goed. N=544

Van de 544 respondenten heeft 11,8% aangegeven dat zij het er helemaal mee oneens zijn. De meerderheid is het met de stelling eens, namelijk 58,7%. Daarentegen is 41,3% van de respondenten het niet eens met de stelling.

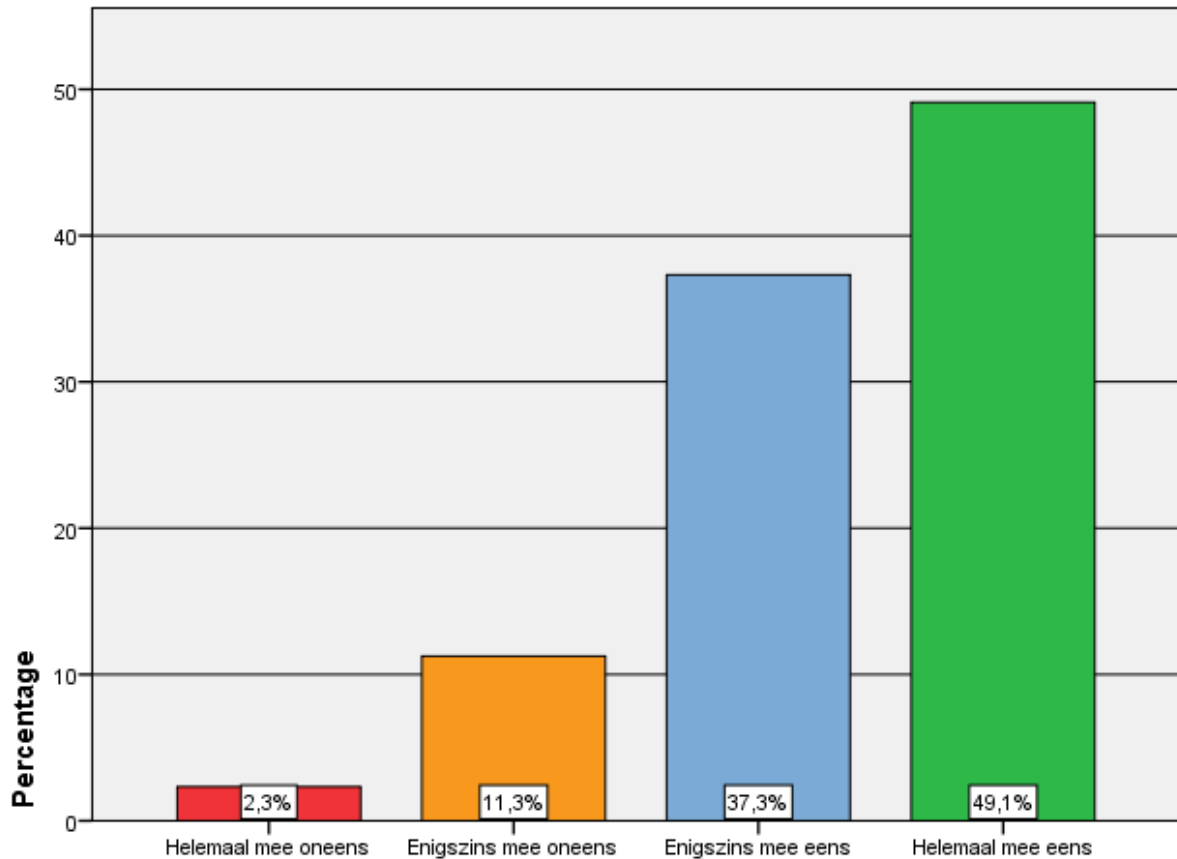
Ik vind dat er voldoende uitgaansgelegenheden zijn.

Figuur 27: Vraag DS 23, tevredenheid uitgaansgelegenheden. N=573

In figuur 26 is te zien dat de tevredenheid over uitgaansgelegenheden bij de respondenten weergegeven is in een taartdiagram. De meerderheid (73,8%) geeft aan het helemaal of enigszins eens te zijn met de stelling 'Er zijn voldoende uitgaansgelegenheden. 8,9% van de respondenten geeft aan het er helemaal mee oneens te zijn. Er kan dus geconcludeerd worden dat driekwart van de respondenten het eens is met de stelling.

Ik vind dat er voldoende speelgelegenheden en activiteiten voor kinderen zijn in mijn dorp.

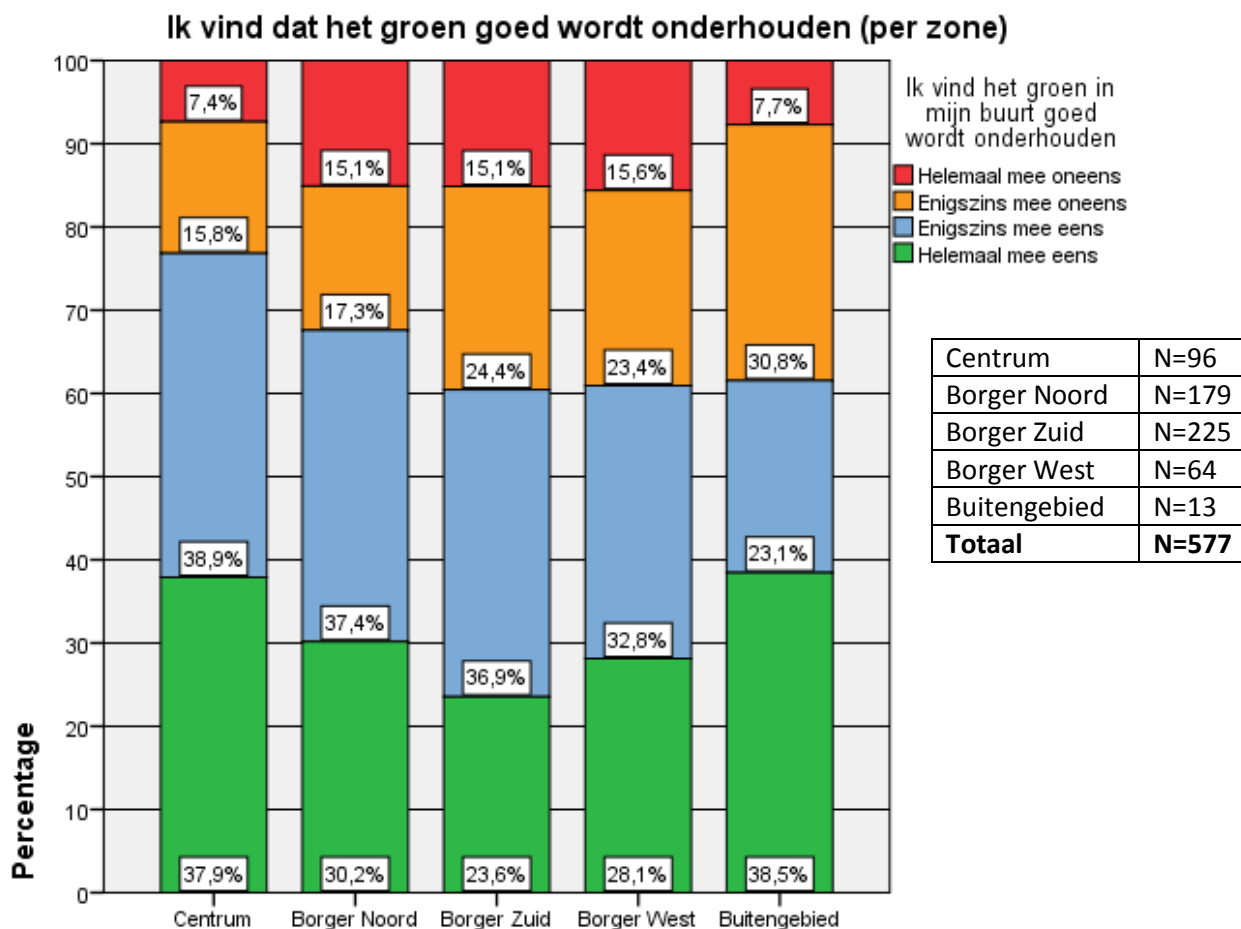

Figuur 28: Vraag 38, speelgelegenheid en activiteiten voor kinderen in Borger. N=560.

In figuur 27 is af te lezen hoe de respondenten denken over de speelgelegenheden en activiteiten voor de kinderen in het dorp. Veruit het grootste deel van de respondenten, namelijk 86,4%, vindt dat deze er in voldoende mate aanwezig zijn in het dorp. Het deel van de respondenten dat van mening is dat er niet genoeg speelgelegenheden en activiteiten voor kinderen zijn is klein, dit is 13,6%. Over het algemeen zijn de respondenten dus tevreden over deze voorzieningen voor de kinderen in het dorp.

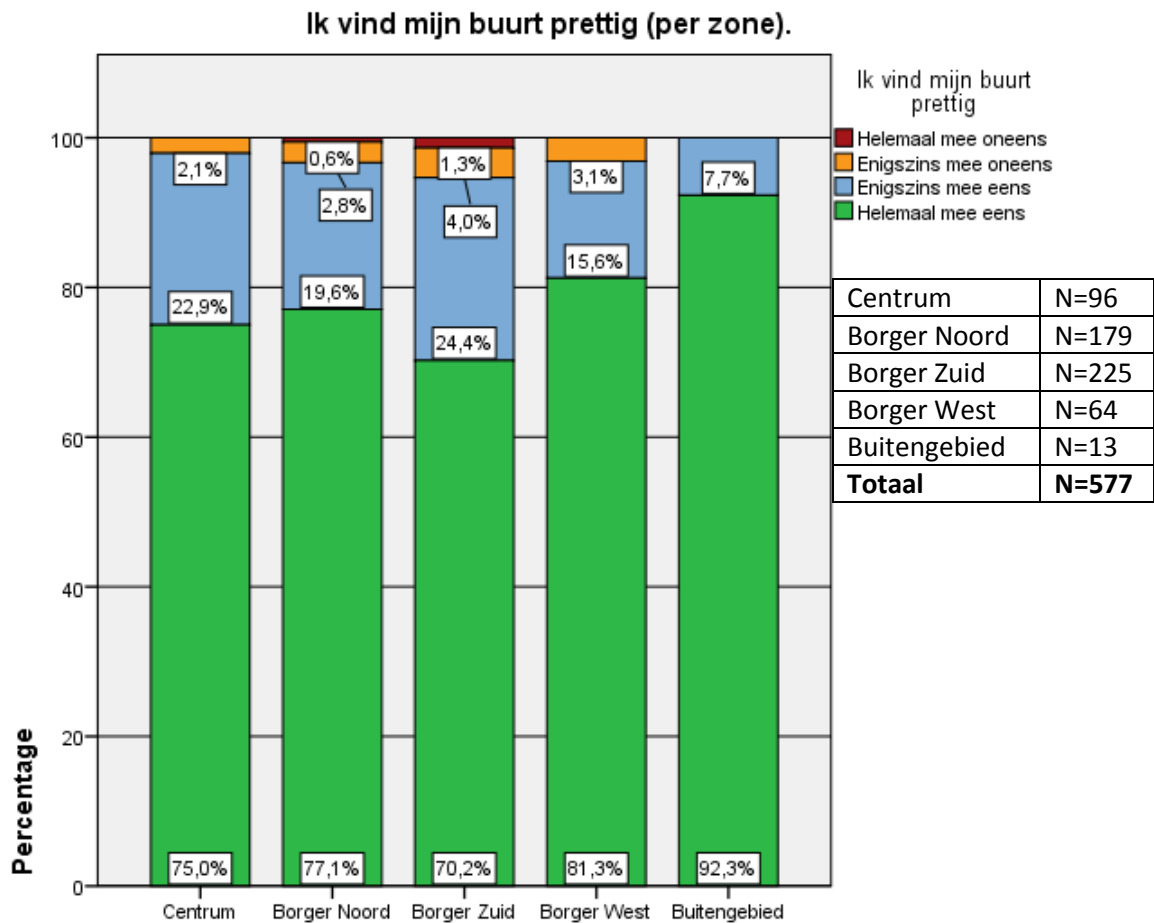
3.5 Thema Wonen en de buurt

In het thema wonen en de buurt wordt ingegaan op het uiterlijk en uitstraling van de buurt. Hier wordt gekeken naar hoe men de buurt ervaart en waar wellicht ruimte is voor verbetering.

Figuur 29: Vraag DS 31, groenonderhoud per zone. N=577

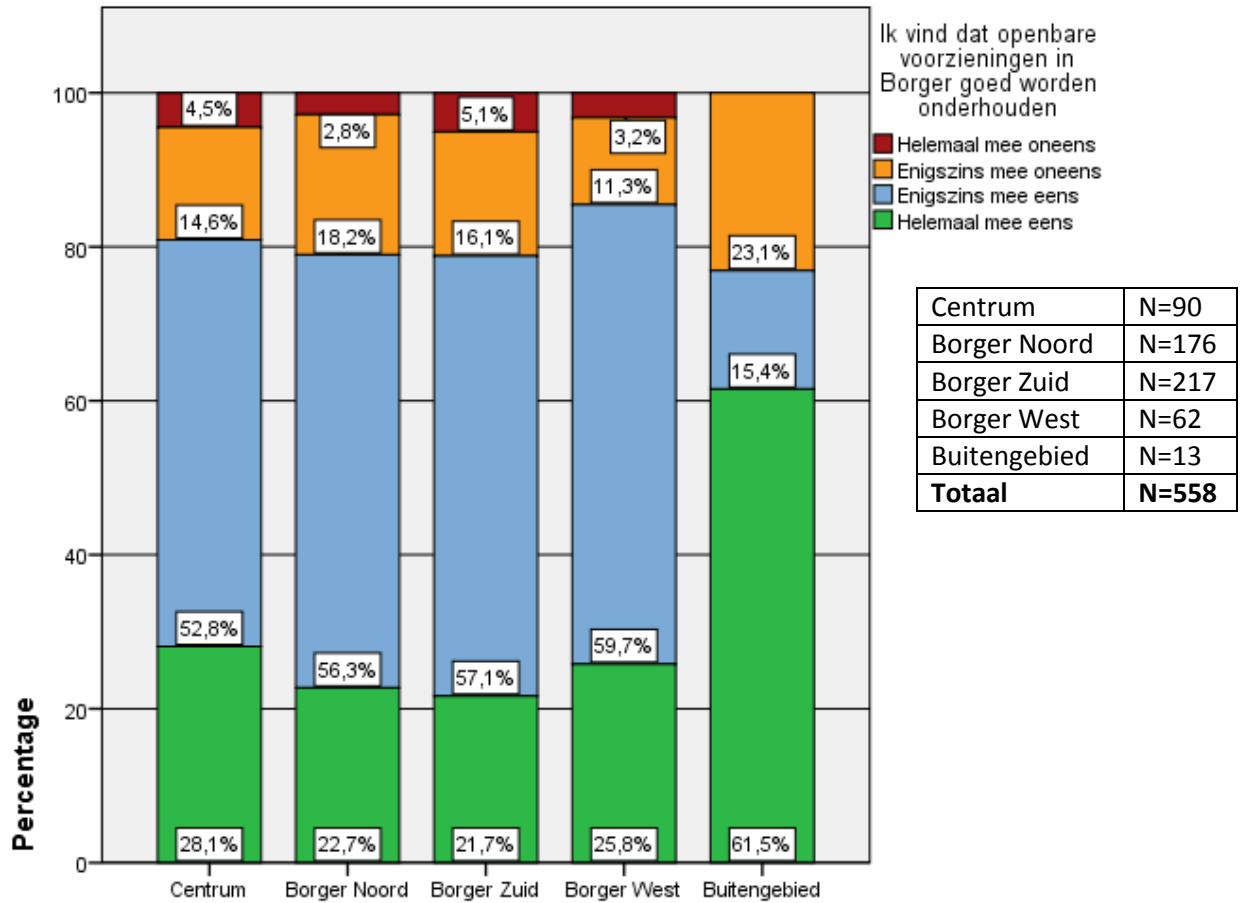
In figuur 28 is te zien dat in het Centrum 76,8% het eens is met de stelling. Er kan dus gezegd worden dat de respondenten daar het meest tevreden zijn over het groenonderhoud. Verder is er in elke andere zone ook een meerderheid die tevreden is over het groenonderhoud in hun zone. In Borger Noord is de tevredenheid iets lager dan in het Centrum en in de overige drie zones is dit weer iets lager dan in Borger Noord. De overige 3 zones zijn het in gelijke mate eens met de stelling, al is er een groot verschil tussen “helemaal mee eens” en “enigszins mee eens” in de overige 3 zones.

Figuur 30: Vraag DS 32, tevredenheid wonen zone. N=577

In figuur 29 is te zien in hoeverre mensen zich prettig voelen in hun eigen woonomgeving. In zowel het Centrum, Borger Noord, Borger Zuid, Borger West en het buitengebied van Borger geeft een grote meerderheid aan zich prettig te voelen in hun eigen woonomgeving. De hoeveelheid mensen die zich niet prettig voelen in hun eigen woonomgeving is slechts een zeer kleine groep.

Ik vind dat openbare voorzieningen in Borger goed worden onderhouden (per zone).

Figuur 31: Vraag DS 38, tevredenheid onderhoud openbare voorzieningen per zone. N=558

In figuur 30 is een schaalverdeling te zien met het percentage mensen dat tevreden of ontevreden is over de onderhoud van de lokale voorzieningen. Er is te zien dat de respondenten het in elke zone eens zijn met de tevredenheid over de openbare voorzieningen in Borger. Bij elke zone is namelijk helemaal mee eens en enigszins mee eens samen ongeveer 80%.

3.6 Thema overige vragen

In het thema overige vragen wordt er ingegaan op open vragen waar respondenten de mooie en minder mooie kanten van Borger konden aangeven. Ook wordt er gekeken naar de kwaliteiten, tekortkomingen en het rapportcijfer van Borger. Een overzicht van alle resultaten is te vinden in bijlage V.

Mooiste plekken Borger	Totaal
Dorpsplein/centrum	96
Omgeving Borger (natuur)	85
Hunebedden	85
Oud-Borger	43
Anders	376

Tabel 1: Vraag 56, mooiste plekken Borger.

Tabel 1 geeft de “mooiste” plekken in Borger weer, naar aanleiding van de mening van 432 respondenten. In de enquête konden de respondenten drie mooie plekken invullen. Vervolgens zijn al deze antwoorden gecategoriseerd en is er een top 5 gemaakt van de meest gegeven antwoorden. Het dorpsplein/centrum is het vaakst genoemd, namelijk 216 keer. Op de tweede plaats staat de omgeving van Borger (natuur). De plekken die niet in de top 5 staan, zijn met “anders” aangegeven.

Voor de antwoordcategorie “anders” zie de bijgevoegde Bijlage V: Alle Resultaten.

Lelijkste plekken Borger	Totaal
Dorpsplein/centrum	53
N374	49
Rotondes	34
Winkelpanden	33
Anders	457

Tabel 2: Vraag 56, Lelijkste plekken Borger.

Tabel 2 geeft de “lelijkste” plekken in Borger weer, naar aanleiding van de mening van 312 respondenten. In de enquête konden de respondenten drie lelijke plekken invullen. Vervolgens zijn al deze antwoorden gecategoriseerd en is er een top 5 gemaakt van de meest gegeven antwoorden. Het dorpsplein/centrum is het vaakst genoemd, namelijk 53 keer. Dit valt op, omdat er bij de mooiste plekken in Borger (zie vraag hierboven) het dorpsplein/centrum het vaakst wordt genoemd. De N374 als lelijke plek wordt 49 keer genoemd en de rotondes in Borger 34 keer. De plekken die niet in de top 5 staan, zijn met “anders” aangegeven.

Voor de antwoordcategorie “anders” zie de bijgevoegde Bijlage V: Alle Resultaten.

Wat zijn voor u de twee belangrijkste kwaliteiten van Borger?

		Aantal respondenten	Percentage
Kwaliteit 1	Voorzieningen	79	Kwaliteit 1
	Winkelgebied	62	18,5%
	Rust	51	14,5%
	Groene omgeving	39	11,9%
	Ruimte	21	9,1%
	Anders	175	4,9%
	Totaal	427	100,0%
Kwaliteit 2	Voorzieningen	70	Kwaliteit 2
	Groene omgeving	56	21,0%
	Winkelgebied	30	16,8%
	Ruimte	21	9,0%
	Rust	18	6,3%
	Anders	139	5,4%
	Totaal	334	100,0%

Tabel 3: Vraag 57, Twee belangrijkste kwaliteiten Borger.

In tabel 3 komt duidelijk naar voren dat de voorzieningen in Borger een belangrijke kwaliteit is. Deze werd bij beide kwaliteiten het meest gekozen. Bij zowel kwaliteit 1 als 2 ligt het percentage rond de 20%. Bij kwaliteit 1 geeft 18,5% van de respondenten aan de voorzieningen te zien als een belangrijke kwaliteit, en bij kwaliteit 2 is dit 21%. Ook is te zien dat de respondenten het winkelgebied, rust, groene omgeving en de ruimte als belangrijke kwaliteiten zien. Deze antwoordopties zijn zowel bij kwaliteit 1 als 2 terug te vinden. Alle kwaliteiten die niet in de gemaakte top 5 staan, worden aangegeven met de optie "anders". In Bijlage V: Alle Resultaten is een overzicht te vinden van alle gegeven antwoorden.

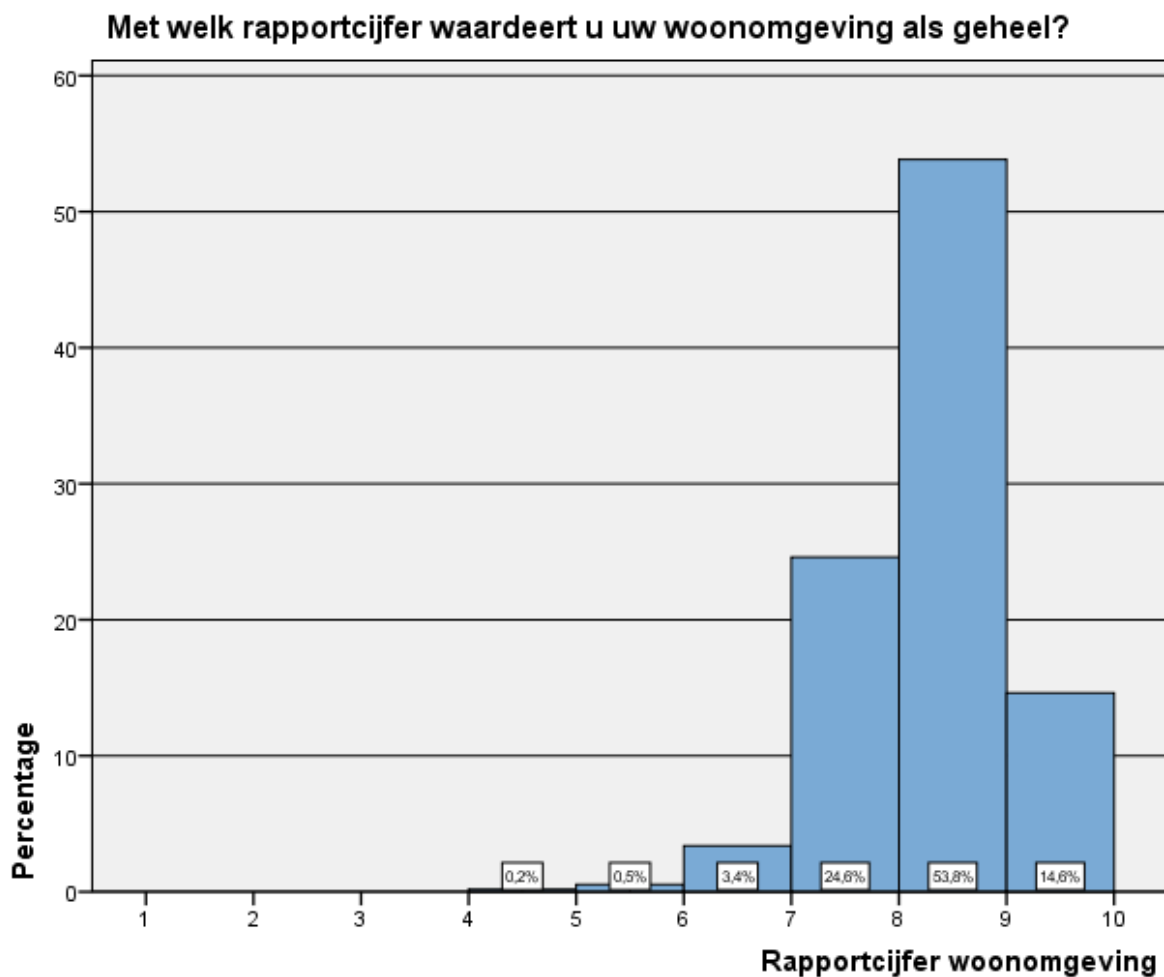
Wat zijn voor u de twee belangrijkste tekortkomingen van Borger?

		Aantal respondenten	Percentage
Tekortkoming 1	N374	35	10,9%
	Winkels	23	7,2%
	Fiets/voetpaden	18	5,6%
	Onderhoud groen	15	4,7%
	Weinig voorzieningen voor jeugd	12	3,8%
	Anders	217	67,8%
	Totaal	320	100,0%
Tekortkoming 2	N374	19	10,3%
	Onderhoud groen	14	7,6%
	Fiets/voetpaden	10	5,4%
	Weinig voorzieningen voor jeugd	9	4,9%
	Winkels	9	4,9%
	Anders	124	67,0%
	Totaal	185	100,0%

Tabel 4: Vraag 58, twee belangrijkste tekortkomingen Borger

In deze tabel wordt duidelijk dat veel respondenten de N374 een tekortkoming vindt, zowel bij kwaliteit 1 als bij kwaliteit 2. Zowel bij kwaliteit 1 als 2 geeft ongeveer 10% van de respondenten aan dat het een belangrijke tekortkoming is.

Voor de rest zijn bij tekortkoming 1 en 2 dezelfde antwoordopties ingevuld. De respondenten geven aan dat de winkels, fiets- en voetpaden, onderhoud groen en weinig voorzieningen voor jeugd tekortkomingen zijn van Borger. Alle kwaliteiten die niet in de gemaakte top 5 staan, worden aangegeven met de optie "anders". In Bijlage V: Alle Resultaten is een overzicht te vinden van alle gegeven antwoorden.

Figuur 31: Vraag 59, rapportcijfer woonomgeving.

In figuur 31 staat een weergave van de gegeven rapportcijfers van de respondenten. Mensen geven een hoog cijfer voor hun woonomgeving. De cijfers 8 en 9 zijn het vaakst gegeven, wat weergegeven wordt in het bovenstaande figuur. Maar liefst 53,8% van de respondenten geeft een 9 als rapportcijfer. En zelfs 14,6% geeft een 10. Het gemiddelde rapportcijfer is een 8,0.

Leefstijlen

Onder leefstijlen binnen een dorp wordt de binding van de respondent met Borger verstaan. Hierbij zijn vragen over het gebruik van voorzieningen en binding met Borger, samengevoegd om tot het onderstaande figuur te komen.

Figuur 32: Soorten leefstijlen Borger

Er is gekeken met de leefstijlen test wat voor soorten leefstijlen er in Borger zijn, en is onderverdeeld in 4 groepen.

- De leefbaarheidsklant, deze inwoners maken gebruik van lokale voorzieningen en hebben geen sterke band met het dorp.
- De gemeenschapsmens, deze inwoners maken gebruik van lokale voorzieningen en hebben een sterke band met het dorp.
- De woonpassant, deze inwoners maken geen gebruik van lokale voorzieningen en heeft geen sterke band met het dorp.
- De thuisbasis, deze inwoners maken geen gebruik van lokale voorzieningen en heeft een sterke band met het dorp.

Uit de leefstijlentest kan geconcludeerd worden dat de respondenten bestaan uit een mix van gemeenschapsmensen en woonpassanten. Hierbij bestaat het aandeel gemeenschapsmensen veelal uit ouderen, die afhankelijk zijn van de plaatselijke voorzieningen en zich hiernaast ook nog een goede connectie hebben met het Borger. Het aandeel woonpassanten bestaat veelal uit “jongere” inwoners die werkzaam zijn buiten Borger en niet sterk afhankelijk zijn van de aanwezige voorzieningen in Borger en dan ook niet een sterke connectie hebben met Borger.

4. Discussie

De respons van het dorpsbelevingsonderzoek in Borger is 32%. Bij het onderzoek is er één persoon uit een huishouden ondervraagd, en niet iedereen in dit huishouden. Dit heeft ook invloed op hoe representatief de resultaten zijn. De respons van 32% is lager dan verwacht.

In de beginfase van het onderzoek zijn er interviews afgelegd met sleutelfiguren voor het vormen van specifieke vragen voor Borger. Onze doelstelling was om met 20 sleutelfiguren interviews te houden. Dit was helaas niet mogelijk omdat er maar 5 van de 20 sleutelfiguren beschikbaar waren. We hadden graag meer sleutelfiguren willen interviewen om nog beter vooraf in beeld te krijgen welke onderwerpen van belang zijn. Deze onderwerpen zijn vervolgens opgenomen in de open vragen.

De lage respons kan mede komen door de publiciteit. In plaats van alleen een aankondiging in de dorpskrant "Week in Week uit" hadden we meerdere media kunnen benutten voor het aankondigen van het onderzoek. Op deze manier waren de inwoners van Borger nog beter geïnformeerd over wat het dorpsbelevingsonderzoek is en wanneer de enquête verspreid werd. Daarnaast viel het invulmoment van de enquête in het weekend van 3 en 4 december, het weekend voor het Sinterklaasfeest. Hierdoor gaf een deel van de huishoudens aan geen tijd te hebben gehad voor het invullen van de enquête.

Tot slot zorgde de antwoordoptie "anders" in de enquête voor moeilijkheden tijdens de verwerking van de gegevens, aangezien er veel verschillende antwoorden zijn gegeven. Hierdoor moesten al de antwoorden apart worden verzameld, geteld en verwerkt in één grote tabel. De volgende keer kan de vraagstelling anders worden geformuleerd, bijvoorbeeld door niet teveel vragen met de antwoordoptie "anders" te maken, zodat de verwerking van de resultaten veel sneller kan worden afgerond.

5. Conclusie

In de conclusie worden de meest opvallende gegevens uit de resultaten gepresenteerd. Per thema wordt kort besproken wat er in ieder thema naar voren komt. Ook wordt er in deze paragraaf een top vijf besproken van belangrijkste verbeterpunten voor Borger. Het gemiddelde cijfer wat de respondenten het dorp Borger geven is een 8,0.

5.1 Algemeen

In deze paragraaf worden algemene vragen besproken. Voorbeelden zijn leeftijd en geslacht. Uit dit onderzoek blijkt dat 55% van de respondenten vrouw is, en 45% van de respondenten man is. De gemiddelde leeftijd van Borger is 61 jaar. Dit ligt boven de grens van de gemiddelde leeftijd in heel Nederland. Die is namelijk 55 jaar. In Borger is er dus sprake van vergrijzing. Er zat een groot leeftijdsverschil tussen de jongste en oudste personen die de enquête hebben ingevuld. Het grootste gedeelte van de thuiswonende kinderen zijn 16 jaar en ouder (37%), namelijk 66 mensen. Dit valt op aangezien dit aantal ruim twee keer zo veel is als het aantal thuiswonende kinderen van 0 tot 4 jaar (15%). Verder is in bijna de helft van alle huishoudens de hoogste genoten opleiding HBO of WO, namelijk 46%

Wat ook opvalt is de oorsprong van de bewoners van Borger. Het deel van de bewoners van Borger dat in het dorp is geboren is vrij klein. 81,2% van de mensen is hier niet geboren. Daarna werd de vraag gesteld of deze mensen langer of korter dan 5 jaar in Borger wonen. 10,8% geeft aan korter dan 5 jaar in Borger te wonen, en 70,4% woont al langer dan 5 jaar in Borger. Hierdoor kan onder andere worden geconcludeerd dat Borger een aantrekkelijk dorp is voor mensen die er niet geboren en getogen zijn.

5.2 Dorp en de omgeving

In het thema dorp en de omgeving wordt er gevraagd naar de ervaring van hun leefomgeving en het dorp. Daarnaast zijn er vragen gesteld over vrijwilligerswerk, wat de respondenten graag verbeterd zien worden in Borger en de betrokkenheid van mensen in hun leefomgeving.

32,8% van de respondenten geeft aan zich in te zetten voor zijn omgeving. Het aantrekkelijk houden van Borger is voor veel mensen belangrijk. Bewoners van Borger zijn erg tevreden met de hoeveelheid groen in het dorp. 96% is het helemaal eens met de stelling "Ik vind dat er voldoende groen in de omgeving is" of enigszins mee eens. Daarnaast vind 94% het dorp aantrekkelijk.

Er is een top-3 gemaakt van enkele verbeterpunten die naar voren zijn gekomen naar aanleiding van de stelling:

``Wat ziet u graag verbeterd worden``

1. Fiets/voetpaden met 261 stemmen
2. De weg door het centrum met 237 stemmen.
3. Wegonderhoud met 200 stemmen

5.3 Sociale omgeving en identiteit

Het thema sociale omgeving en identiteit geeft een goed beeld over hoe de bewoners van Borger met elkaar omgaan en of het een hecht dorp is. 73% heeft goed contact met de buren. Dit is ook te zien aan het hoge percentage dat het oneens is met de stelling "Ik voel me eenzaam", 70% is hier helemaal mee oneens en 15% enigszins mee oneens.

5.4 Verenigingsleven, ontmoeting en voorzieningen

Het thema verenigingsleven, ontmoeting en voorzieningen inventariseert welke activiteiten er zijn in het dorp, en of de voorzieningen voldoende zijn en of er veel gebruik van wordt gemaakt. Bewoners van Borger zijn erg tevreden met de voorzieningen in het dorp. 87% is het met de stelling “winkelvoorzieningen voldoende bereikbaar” helemaal mee eens.

Daarnaast werd er gevraagd naar vrijwilligerswerk. 65% van de mensen die de enquête hebben ingevuld doet geen vrijwilligerswerk. Wat wel opvalt is dat 39,9% van deze mensen wel bereid is om als vrijwilliger iets voor Borger te doen. Bij de stelling “Ik vind dat de gemeente de burgers hierover goed informeert en gemakkelijk bereikbaar is” is 41,4% het er enigszins of helemaal mee oneens. Wat opvalt is dat de communicatie tussen de gemeente en de burgers dus kan worden verbeterd.

5.5 Wonen en de buurt

In het thema wonen en de buurt wordt gevraagd naar een beoordeling van het onderhoud in de buurt, en het straatbeeld. 78,6% Geeft aan dat ze in een koopwoning wonen. Wat ook opviel is dat bijna 20% van de mensen deze vraag niet hebben ingevuld. Het overgrote gedeelte van de mensen die een enquête hebben ingevuld vinden hun buurt prettig om in te wonen, namelijk 96%. Daarnaast is de vraag over tevredenheid van de mensen gecombineerd met de zones waarin mensen wonen. In Borger Zuid zijn de mensen het minst tevreden, 70,2% geeft aan het helemaal mee eens te zijn met de stelling “ik vind mijn buurt prettig.” In tegenstelling tot het buitengebied, waar de mensen het meeste tevreden zijn. 92,3% Zegt het helemaal mee eens te zijn met de bovenstaande stelling.

5.6 Verbeterpunten open vragen

Tot slot zijn de openvragen geturfd en geanalyseerd. Daarna is een top 5 samengesteld van de punten die de respondenten graag verbeterd zouden zien worden:

1. Beter wegonderhoud
2. Weg door Borger
3. Groenonderhoud
4. Verkeersveiligheid
5. Snelheid verlagen

Deze verbeterpunten richten zich vooral op de verkeerssituatie in Borger. De respondenten vinden dat de weg door het centrum zorgt voor onveilige verkeerssituaties. De verkeersveiligheid kan worden gewaarborgd door maatregelen te nemen op gebied van snelheid. Naast deze verbeterpunten zijn de mensen in Borger over het algemeen erg tevreden met hun dorp.

Literatuurlijst

- (sd). Opgehaald van stichtingharmtiesing.nl:
<http://www.stichtingharmtiesing.nl/beeldbank/borger/item/100-om-borger>
- (2015). *Borger wijdt gedurfd dorpsplein in*. Dagblad van het Noorden, Borger, Drenthe. Opgeroepen op 12 20, 2016, van <http://www.dvhn.nl/drenthe/Borger-wijdt-gedurfd-dorpsplein-in-20939215.html>
- (2016, november 17). Opgehaald van borger-odoorn: <https://www.borger-odoorn.nl/over-de-gemeente/geschiedenis.html>
- archeologie*. (sd). Opgehaald van borger-odoorn: <https://www.borger-odoorn.nl/bouwen/archeologie/archeologische-kaarten.html>
- bodemkaart borger*. (2016). Opgehaald van wur: (<http://www.wur.nl/nl/show/Bodemkaart-1-50-000.htm>)
- Borger*. (sd). Opgehaald van www.toeristeninformatie.nl:
<http://www.toeristeninformatie.nl/Provincie/1/BORGER.html>
- Borger (Nederland)*. (sd). Opgehaald van www.wikipedia.nl:
[https://nl.wikipedia.org/wiki/Borger_\(Nederland\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Borger_(Nederland))
- Boswachterij Exloo*. (sd). Opgehaald van In Drenthe: <http://in.drenthe.nl/nl/p/natuur-in-drenthe/natuurgebieden-in-drenthe/spot/?id=237791&roles=uso.db.roles.NaturalArea>
- Boswachterij Gieten-Borger*. (sd). Opgehaald van In Drenthe: <http://in.drenthe.nl/nl/p/natuur-in-drenthe/natuurgebieden-in-drenthe/spot/?id=462897&roles=uso.db.roles.NaturalArea>
- Brabant Loket. (2007, 5 15). *Kopie van `Noord-Brabant - Verklaring begrippen`*. Opgeroepen op 1 10, 2017, van Encyclo: <http://www.encyclo.nl/lokaal/10651>
- Claire. (2015, 3 1). *De grondsoort veen*. Opgeroepen op 1 10, 2017, van Dier en natuur info: <http://dier-en-natuur.infonu.nl/natuur/32761-de-grondsoort-veen.html>
- Drenthe, P. (2013, Maart 22). *Provincie Drenthe*. Opgehaald van <http://www.provincie.drenthe.nl/onderwerpen/natuur-milieu/bodem/aardkundige-waarden/drouwenerzand/ligging/>
- Drouwenerzand*. (2016, april 29). Opgehaald van Provincie Drenthe: <http://www.provincie.drenthe.nl/onderwerpen/natuur-milieu/natuur/natura-2000/onze-kroonjuwelen/drouwenerzand/>
- Gemeente Enschede. (sd). *Verbetering Stedelijk groen*. Opgeroepen op 1 10, 2017, van Gemeente Enschede: <https://www.enschede.nl/openbare-ruimte/grond/verbetering-stedelijk-groen>
- HypotheekWoordenboek. (sd). *"I"*. Opgeroepen op 1 10, 2017, van HypotheekWoordenboek: <http://www.hypotheekwoordenboek.nl/I>
- Kuijper, J. (sd). Opgehaald van plaatsengids.nl: <https://www.plaatsengids.nl/borger>
- (sd). Logo BOKD. *Logo BOKD*. BOKD. Opgeroepen op 12 20, 2016, van <http://www.bokd.nl/>

- (sd). Logo Dorpsbelang Borger. *Logo Dorpsbelang Borger*. Dorpsbelang Borger, Borger. Opgeroepen op 12 20, 2016, van <http://dorpsbelangenborger.nl/>
- (sd). Logo HVHL. *Logo HVHL*. Hogeschool Van Hall Larenstein. Opgeroepen op 12 20, 2016, van <http://www.vhluniversity.com/vhl-studies.aspx>
- MijnWoordenBoek. (sd). *Puzzelwoordenboek*. Opgeroepen op 1 10, 2017, van MijnWoordenBoek: <http://www.mijnwoordenboek.nl/puzzelwoordenboek/VERENIGINGSLEVEN/1>
- Multiscope. (sd). *respondent*. Opgeroepen op 1 10, 2017, van Encyclo: <http://www.encyclo.nl/begrip/respondent>
- ontstaan van de Hondsrug*. (sd). Opgehaald van geopark de Hondsrug: (<http://www.geoparkdehondsrug.nl/nl/p/geopark/ontstaan-van-het-hondsrug-gebied/>)
- Seamasters.be. (sd). *betekenis biotisch*. Opgeroepen op 1 10, 2017, van Betekenis-definitie: <http://www.betekenis-definitie.nl/biotisch>
- SenterNovem. (2007, 2 28). *Kopie van `SenterNovem - agentschap voor duurzaamheid en innovatie`*. Opgeroepen op 1 10, 2017, van Encyclo: <http://www.encyclo.nl/lokaal/10153>
- static digischool. (sd). *Begrippenlijst*. Opgeroepen op 1 10, 2017, van Static Digischool: <http://static.digischool.nl/ak/onderbouw-vmbo/koppen/4.htm>
- Static Digischool. (sd). *Begrippenlijst Stedelijke Gebieden NL*. Opgeroepen op 1 10, 2017, van Static Digischool: http://static.digischool.nl/ak/onderbouw-vmbo/materiaal/begrip/b_stedge.htm
- Static Digischool. (sd). *Begrippenlijst Toerisme*. Opgeroepen op 1 10, 2017, van Static Digischool: http://static.digischool.nl/ak/onderbouw-vmbo/materiaal/begrip/b_toeris.htm
- Static Digischool. (sd). http://static.digischool.nl/ak/onderbouw-vmbo/materiaal/begrip/b_stedge.htm. Opgeroepen op 1 10, 2017, van Static Digischool: http://static.digischool.nl/ak/onderbouw-vmbo/materiaal/begrip/b_stedge.htm
- TheSaurusZorgEnWelzijn. (sd). *Betekenis Verkeersveiligheid*. Opgeroepen op 1 10, 2017, van BetekenisDefinitie: <http://www.betekenis-definitie.nl/verkeersveiligheid>
- Timmer. (sd). *Brink*. Opgeroepen op 1 10, 2017, van Geheugen van Drenthe: <http://www.encyclopedia.drenthe.nl/Brink>
- vensterplaat hunebedden*. (zd). Opgehaald van entoen: (<http://www.entoen.nu/vensterplaat-hunebedden>)
- Vesters, R. (2015). *IJsvogel*. Escharen.
- Voorma, D. (2016). Belevingsonderzoek Borger. *Belevingsonderzoek Borger*. Borger, Drenthe, Nederland. Opgeroepen op 12 23, 2016, van <http://dorpsbelangenborger.nl/tag/enquete/>
- Wat betekent het. (sd). *Wat betekent ontsluitingsweg*. Opgeroepen op 1 10, 2017, van WatBetekentHet: <http://www.watbetekenthet.nl/wat-betekent-ontsluitingsweg/>
- Weeda, E., Schaminee, J., Duuren, L. v., Hennekens, S., Hoegen, A., & Jansen, A. (2002). Klasse der droge heiden. In E. Weeda, J. Schaminee, L. v. Duuren, S. Hennekens, A. Hoegen, & A. Jansen, *Atlas van Plantengemeenschappen in Nederland* (pp. 186-204). Utrecht: KNNV Uitgeverij.

Wikipedia Foundation. (2015, 12 9). *Cijfer*. Opgeroepen op 1 10, 2017, van Wikipedia:
<https://nl.wikipedia.org/wiki/Cijfer>

Wikipedia Foundation. (2016, 11 8). *Archeologie*. Opgeroepen op 1 10, 2017, van Wikipedia:
<https://nl.wikipedia.org/wiki/Archeologie>

Wikipedia Foundation. (2016, 3 29). *Provinciale Weg*. Opgeroepen op 1 10, 2017, van Wikipedia:
https://nl.wikipedia.org/wiki/Provinciale_weg

Wikipedia Foundation. (2016, 4 20). *Sedimentatie*. Opgeroepen op 1 10, 2017, van Wikipedia:
<https://nl.wikipedia.org/wiki/Sedimentatie>

XS4All. (2017). *Esdorpenlandschap*. Opgeroepen op 1 10, 2017, van Encyclo:
<http://www.encyclo.nl/begrip/Esdorpenlandschap>

Zabel Group. (sd). *Gladheidsbestrijding*. Opgeroepen op 1 10, 2017, van Encyclo:
<http://www.encyclo.nl/begrip/Gladheidsbestrijding>

Bijlage I: Volledige dorpsbeschrijving

Borger is een dorp in de gemeente Borger-Odoorn en heeft een inwoneraantal van ongeveer 5000 inwoners. Borger staat het meest bekend om zijn hunebedden. Ook is Borger een erg aantrekkelijk dorp voor fietsers en wandelaars door zijn mooie en groenrijke omgeving. Langs het centrum van Borger loopt de provinciale weg de N374 waardoor het dorp goed te bereiken is. Verder is Borger een dorp dat beschikt over meerdere voorzieningen voor de inwoners zelf, maar ook voor de toeristen (infoborger.nl, z.d.).

Borger is een dorp is met een unieke ontstaansgeschiedenis, een groene omgeving, en een heleboel voorzieningen binnen handbereik. Daarnaast heeft Borger een opvallende interne infrastructuur, zoals de N374, een provinciale weg die door de kern van Borger loopt. Dit zijn dan ook thema's die behandeld worden in dit rapport.

Figuur 1: Vijver in een woonwijk in Borger, bron: (Anton Grol, 2016)

Geschiedenis

Het dorp Borger is ontstaan in de vroege middeleeuwen. Maar voordat Borger ontstaan is was deze streek al bewoond, dit weet men door de vondst van de hunebedden. Voordat Borger ontstaan is leefde het Trechterbekervolk in deze streek, dit is zo'n 5000 jaar geleden. Maar ook voor dat het Trechterbekervolk in deze streek aanwezig was, werd er al in Borger geleefd, hier is verder weinig over bekend. Tot en met de tijd van de middeleeuwen stelde Borger niet veel voor. In het jaar 944 stonden er maar 5 boerderijen in Borger. Rond het jaar 1800 waren er nog maar 300 inwoners en een eeuw later waren er 900 mensen die woonden in Borger. Op de kaart van 1930 in bijlage I is te zien hoe Borger er destijds uit zag. Borger was toen al een dorp met een aantal belangrijke ontsluitingswegen. Na de oorlog, vanaf 1945, groeide de bevolking sneller in Borger.

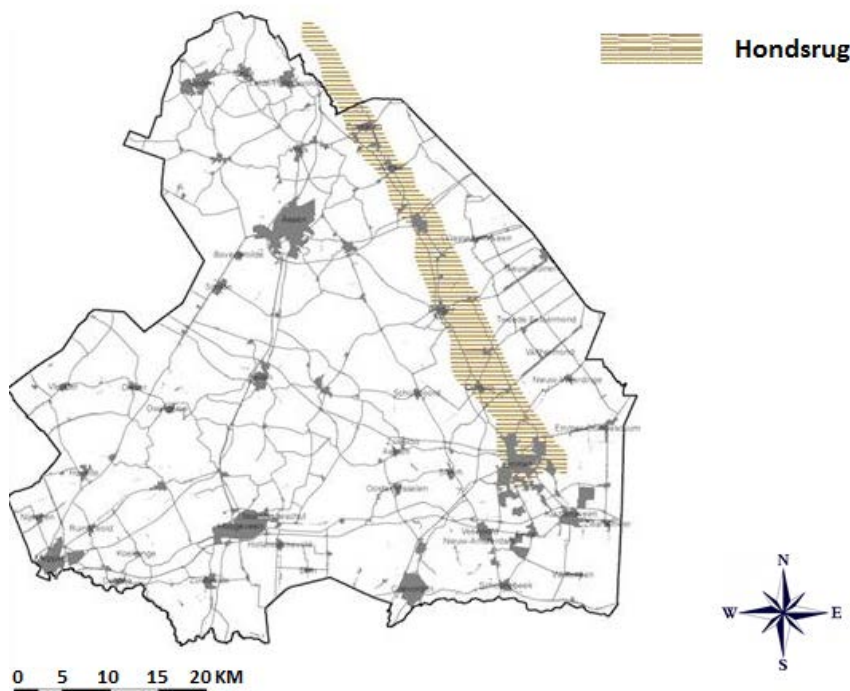
In het esdorpenlandschap speelde de landbouw een centrale rol. De mensen waren voor hun voedselvoorziening en inkomsten afhankelijk van de landbouw. Doordat het gebied om Borger heen bestaat uit zandgrond die al niet heel voedselrijk is waren de landerijen vrij arm. Door te intensieve veeteelt en het steken van plaggen, raakte de bodem verder uitgeput. Hierdoor ontstonden op den duur uitgestrekte heidevelden. Op deze heidevelden hield men nog steeds het vee, maar er was een groot oppervlakte nodig om de dieren te voeden. Hierdoor bleven de dorpen, waaronder Borger, relatief klein omdat er gewoonweg niet meer mensen konden wonen, door een gebrek aan voedselopbrengst. Overigens waren de landerijen om het dorp heen meestal voedselrijker. Doordat de mest uit de potstallen op deze locaties werd uitgestrooid. Door de betere omgang met de landbouwgronden en de komst van het kunstmest konden de eerst zo arme heidegronden en graslanden vruchtbaarder worden gemaakt.

Het oostelijke deel van Borger was vroeger een uitgestrekt hoogveenmoeras. Men begon in het jaar 1800 met het ontginnen van het hoogveen. Er werden kanalen gegraven en er werd hoogveen afgegraven en tot turf verwerkt. Door de afgravingen bleven er dalgronden over, wat later omgevormd is tot vruchtbare landbouwgrond. Op deze gronden liggen de veenkoloniale dorpen. (borger-odoorn, 2016)

De meeste mensen gingen in een brink wonen, dit is een open plek. De mensen bouwden de huizen vaak op een zandrug, dit deden ze om droge voeten te houden. Een zandrug is een stuk grond dat hoger ligt dan de omringende omgeving, zo ontstonden er kleine dorpen, die ook wel een brink of een esdorp wordt genoemd. Op de kaart van 1870 in bijlage II is goed te zien dat Borger een klein dorpje is in een verder kale omgeving, met om Borger heen landbouwgronden. Verder is te zien dat ten oosten van Borger begonnen wordt met het ontginnen van het veen.

Bodem en landschap

Borger ligt in de zogenaamde Hondsrug. De Hondsrug is een langgerekt gebied dat van Emmen tot Groningen-stad loopt. De Hondsrug bestaat grotendeels uit zandruggen en stroomdalen in de provincie Groningen en Drenthe (zie figuur 2 Hondsrug).

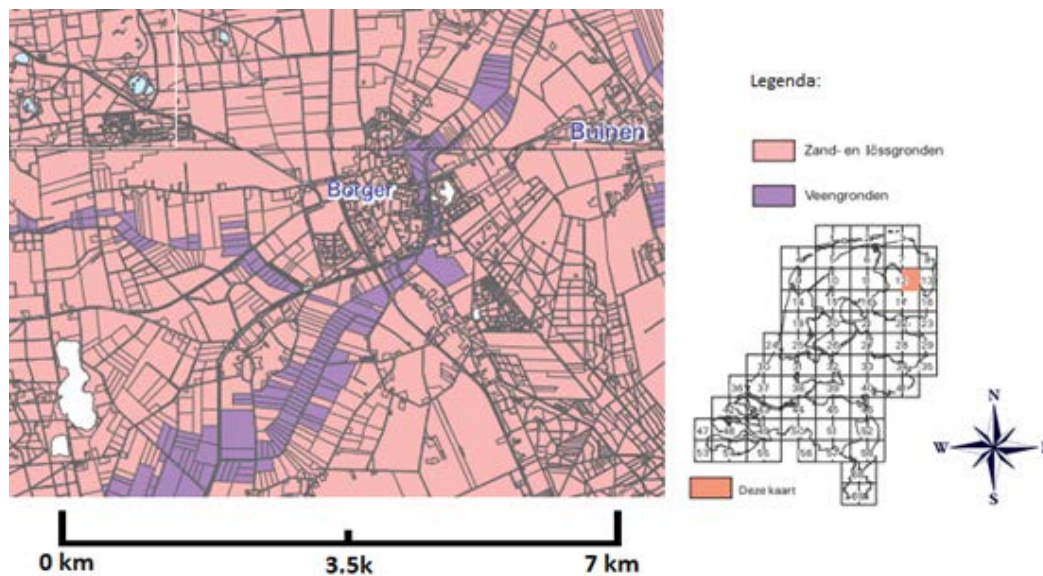
Figuur 2: Kaart Drenthe met de Hondsrug, bron: (Drenthe, 2013)

Tijdens de ijstijd in het Saalien (ongeveer 350.000 - 100.000 jaar geleden), heeft het landschap van Drenthe en Groningen zich gevormd tot een karakteristieke omgeving. Vanuit noordoostelijke en noordwestelijke richting schoven lagen landijs over het noorden van Nederland.

Deze gletsjers bestonden soms uit kilometers dik ijs en sediment. Door het immense gewicht van deze schuivende ijsplaten werd het landschap aangetast. Rotsen, zand- en kleigronden werden onder het pakket ijs meegeschuurd, en gesedimenteerd tot een mengsel. Na het smelten van de ijsmassa bleef dit sediment achter, dit wordt keileem genoemd. Dit keileem vormt een bolvormige plateau in Drenthe. De Hondsrug ligt parallel aan een aantal andere ruggen die ten westen liggen. Deze ruggen laten de richting van de beweging van gletsjers zien (ontstaan van de Hondsrug, sd).

Tijdens de ijstijd in het Weichselien (ongeveer 70.000 - 10.000 jaar geleden) werd dit plateau van keileem bedekt onder een laag van fijn zand. De klimaatomstandigheden leken destijds op het huidige toendraklimaat. Door dit klimaat kreeg vegetatie nauwelijks grip op de grond. De wind daarentegen had vrij spel. Door deze winden werden kleine zanddeeltjes afgezet in Drenthe. Tegenwoordig is de voornaamste grondsoort in Drenthe nog altijd zand. Naast zand is er veengrond te vinden in dit gebied. Veengrond is een grondsoort bestaande uit gehumificeerde plantenresten. Dit kan bijvoorbeeld ontstaan uit moerassen van duizenden jaren geleden. Ook in Borger is de voornaamste grondsoort zand, daarnaast is er in de omgeving veengrond te vinden.

In figuur 3 ziet u een deel van de bodemkaart van Borger, de grond om borger bestaat voornamelijk uit zand en veen.

Figuur 3: Bodemkaart Borger, bron: (bodemkaart borger, 2016)

Hunebedden in Borger

Tijdens de ijstijd in het Saalien zorgde dezelfde gletsjers ervoor dat er grote keien werden afgezet in Drenthe, tot de dag van vandaag vind je deze keien op verschillende plekken in de provincie. 5000 jaar geleden zijn deze keien benut door het zogenaamde trechterbekervolk, deze leefden op de locatie van het huidige Borger. De keien werden onder andere gebruikt als constructie stenen voor grafkamers. Vanwege het grote gewicht van de keien zijn deze constructies tot de dag van vandaag intact gebleven. In figuur 4 hieronder is het overblijfsel van een hunebed te zien.

Figuur 4: Hunebedden in Borger, bron: (vensterplaat hunebedden, zd)

De hunebedden zijn vandaag de dag een enorme toeristische trekpleister. In Borger is het zogenaamde hunebeddencentrum te vinden. Jaarlijks trekken er honderdduizenden toeristen naar deze streek om deze archeologische bezienswaardigheid te mogen aanschouwen.

Deze grote stroom van toeristen heeft een directe invloed op de leefbaarheid van het dorp Borger. Borger heeft ongeveer 5000 inwoners maar er zijn meer voorzieningen en faciliteiten aanwezig om de toeristen te voorzien in hun behoeften.

Natuur in en om Borger

Borger ligt in een rustige natuurlijke omgeving met volop groen. Om Borger heen zijn veel bossen te vinden die liggen op de Hondsrug. De Hondsrug is een hoger gedeelte van het Drents – Fries plateau, dit werd uitgebreid uitgelegd in het hoofdstuk over de geologie. Borger ligt eigenlijk tussen twee bosgebieden in. Aan de noordzijde is er de boswachterij Gieten-Borger (Boswachterij Gieten-Borger, sd) en ten zuiden licht boswachterij Exloo (Boswachterij Exloo, sd). Deze bosgebieden liggen overigens voor verreweg het grootste deel niet in het grondgebied van Borger, maar in de omliggende dorpen.

Door deze specifieke ligging op de Hondsrug komen er planten en diersoorten voor die behoefte hebben aan de specifieke abiotische en biotische omstandigheden die op de Hondsrug te vinden zijn. Dit maakt de Hondsrug een mooi gebied met een uitgebreide flora en fauna.

De boswachterijen Gieten-Borger en Exloo bestonden vroeger (circa 100 jaar geleden) nog grotendeels uit uitgestrekte heidevelden. In het kader van werkverschaffing is in de jaren 20 van de vorige eeuw besloten om deze heidevelden om te vormen naar bosgebieden. Deze bosgebieden zijn geschikt voor de bosbouw en het hout was onder andere bedoeld om in de mijnen te gebruiken. Aan de oostzijde ligt het Drouwenerzand (Drouwenerzand, 2016) zie figuur 5, dit natuurgebied is reeds in 1963 door Staatsbosbeheer aangekocht.

Figuur 5: Drouwenerzand, bron: (Drouwenerzand, 2016)

Het Drouwenerzand is een natuurgebied met stuifzanden. Door overbegrazing, het steken van heideplaggen kwam er steeds minder vegetatie voor in het gebied met als resultaat dat de aanwezige plantengroei het zand niet meer kon vasthouden. Op deze manier kon het zand gaan stuiven. Doordat men bang was dat steeds meer gebied verzwoegen zouden worden door het stuifzandgebied is in de 20^e eeuw besloten om een deel van het gebied te bebossen. Het overige deel van het stuifzand is langzamerhand voor een groot deel weer bedekt met heide. Het bosgebied ten zuiden van Borger behoort toe aan boswachterij Exloo (Boswachterij Exloo, sd). Ook dit bosgebied is in de eerste helft van de twintigste eeuw aangelegd om de heidegebieden te ontginnen en ten behoeve van de werkverschaffing.

De bossen in de omgeving bestaan uit een mengeling van loof- en naaldbossen. De loofbossen bestaan grotendeels uit zomereiken en beuken, met een struikvegetatie van hazelaar, sporkehout, krentenboompje en vogelkers. De naaldbossen bestaan uit soorten als de grove den, fijnspar en de douglasspar, de laatste twee zijn exoten en komen dus van nature niet voor in Nederland. De naaldbossen hebben geen of zeer weinig onderbegroeiing, doordat deze bossen doorgaans weinig zonlicht doorlaten tot de onderste lagen in het bos. Tevens zijn in deze bossen een aantal vennetjes te vinden met begroeiing die daar bij hoort, zoals het pijpenstrootje en ronde zonnedauw. In het natuurgebied het Drouwenerzand (Drouwenerzand, 2016) vindt men een uitgestrekt heideveld. Deze heide bestaat grotendeels uit struikhei en in mindere mate uit dophei en kraaihei (Weeda, et al., 2002). De jeneverbess staat ook op de heide. Het aantal jeneverbessen in Nederland kent een gestage achteruitgang, maar op het Drouwenerzand is deze nog veelvuldig aanwezig. Ook zeldzamere soorten als de stekelbrem en wilde tijm zijn aanwezig op het Drouwenerzand (Weeda, et al., 2002).

Door de bosgebieden en de aanwezigheid van waterrijke plaatsen zijn er veel vogelsoorten in de omgeving van borger te vinden. Naast natuurlijk de algemene soorten die men ook in andere delen van Nederland vindt, zijn er ook minder algemene soorten te vinden. De ijsvogels (zie figuur 6) is zo'n soort die niet heel algemeen is. Hij haalt zijn voedsel uit de poelen en het riviertje; Achterste Diep. Op open plekken, waaronder de heide is de roodborsttapuit en grauwe klauwier te vinden.

Figuur 6: Een ijsvogel, bron: (Vesters, 2015)

Dit zijn vogelsoorten die in Nederland fors in aantallen achteruit zijn gegaan. Overigens is in recente jaren wel een klein herstel in populatiegrote bij deze soorten te zien. Dit komt door de vele natuurherstelprojecten die de afgelopen decennia zijn uitgevoerd. Op de heide zijn tevens diverse vlindersoorten te vinden en ook de levensbare hagedis treft men aan op het Drouwenerzand. Verder zijn er nog algemene soorten zoals de ree, vos, das en steenmarter te vinden in het gebied.

Archeologie

Borger heeft een rijk verleden, dit verleden wordt voor een groot gedeelte afgeleid aan de vondst van materiaal uit het verleden. Dit materiaal wordt verdeeld in 2 categorieën: namelijk het zichtbare materiaal en het opgeslagen materiaal in de bodem. Bij zichtbaar materiaal moet u denken aan grafheuvels en hunebedden. Het nog niet reeds zichtbare materiaal is zeer kwetsbaar, vandaar dat hier zeer voorzichtig mee gedaan moet worden. Hiervoor is een wet opgesteld, zodat het bodemarchief niet wordt aangetast met werkzaamheden. In de natte/vochtige omstandigheden van de beekdalen zijn vaak organische resten (bijv. hout en bot) van eerdere bewoners gevonden. Op deze plaatsen worden ook vaak structuren en overblijfselen van nederzettingen gevonden. Het beschermen van deze gebieden komt voort uit eerdere archeologische vondsten in dergelijke gebieden. (archeologie, sd).

Voorzieningen

In Borger komen twee belangrijke wegen samen, namelijk de N34 en de N374. Het dorp is dan ook goed bereikbaar en kent verschillende bushaltes. Het middelpunt van Borger is de kerk, deze staat bij een rotonde die verschillende delen van het dorp met elkaar verbindt. Voor een dorp met 4.728 inwoners, heeft Borger veel voorzieningen. Dit komt door de toeristen. Borger heeft namelijk het grootste hunebed van Nederland. Ook de rust en de mooie natuur in en rondom Borger trekken mensen. Deze toeristen zijn goed voor de economie en houden veel voorzieningen in stand. Zo is er een grote Albert Heijn, een zwembad, een aantal campings en een paar restaurants. Ook is er een Hunebedmuseum, waar bezoekers een kijkje in het verleden kunnen nemen (Borger (Nederland), sd). In de volgende paragraaf wordt er nog meer verteld over het toerisme in borger.

Toerisme

Borger is een dorp dat bekend staat om de hunebedden (zie figuur 4). In het dorp is een hunebedcentrum gevestigd. Hier kun je ontdekken wat een hunebed is en hoe de mensen in die tijd leefden. Ook kun je het museum bekijken. Er komen veel toeristen naar het hunebedcentrum. Deze toeristen komen dus allemaal naar Borger toe. Hier hebben de inwoners van Borger handig op ingespeeld. In Borger zijn 3 vakantieparken aanwezig. Ook zijn er een aantal hotels aanwezig. Doordat er zoveel vakantieparken en hotels zijn, zijn er in Borger jaarlijks 1 miljoen overnachtingen. Al die toeristen gebruiken de winkelvoorzieningen die in Borger gevestigd zijn. Daardoor zijn er ook veel winkels. In Borger staat ook een kerk met een gotische toren uit de 14e eeuw. Daarnaast staan er een aantal karakteristieke huisjes. Deze huisjes zijn ook kenmerkend voor Borger. Zo zijn er nog een paar straten met zulk soort huisjes (Borger, sd).

Borger ligt op de Hondsrug. Dit is een zandrug die door Drenthe snijdt. Deze Hondsrug staat op de lijst van UNESCO. In de omgeving van Borger zijn veel bossen waar je perfect kunt wandelen of fietsen. Voor al deze recreatie zijn er paden ingericht voor de toeristen. Ook kunnen toeristen informatie opvragen in het dorp. Er is namelijk een toeristisch informatie punt (TIP).

Bijlage II: Publicaties

week in ..▶ week uit

35

..▶ Dinsdag 15 november 2016

Dorpsbelevingsonderzoek in Borger

In december zal door 1e jaars studenten toegepaste Aardrijkskunde van Hogeschool Van Hall / Larenstein in Borger een Dorps Belevingsonderzoek worden gehouden. Begin december zullen huis aan huis enquêteformulieren worden verspreid. Een aantal dagen later worden de ingevulde enquêtes weer opgehaald. Gegevens uit het onderzoek worden anoniem behandeld.

De studenten starten op 15 november met een bezoek aan Borger. Tijdens deze dag zullen ze al een aantal interviews houden met inwoners van Borger. De informatie uit deze interviews wordt gebruikt om de enquêtes voor alle bewoners te maken. Deze enquêtes worden in december verspreid en weer opgehaald. In januari komen de studenten nog een keer terug om de resultaten van het onderzoek aan het dorp te presenteren.

Het doel voor de studenten is dat ze leren om op verschillende manieren informatie te verzamelen. Dit doen ze met de interviews en de enquêtes. Daarnaast leren ze hoe ze uit de verzamelde gegevens statistische informatie kunnen halen. Hierbij worden ze vanuit de hogeschool begeleid. In het dorp worden ze begeleid door Dorpsbelangen Borger in samenwerking met de BOKD.

De uitkomst van de enquête wordt in combinatie met eventuele adviezen aan belangstellenden uit het dorp gepresenteerd. Dorpsbelangen Borger gebruikt deze resultaten daarna om samen met de inwoners een zogenaamde dorpsagenda op te stellen.

In de afgelopen maanden heeft Dorpsbelangen Borger al veel aandachtspunten vanuit het dorp gekregen. Deze punten worden op 22 november in hotel Bieze aan de gemeente Borger-Odoorn gepresenteerd. Inwoners die zelf ook graag in gesprek willen met de gemeente zijn op 22 november van 19.00 tot 20.00 uur van harte welkom in hotel Bieze.

Sinterklaas komt ook naar Drouwenerveen

Sinterklaas en zijn pieten zullen op zaterdag 3 december een bezoek brengen aan dorpshuis Het Vertier, om daar alle kinderen te ontmoeten.

Sinterklaas zal eerst met een aantal pieten bij de kinderen van 0 tot 4 jaar zijn. De oudere kinderen gaan intussen iets leuks doen met de rest van de pieten en hebbenhierna hun moment met de sint.

Figuur 7: Krantenartikel week in week uit over dorpsbelevingsonderzoek.

PRESENTATIE
dorpsbelevingsonderzoek
BORGER

Donderdag
26 januari 19:30

Iedereen is welkom!

Figuur 8: Poster dorpsbelevingsonderzoek Borger.

Bijlage III: De volledige enquête

Dorpsbelevingsonderzoek

Borger, 2016

Enquête

Geachte inwoner van Borger,

02-12-2016

In samenwerking met de Brede Overleggroep van Kleine Dorpen en Dorpshuizen (BOKD) en Dorpsbelangen Borger voeren wij, studenten Management van de Leefomgeving van Hogeschool Van Hall Larenstein te Leeuwarden, een dorpsbelevingsonderzoek uit in uw dorp. Het doel van dit onderzoek is het verkrijgen van inzicht in hoe de bewoners van Borger de leefbaarheid in het dorp ervaren.

Ten behoeve van het onderzoek is er een enquête opgesteld. Deze enquête is onder andere tot stand gekomen door interviews die zijn gehouden binnen het dorp en een presentatie van Dorpsbelangen Borger. De uitkomsten van deze enquête zullen worden verwerkt in een resultatenrapport wat uiteindelijk zal worden gepresenteerd in het dorp aan u, de BOKD en Dorpsbelangen Borger. Deze presentatie zal plaatsvinden op **donderdagavond 26 januari om 19:30 in het Hunzehuys**.

De enquête bestaat uit 104 vragen en zal ongeveer 25 minuten van uw tijd kosten. Het is de bedoeling dat de enquête wordt ingevuld door een gezinslid van **18 jaar of ouder, die het eerst jarig is**.

De enquêtes die wij op 2 december hebben uitgezet zullen op **woensdag 7 december** (tussen 15:00u en 20:00u) bij u thuis worden opgehaald. Mocht u de desbetreffende dag niet thuis zijn, dan kunt u de enquête op een van de volgende inleverpunten, in de daarvoor bedoelde dozen, inleveren:

- **Albert Heijn**. Hoofdstraat 35, 9531 AB Borger,
- **Het Hunzehuys**. Molenstraat 3, 9531 CH Borger,
- **Boni**. Grote Brink 11A, 9531 AK Borger

Wij bedanken u bij voorbaat hartelijk voor de medewerking aan het onderzoek. Er zal betrouwbaar met uw gegevens worden omgegaan en de resultaten worden geheel anoniem verwerkt.

Voor vragen of opmerkingen kunt u contact opnemen met de contactpersoon namens de studenten:

Student	Job Beentjes	0681989910	of via de e-mail: job.beentjes@hvhl.nl
Student	Jort Faber	0612889433	of via de e-mail: jort.faber@hvhl.nl
Student	Anton Grol	0625095594	of via de e-mail: anton.grol@hvhl.nl
Student	Pina Koch	0616603621	of via de e-mail: pina.koch@hvhl.nl
Docent	Mirjam Bakker	0622866846	of via de e-mail: mirjam.bakker@hvhl.nl

Met vriendelijke groet,

Studenten Management van de Leefomgeving, Hogeschool Van Hall Larenstein.

Invulinstructie

Voor u ligt de vragenlijst voor het dorpsbelevingsonderzoek Borger. Met de vragen willen wij een helder beeld krijgen hoe u de leefbaarheid in Borger ervaart.

In deze enquête is gebruik gemaakt van een speciale nummering. De enquête bestaat uit 60 basisvragen, onderverdeeld in 6 thema's. Deze vragen hebben de normale nummering van 1 t/m 60. Daarnaast zijn er 44 dorps specifieke vragen te vinden, dit zijn vragen die specifiek van toepassing zijn op Borger. Deze vragen dragen de letters "DS" voor het nummer

In de enquête komen verschillende soorten vragen voor, waaronder:

Vragen waar slechts één antwoord mogelijk is. In dat geval graag het bolletje kleuren wat voor u het meest van toepassing is.

Bijvoorbeeld

d: U bent

een:

- Vrouw
- Man

Als u een fout maakt, graag het foute antwoord doorkruisen, en het andere bolletje inkleuren. Bijvoorbeeld:

U bent een:

- Vrouw
- Man

Meerkeuzevragen. Hierbij zijn meerdere antwoorden mogelijk, indien aangegeven.

Bijvoorbeeld:

Ik/wij heb(ben) de volgende kwaliteiten in te zetten vanuit mijn/ons huishouden voor Borger.

Meerdere antwoorden zijn mogelijk.

- Bestuurstaak
- Mensen enthousiast maken
- Creatief/kunstzinnig
- Administratief
- Voorlichting geven
- Algemeen ondersteunend
- Organiseren van activiteiten
- Technische klussen
- Begeleiden van mensen
- Tuin- en/of buitenwerken
- Bezoeken van mensen, luisterend oor
- Hond uitlaten
- Klusjes bij mensen thuis
- Anders, namelijk

Als u hier een fout maakt, kunt u deze herstellen op dezelfde manier als de vragen waar slechts één antwoord mogelijk is. Bij openvragen heeft u geen keuze uit verschillende antwoorden. Hierbij vult u zelf het antwoord in. Indien u een fout maakt, graag het foute antwoord doorstrepen en het juiste erachter of eronder schrijven.

Stellingvragen: bij deze vragen ziet u een tabel met daarin een stelling. Gelieve aan te kruisen of u het helemaal mee oneens, enigszins mee oneens, enigszins mee eens of helemaal mee eens bent.

Bijvoorbeeld:

Stelling	Helemaal mee oneens	Enigszins mee oneens	Enigszins mee eens	Helemaal mee eens
Ik ben tevreden over de rol en de zichtbaarheid van <i>Vereniging Dorpsbelangen</i>	X			

Als u hier een fout maakt, kunt u in het voor u wel toepasselijke hokje een tweede kruis zetten, en deze omcirkelen.

Bijvoorbeeld:

Stelling	Helemaal mee oneens	Enigszins mee oneens	Enigszins mee eens	Helemaal mee eens
Ik ben tevreden over de rol en de zichtbaarheid van <i>Vereniging Dorpsbelangen</i>	X		X	

Tenslotte nog de waarderingsvraag. Bij deze vraag dient u het voor u toepasselijke antwoord te omcirkelen.

Bijvoorbeeld:

Met welk rapportcijfer waardeert u uw woonomgeving als geheel?

(omcirkel uw waardering)? Een 10 = zeer tevreden en 1 = zeer ontevreden.

1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 – 9 – 10

Als u deze voor u fout invult, kunt u het antwoord doorkruisen, en een ander

antwoord omcirkelen. Bijvoorbeeld:

Met welk rapportcijfer waardeert u uw woonomgeving als geheel?

(omcirkel uw waardering)? Een 10 = zeer tevreden en 1 = zeer ontevreden.

1 – 2 – 3 – 4 – ~~5~~ – 6 – 7 – 8 – 9 – 10

Algemeen:

1. U bent een:

- Vrouw
- Man

2. Wat is uw leeftijd?

..... jaar

3. Hoe is uw huishouden samengesteld?

- Alleenstaand
- Samenwonend/gehuwd

4. Heeft uw huishouden inwonende kinderen?

- Nee (*ga door naar vraag 5*)
- Ja

Aantal van 0 tot 4 jaar	
Aantal van 4 tot 12 jaar	
Aantal van 12 tot 16 jaar	
Aantal van 16 jaar en ouder	

5. Wat is de hoogst genoten opleiding in uw huishouden?

- Basisonderwijs
- Lager- of beroepsonderwijs
- VMBO/MAVO/LBO
- MBO
- HAVO/VWO
- HBO/WO
- Anders, namelijk:

6. Welke van de volgende beschrijvingen is op u van toepassing?

- Ik ben in Borger geboren, getogen en heb er sindsdien altijd gewoond
- Ik ben in Borger geboren, getogen, naar elders verhuisd maar weer teruggekeerd
- Ik ben niet in Borger geboren en woon hier minder dan vijf jaar
- Ik ben niet in Borger geboren en woon hier langer dan vijf jaar

7. Ik woon in Borger omdat (meerdere antwoorden zijn mogelijk):

- Ik hier mensen ken/familie heb
- Ik in een rustige en veilige omgeving wil wonen
- Ik een ruimte vragende hobby heb
- Ik hier werk
- Ik hier ben geboren
- Anders, namelijk:

8. Hoe zou u uw belangrijkste hoofdactiviteit omschrijven?

- Ik heb betaald werk als zelfstandige of in loondienst
- Ik doe andere onbetaalde activiteiten

9. Waar bent u de meeste tijd van de dag actief met deze activiteiten?

- Thuis
- In Borger
- Elders, namelijk (plaats noemen):

10. Indien u buiten Borger actief bent, hoeveel kilometer is uw woon-werkafstand?

..... km

11. Indien u geen betaald werk heeft, hoe zou u uw belangrijkste activiteiten omschrijven?

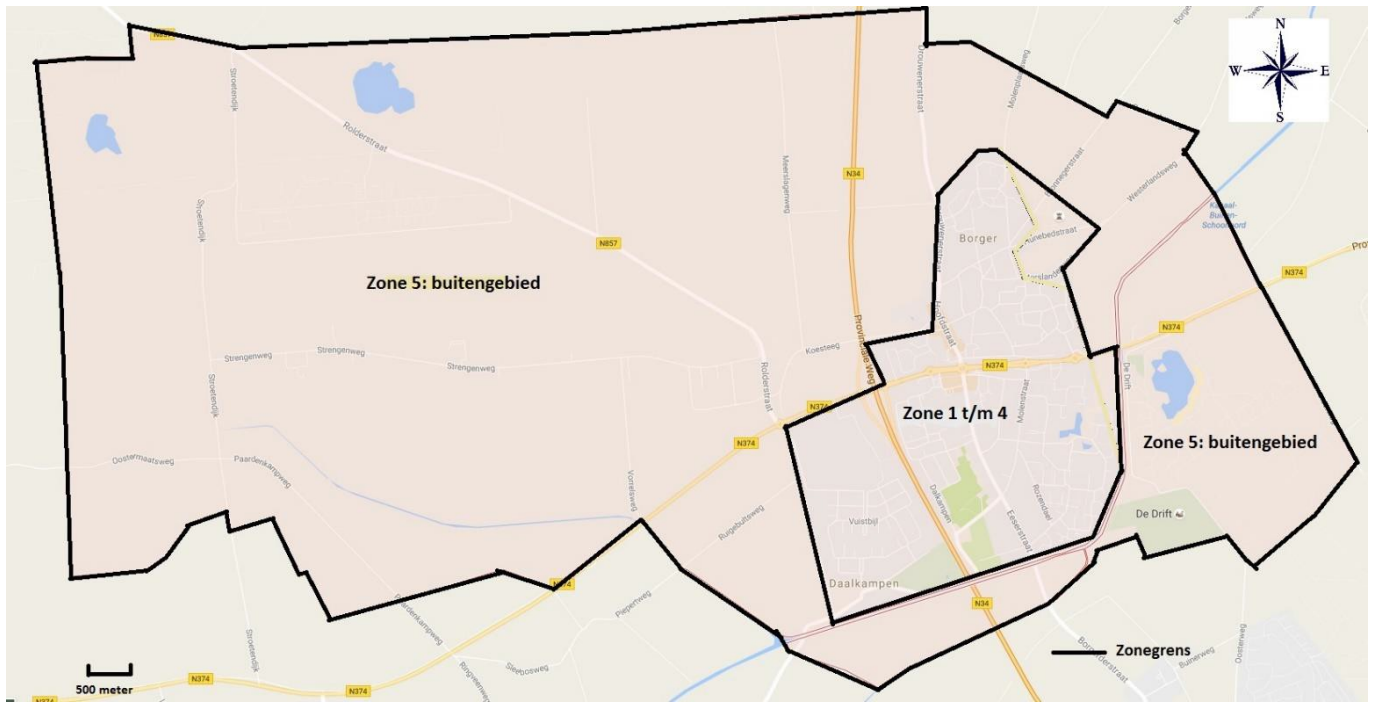
- Ik doe het huishouden
- Ik doe vrijwilligerswerk
- Ik ben met pensioen
- Ik ben schoolgaand
- Anders, namelijk:

DS 1. In welke zone van Borger woont u? U kunt de zones vinden op de kaarten op de volgende bladzijde.

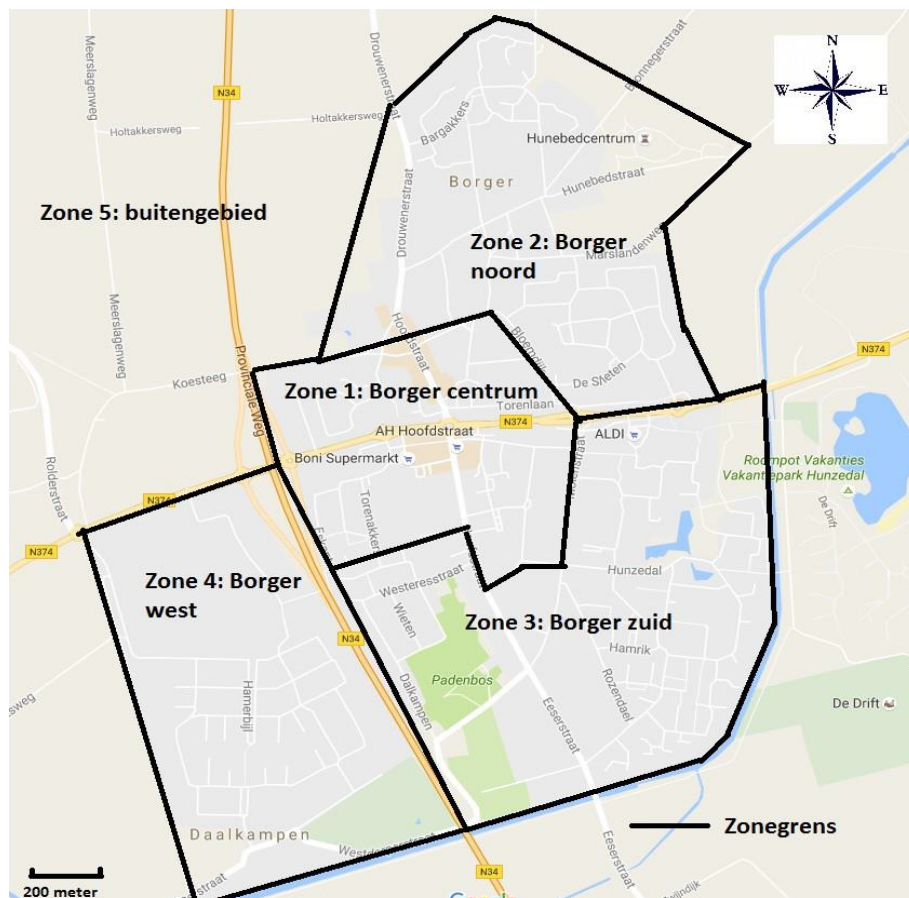
- Zone 1: Centrum
- Zone 2: Borger noord
- Zone 3: Borger zuid
- Zone 4: Borger west
- Zone 5: Buitengebied

Wanneer u aan een straat woont die tevens de grens van een zone markeert, dan moet u even nagaan aan welke kant van de straat u woont. Dan weet u in welke zone u woont.

Deze kaarten zijn gemaakt door studenten van het Van Hall Larenstein te Leeuwarden. De zonegrenzen zijn niet de officiële buurt- en wijkgrenzen.

Figuur 1: Kaart van het totale onderzoeksgebied Borger (bron: Google maps)

Figuur 2: Kaart van de zones in Borger (exclusief buitengebied) (bron: Google maps)

Thema: Het dorp en de omgeving

	Stelling	Helemaal mee oneens	Enigszins mee oneens	Enigszins mee eens	Helemaal mee eens
12.	Ik vind mijn dorp mooi en aantrekkelijk				
13.	Ik vind dat er voldoende groen is in mijn omgeving				
14.	Ik hecht waarde aan de cultuurhistorie van mijn woonomgeving				
15.	Ik ben tevreden over de verkeersveiligheid in mijn woonomgeving				
16.	De kwaliteit van de woonomgeving is onze gezamenlijke verantwoordelijkheid				
17.	Ik stoer mij aan leegstaande gebouwen in Borger				
DS 2.	Ik vind dat het nieuwe dorpsplein er aantrekkelijk uitziet				
DS 3.	Ik vind dat er voldoende parkeergelegenheid in het centrum van Borger is				
DS 4.	Ik stoer mij aan de verkeerssituatie in het centrum van Borger				
DS 5.	Er wordt voldoende aandacht besteed aan gladheidsbestrijding van de wegen in mijn buurt				
DS 6.	Voor alle verkeersdeelnemers is het duidelijk welke route ze rondom het plein kunnen nemen				
DS 7.	Ik ondervind geluidsoverlast van verkeer in Borger				
DS 8.	Borger heeft last van criminaliteit				
DS 9.	Bij een incident in Borger zijn de hulpdiensten snel ter plaatse				

DS 10. Bent u bereid uzelf in te zetten voor het onderhouden van het groen in uw buurt?

- 0 Ja
- 0 Nee

DS 11. Wat ziet u nog graag verbeterd worden (meerdere antwoorden zijn mogelijk):

- 0 Het plein
- 0 De weg door het centrum
- 0 Wegonderhoud
- 0 Fiets/voetpaden
- 0 Parkeergelegenheid
- 0 Bereikbaarheid
- 0 Er hoeft niks verbeterd te worden
- 0 Anders, namelijk.....

Thema: Sociale omgeving en identiteit

	Stelling	Helemaal mee oneens	Enigszins mee oneens	Enigszins mee eens	Helemaal mee eens
18.	Ik voel mij een echte inwoner van Borger				
19.	Als ik hulp nodig heb, kan ik altijd rekenen op mijn burens en dorpsgenoten				
20.	Ik geef regelmatig ondersteuning of hulp aan een van mijn dorpsgenoten				
21.	Ik vind het belangrijk om mee te doen aan dorpsactiviteiten				
22.	Ik voel mij veilig in mijn dorp				
23.	In mijn dorp komen zaken gemakkelijk van de grond				
24.	Ik heb voldoende sociale contacten binnen mijn dorp				
25.	Ik voel me weleens eenzaam				
26.	Er is behoefte aan georganiseerde burenhulp in mijn dorp				
DS 12.	Ik sta open voor nieuwe inwoners				
DS 13.	Ik vind het nieuwe dorpsplein een aanwinst voor Borger				
DS 14.	Er worden voldoende activiteiten georganiseerd op het dorpsplein				
DS 15.	Het Hunzehuys is een goede ontmoetingsplek				
DS 16.	Problemen in de buurt worden snel opgelost				
DS 17.	Ik heb goed contact met mijn burens				
DS 18.	Borger presenteert zich goed als de Hunebedhoofdstad				

27. Welk van de volgende twee beschrijvingen is het meest op u van toepassing?

- 0 Ik heb een sterke band met het dorp als gemeenschap en vind dat prettig
- 0 Ik bemoei mij niet met het dorp en heb daar ook geen behoefte aan

28. Kunt u in het volgende overzicht aangeven of u voor één of meer van de volgende zaken hulp ontvangt en van wie u deze hulp krijgt (plaats kruisjes onder de antwoordmogelijkheden die van toepassing zijn).

		Nee	Ja	Buren/kennis/ familie	Vanuit een organisatie
A	Huishoudelijke hulp				
B	Boodschappen doen				
C	Maaltijdbereiding				
D	Klusjes in en rond de woning				
E	Persoonlijke verzorging				
F	Vervoer				

29. Verwacht u in de komende vijf jaar ondersteuning nodig te hebben op één van de in vraag 28 genoemde zaken?

- 0 Ja
0 Nee

DS 19. Bent u bereid mantelzorg te verlenen?

- 0 Ja
0 Nee

DS 20. Maakt u gebruik van de mantelzorg in Borger? (Indien ja, ga door naar DS 21. Indien nee, ga door naar vraag 30)

- 0 Ja
0 Nee

	Stelling	Helemaal mee oneens	Enigszins mee oneens	Enigszins mee eens	Helemaal mee eens
DS 21.	Ik vind de kwaliteit van de mantelzorg in Borger goed				

Thema: Verenigingsleven, ontmoeting en voorzieningen

	Stelling	Helemaal mee oneens	Enigszins mee oneens	Enigszins mee eens	Helemaal mee eens
30.	Ik ben tevreden over de rol van <i>Stichting Dorpsbelangen Borger</i>				
31.	Ik vind dat er voldoende sportverenigingen in mijn dorp en in de nabije omgeving zijn				
32.	Er worden voldoende activiteiten in mijn dorp georganiseerd				
33.	Er zijn voldoende ontmoetingsplekken in mijn dorp				
34.	Ik vind een publieke ontmoetingsruimte zoals een dorps huis, dorpscafé of iets dergelijks essentieel voor de leefbaarheid van mijn dorp				
35.	Medische voorzieningen zijn voor mij voldoende bereikbaar				
36.	Winkelvoorzieningen voor dagelijkse boodschappen zijn voor mij voldoende bereikbaar				
37.	Ik vind dat er voldoende recreatievoorzieningen zijn in Borger (denk aan fietspaden, bankjes en dergelijke)				
38.	Ik vind dat er voldoende speelmogelijkheden en activiteiten voor kinderen zijn in mijn dorp				
DS 22.	Er zijn voldoende openbare prullenbakken				
DS 23.	Ik vind dat er voor mij voldoende uitgaansgelegenheden zijn				

39. Bent u lid van de *Stichting Dorpsbelangen Borger*?

- 0 Ja
0 Nee

40. Van welke van de volgende verenigingen in het dorp bent u lid/betrokken?

- 0 SV Borger (voetbal)
0 JV Borger (judo)
0 Korfbalvereniging 'Club Brothers'
0 Paardensportcentrum de Hondsrug
0 ZC Borger (zwem)
0 BC de Hondsrug Borger (bridge)
0 Sjoelclub 'de stroeve bak'
0 Biljartvereniging de Heerdstee
0 Kaartclub de Heerdstee
0 TFC de Elegge Borger (toerfiets)

- Rederijderskamer Borger (toneel)
- Fitcenter Borger
- MTC de Flint'n Rieders (motor)
- Badmintonclub Borger
- Run4Fun Borger-Exloo
- Country Linedance Borger
- Muziekvereniging ODO
- POPschool Borger
- Breicafé
- Fotoclub Borger – Odoorn
- De Muziekhoeke
- Modevakschool Ronica
- Vogelvereniging Kleurenpracht
- HSV de Brasem (hengelsport)
- TV Borger (tennis)
- Drents vocaal ensemble
- Speeltuinenvereniging Borger-West
- Anders, namelijk.....

Buurtverenigingen:

- De Strengen
- Daalkampen
- Het Dingspil
- HUBRO
- Bargakkers
- Torenes
- Ambachtsstraat/Marslanden
- Eskant
- Doakkers
- Koesteeg
- Buinerstraat
- Oosteres
- Molenstraat
- Anders, namelijk.....

41. Indien u hebt aangegeven geen lid te zijn van een vereniging, wat is daarvan de belangrijkste reden?

- Ik heb geen tijd
- Ik heb geen interesse
- Ik kan het met bepaalde mensen binnen de vereniging niet goed vinden
- Ik ben niet op de hoogte van het bestaan van verschillende verenigingen
- Ik ben actief bij verenigingen buiten mijn dorp
- Anders, namelijk.....

42. Mist u activiteiten in uw dorp die volgens u wel voldoende draagkracht zouden hebben om te worden georganiseerd?

- Nee
- Ja, namelijk....

43. Zou u belangstelling hebben voor één van de volgende activiteiten en/of sporten als deze georganiseerd zouden worden in Borger of omgeving? (meerdere antwoorden zijn mogelijk)

- 35+ voetbal (7 tegen 7)
- 45+ voetbal (7 tegen 7)
- Walking voetbal (65+)
- Meisjesvoetbal (6 t/m 18 jaar)
- Voetvolleybal
- Beachvolleybal
- Volleybal 20+ voor beginners
- Sport & spel voor senioren
- Bootcamp voor senioren
- Dynamic tennis (in de zaal, voor volwassenen en senioren)
- Atletiek
- Zelf verdediging
- Fietsen op een wielerveding
- Ouder-kind gym (kind: 2 t/m 4 jaar)
- Kaartspelen
- Biljarten
- Anders, namelijk.....

44. Doet u vrijwilligerswerk voor één of meerdere van de verenigingen in uw dorp?

- Ja, gemiddeld ... uur in de week
- Nee

45. Ik ben bereid als vrijwilliger iets voor mijn dorp te doen.

- Ja
- Nee

46. Ik/wij heb(ben) de volgende kwaliteiten in te zetten vanuit mijn/ons huishouden voor Borger (meerdere antwoorden zijn mogelijk):

- Bestuurstaak
- Mensen enthousiast maken
- Creatief/kunstzinnig
- Administratief
- Voorlichting geven
- Algemeen ondersteunend
- Organiseren van activiteiten
- Technische klussen
- Begeleiden van mensen
- Tuin- en/of buitenwerken
- Bezoeken van mensen, luisterend oor
- Hond uitlaten
- Klusjes bij mensen thuis
- Anders, namelijk.....

47. Welk van de volgende twee beschrijvingen is het meest op u van toepassing?

- Ik kies zo veel mogelijk voor de voorzieningen die nog in mijn dorp zijn en ik maak me sterk voor het behoud van deze voorzieningen
- Het maakt mij niet uit of er voorzieningen in mijn dorp zijn, ik richt mij vrijwel alleen op de voorzieningen buiten het dorp

De rollen van overheid en burgers veranderen: de overheid trekt zich terug en de burgers zijn steeds meer zelf verantwoordelijk. Hoe kijkt u aan tegen de veranderende samenleving? Zie schema hieronder.

	Stelling	Helemaal mee oneens	Enigszins mee oneens	Enigszins mee eens	Helemaal mee eens
48.	Ik vind het een prima ontwikkeling, mensen zijn verantwoordelijk voor zichzelf				
49.	Ik vind dat de gemeente de burgers hierover goed informeert en gemakkelijk bereikbaar is				
50.	Als ik iets bij de gemeente meld krijg ik snel een antwoord				

51. Ik vind het moeilijk om mee te kunnen komen en zelf de verantwoordelijkheid te nemen, omdat (meerdere antwoorden zijn mogelijk):

- Ik het lastig vind dat je tegenwoordig alles digitaal per computer moet regelen
- Ik voor veel dingen niet weet bij welke instanties ik moet aankloppen
- Ik het vervelend vind om mijn dorpsgenoten om hulp te vragen
- Ik niet weet of ik bij mijn dorpsgenoten terecht kan
- Anders, namelijk.....

DS 24. Voor welke voorzieningen gaat u naar een andere plaats? (meerdere antwoorden zijn mogelijk):

- Onderwijs
- Sport
- Winkels
- Zorg
- Theater/bioscoop
- Hobby/recreatie
- Anders, namelijk.....

DS 25. Welke activiteiten zou u graag zien in de Willibrord Kerk (de kerk bij het nieuwe plein)? (meerdere antwoorden zijn mogelijk):

- Muziek
- Lezingen
- Bijeenkomsten/vergaderingen
- Kerkdiensten
- Anders, namelijk.....

DS 26. Maakt u gebruik van het Hunzehuys?

- Ja
- Nee

DS 27. Bent u tevreden over de diversiteit van voorzieningen in het Hunzehuys?

- Ja
- Nee

DS 28. Heeft u ideeën over hoe het Hunzehuys nog beter benut kan worden?

DS 29. Hoe vaak maakt u gebruik van het openbaar vervoer?

- Dagelijks (meer dan 2 keer per week)
- 1 á 2 keer per week
- 1 á 2 keer per maand
- Minder dan 1 keer per maand
- Ik maak geen gebruik van het openbaar vervoer (ga door naar vraag 52)

DS 30. Bent u tevreden over het openbaar vervoer in Borger? Graag omcirkelen wat voor u van toepassing is. (1 is onvoldoende, 5 is goed).

1 - 2 - 3 - 4 - 5

Thema: Wonen en de buurt

52. Ik woon in een:

0 Huurwoning

0 Koopwoning

	Stelling	Helemaal mee oneens	Enigszins mee oneens	Enigszins mee eens	Helemaal mee eens
53.	Ik vind dat mijn buurt er netjes uitziet				
54.	Er zijn voldoende starterswoningen in mijn dorp				
55.	Ik kan zonder problemen tot op hoge leeftijd in mijn woning blijven				
DS 31.	Ik vind dat het groen in mijn buurt goed wordt onderhouden				
DS 32.	Ik vind mijn buurt prettig om in te wonen				
DS 33.	Ik vind dat er genoeg verschillende soorten woningen te koop zijn voor verschillende inkomensklassen				
DS 34.	Ik vind de openbare voorzieningen in Borger voldoende toegankelijk				
DS 35.	De gemeente betreft mij voldoende bij nieuwe plannen				
DS 36.	Ik vind het belangrijk dat bij (ver)bouwplannen cultuurhistorische waarden van Borger worden meegenomen				
DS 37.	Ik vind de gladheidsbestrijding in mijn buurt voldoende				
DS 38.	Ik vind dat openbare voorzieningen in Borger goed worden onderhouden				

DS 39. Hoe kan men (de gemeente, Dorpsbelangen Borger, etc.) u het beste bereiken?
(meerdere antwoorden zijn mogelijk)

0 Telefoon

0 Mail

0 Post

0 Week in Week uit

0 Dag in Dag uit

0 Prachtig Borger

0 Dagblad van het Noorden

0 Kanaalstreek

0 Fax

0 Websites

0 Social Media

0 Anders, namelijk....

DS 40. Ik ben van plan om nog minstens 10 jaar in Borger te blijven wonen

- Ja
- Nee

DS 41. Hoe kan het dorp aantrekkelijker worden voor jonge gezinnen?

- Meer starterswoningen
- Goede basisscholen
- Speeltuin en sportverenigingen
- Werk in de buurt
- Goede verbinding openbaar vervoer
- Anders, namelijk.....

DS 42. Zijn er voldoende bijbanen (van 2-16 uur) voor jongeren in Borger?

- Ja
- Nee

DS 43. Ik ervaar het toerisme in Borger als positief

- Ja
- Nee

Overige vragen

56. Wat vindt u de drie mooiste en de drie lelijkste plekken in uw

woonomgeving? De drie mooiste plekken:

- 0
- 0
- 0

De drie lelijkste plekken:

- 0
- 0
- 0

57. Wat zijn voor u de twee belangrijkste kwaliteiten van
Borger?

- 0
- 0

58. Wat zijn voor u de twee belangrijkste tekortkomingen van Borger?

- 0
- 0

DS 44. Heeft u ideeën voor een toekomstbestendig

59. Met welk rapportcijfer waardeert u uw woonomgeving als geheel?

(omcirkel uw waardering) Een 10 = zeer tevreden en 1 = zeer ontevreden.

1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 – 9 – 10

60. Wat zou er volgens u in Borger moeten gebeuren om dit rapportcijfer met een punt te laten stijgen?

Heeft u nog opmerkingen of aanvullingen? Dan kunt u die hieronder aangeven.

Hartelijk bedankt voor het invullen van deze enquête. De door u ingevulde enquête zal ons goed helpen om tot een gedegen resultaat te komen. Graag zien wij u terug op de presentatie van ons onderzoek op donderdagavond 26 januari 2017, om 19:30 in het Hunzehuys.

Met vriendelijke groet,

Studenten Management van de Leefomgeving, Hogeschool Van Hall Larenstein.

Bijlage IV: De twee niet-thuis brieven

Niet-thuis briefje I

Beste inwoner van Borger,

Zoals u waarschijnlijk heeft vernomen wordt er momenteel een dorpsbelevingsonderzoek uitgevoerd in Borger. De bijbehorende enquête hebben wij (studenten van de Hogeschool Van Hall Larenstein) vandaag huis-aan-huis rondgebracht. Helaas was u op dit moment niet aanwezig.

Aangezien uw inbreng ook van groot belang is voor ons onderzoek, zouden wij u vriendelijk willen verzoeken om de bijgevoegde enquête in te vullen. De enquête zal vervolgens weer opgehaald worden op **7 december tussen 15:00u en 20:00u**. Daarnaast kunt u ook gebruik maken van de diverse inleverpunten (voor meer informatie verwijzen wij u naar de inleidende brief in de enquête).

Alvast hartelijk bedankt voor uw medewerking!

Met vriendelijke groeten,

Studenten Management van de Leefomgeving, Hogeschool van Hall Larenstein Leeuwarden.

Marlot van Balveren
Job Beentjes
Jelmer de Boer
Menno van Buiten
Jort Faber
Anton Grol
Pim Habers
Wytse van der Heide
Pina Koch
Lieuwe van Leeuwen
Floris Lelieveld

Benny Lootsma
Jelani Maduro
Rutmer van der Meer
Tim Meindertsma
Tjalling Mellema
Leanne Ringelberg
Marc de Vries
Jesse van der Wal
Jesca Witteveen
Mark van Zwol.

Niet-thuis briefje II

Dorpsbelevingsonderzoek Borger

Beste bewoner van Borger,

Vandaag is er bij u thuis aangebeld om te vragen of u de enquête over het dorpsbelevingsonderzoek al heeft ingeleverd. Als u uw enquête bij één van de inleverpunten heeft ingeleverd mag u deze brief als onbelangrijk beschouwen. We willen u hiervoor hartelijk bedanken.

In het geval dat u de enquête nog niet heeft ingeleverd willen we u vragen om dit alsnog te doen. In de enquête staan de aangewezen plekken waar u de enquête kunt inleveren tot zondag 11 december bij:

- Albert Heijn. Hoofdstraat 35, 9531 AB Borger,
- Het Hunzehuys. Molenstraat 3, 9531 CH Borger,
- Boni. Grote Brink 11A, 9531 AK Borger

De presentatie van de resultaten zal plaatsvinden op 26 januari 2017 om 19:30 in het Hunzehuys.

Alvast bedankt voor uw medewerking.

Met vriendelijke groet,

Studenten Management van de Leefomgeving, van Hall Larenstein Leeuwarden.

Bijlage V: Alle Resultaten

Totaal overzicht alle antwoorden

ALGEMENE VRAGEN

THEMA I

1. U bent een:				
0 Vrouw	325		In %	55,1
0 Man	265			44,9
	N= 590			
2. Wat is uw leeftijd?				
..... jaar	61,05		In %	61,1
	N= 588			
3. Hoe is uw huis houden samengesteld?				
0 Alleenstaand	160		In %	27,0
0 Samenwonend/gehuwd	432			73,0
	N= 592			
4. Heeft uw huis houden inwonende kinderen?				
0 Nee (ga door naar vraag 5)	439		In %	75,7
0 Ja	141			24,3
	N= 580			
Aantal van 0 tot 4 jaar	27		In %	15,1
Aantal van 4 tot 12 jaar	50			27,9
Aantal van 12 tot 16 jaar	35			19,6
Aantal van 16 jaar en ouder	67			37,4
	N= 179			
5. Wat is de hoogst genoten opleiding in uw huishouden?				
0 HBO/WO	267		In %	45,5
0 MBO	134			22,8
0 VMBO/MAVO/LBO	68			11,6
0 HAVO/VWO	53			9,0
0 Lager- of beroepsopleiding	33			5,6
0 Anders, namelijk:	21			3,6
0 Basisopleiding	11			1,9
0 Huisouderschool	6			1,0
0 MULO	5			0,9
0 Universiteit	3			0,5
0 HBS	2			0,3
0 Landbouwschool	1			0,2
0 LPHO	1			0,2
0 LTS	1			0,2
0 Naaischool	1			0,2

0 ULO	1	0,2
0 In Buitenland	1	0,2
0 Pedag. Acad.	1	0,2
0 Coupeuse opleiding	1	0,2
0 Cursus	1	0,2
	N= 594	

6. Welke van de volgende beschrijvingen is op u van toepassing?		In %
0 Ik ben in Borger geboren, getogen en heb er sindsdien altijd gewoont	60	10,1
0 Ik ben in Borger geboren, getogen, naar elders verhuisd en weer teruggekeerd	45	7,6
0 Ik ben niet in Borger geboren en woon hier minder dan vijf jaar	65	11,0
0 Ik ben niet in Borger geboren en woon hier langer dan vijf jaar	423	71,3
	N= 593	100,0

7. Ik woon in .. omdat (meerdere antwoorden zijn mogelijk):		In %
0 Ik hier mensen ken/familie heb	215	37,3
0 Ik in een rustige en veilige omgeving wil wonen	299	51,9
0 Ik een ruimte vragende hobby heb	16	2,8
0 Ik hier werk	148	25,7
0 Ik hier ben geboren	71	12,3
0 Anders, namelijk:	202	35,1
Ligging Borger	20	3,5
Bedrijf	2	0,3
Liefde	23	4,0
Appartement	1	0,2
Huis	9	1,6
Opgegroeid	10	1,7
God	1	0,2
Gezondheid	2	0,3
Sport	1	0,2
Netwerk	1	0,2
Toeval	3	0,5
Voorzieningen	8	1,4
Gedwongen	1	0,2
	N= 576	

8. Hoe zou u uw belangrijkste hoofdactiviteit omschrijven?		In %
0 Ik heb betaald werk als zelfstandige of in loondienst	251	50,6
0 Ik doe andere onbetaalde activiteiten	245	49,4
	N= 496	

9. Waar bent u de meeste tijd van de dag actief met deze activiteiten?		In %
0 Thuis	186	35,3
0 Elders, namelijk (plaats noemen)	184	34,9
0 In Borger	156	29,6
Emmen	29	5,5
Assen	25	4,7
Groningen	19	3,6
Stadskanaal	14	2,7
Noord	9	1,7
Exloo	8	1,5
Nederland	8	1,5
Borger	6	1,1
Veendam	5	0,9
Ees	4	0,8
Winschoten	3	0,6
Drouwen	3	0,6
Coevorden	3	0,6
Nieuw Amsterdam	2	0,4
Haren	2	0,4
Den Haag	2	0,4
Zuidlaren	2	0,4
Odoorn	2	0,4
Nooit gedacht	2	0,4
Gasselte	2	0,4
Assen	1	0,2
Ter Apel	1	0,2
De Borgh	1	0,2
Hoogezand	1	0,2
Gemeente	1	0,2
Slochteren	1	0,2
Vlagtwedde	1	0,2
Hoogeveen	1	0,2
Drachten	1	0,2
Weiteveen	1	0,2
Grolloo	1	0,2
Elp	1	0,2
Gieten	1	0,2
Nieuw Buinen	1	0,2
Vries	1	0,2
Huneborg	1	0,2

Alterveer	1	0,2
Schoonloo-Hoogezand	1	0,2
Klazienaveen	1	0,2
Tholen	1	0,2
Almere	1	0,2
Huizen	1	0,2
Amersfoort	1	0,2
Hardenberg	1	0,2
Muntendam	1	0,2
2e Exoermond	1	0,2
Erica	1	0,2
Wijster	1	0,2
Heerenveen	1	0,2
Beilen	1	0,2
Meppel	1	0,2
Rolde	1	0,2
N= 527		

10. Indien u buiten ..actief bent, hoeveel kilometer is uw woon-werkafstand?		
..... km	32,71	
	N= 230	

		In %
11. Indien u geen betaald werk heeft, hoe zou u uw belangrijkste activiteiten omschrijven?		
0 Ik ben met pensioen	195	54,8
0 Ik doe het huishouden	70	19,7
0 Ik doe vrijwilligerswerk	59	16,6
0 Anders, namelijk	33	9,3
Hobby's	4	1,1
Mantelzorg	4	1,1
Oppassen	4	1,1
0 Ik ben schoolgaand	3	0,8
Werk	3	0,8
Klussen	3	0,8
Huishouden	2	0,6
Sporten	2	0,6
Werkloos	2	0,6
Ziek	2	0,6
Thuisblijfmoeder	1	0,3

Niet werken	1	0,3
Lezen	1	0,3
W.A.O.	1	0,3
Leuke dingen	1	0,3
Part-time werk	1	0,3
Leuk wonen	1	0,3
Noordes opknappen	1	0,3
Kinderen helpen	1	0,3
Noord en midden Nederland	1	0,3
N= 356		

DS 1. In welke zone van Borger woont u? U kunt de zones vinden op de kaarten op de volgende bladzijde.		
0 Zone 1: Centrum	102	17,3
0 Zone 2: Borger noord	182	30,8
0 Zone 3: Borger zuid	230	38,9
0 Zone 4: Borger west	64	10,8
0 Zone 5: Buitengebied	13	2,2
N= 591		

THEMA II Het Dorp en de omgeving

	Helemaal mee oneens	Enigszins mee oneens	Enigszins mee eens	Helemaal mee eens	N=
12. Ik vind mijn dorp mooi en aantrekkelijk	5 of 0,86%	27 of 4,65%	268 of 46,13%	281 of 48,36%	582
13. Ik vind dat er voldoende groen is in mijn omgeving	4 of 0,68%	20 of 3,42%	126 of 21,54%	435 of 74,36%	586
14. Ik hecht waarde aan de cultuurhistorie van mijn woonomgeving	14 of 2,43%	41 of 7,12%	218 of 37,85%	303 of 52,6%	577
15. Ik ben tevreden over de verkeersveiligheid in mijn woonomgeving	56 of 9,64%	150 of 25,82%	237 of 40,79%	138 of 23,75%	582
16. De kwaliteit van de woonomgeving is onze gezamenlijke verantwoordelijkheid	8 of 1,39%	39 of 6,78%	262 of 45,57%	266 of 46,26%	576
17. Ik stoor mij aan leegstaande gebouwen in ..	92 of 16,46%	133 of 23,79%	202 of 36,14%	132 of 23,61%	560
DS 2. Ik vind dat het nieuwe dorpsplein er aantrekkelijk uitziet	25 of 4,27%	68 of 11,62%	233 of 39,83%	259 of 44,27%	586
DS 3. Ik vind dat er voldoende parkeergelegenheid in het centrum van Borger is	49 of 8,45%	141 of 24,31%	197 of 33,97%	193 of 33,28%	581
DS 4. Ik stoor mij aan de verkeerssituatie in het centrum van Borger	68 of 11,7%	110 of 18,93%	208 of 35,8%	195 of 33,56%	582
DS 5. Er wordt voldoende aandacht besteed aan gladheidsbestrijding van de wegen in mijn buurt	172 of 29,66%	107 of 18,45%	166 of 28,62%	135 of 23,28%	581
DS 6. Voor alle verkeersdeelnemers is het duidelijk welke route ze rondom het plein kunnen nemen	203 of 34,88%	193 of 33,16%	130 of 22,34%	56 of 9,62%	583
DS 7. Ik ondervind geluidsoverlast van verkeer in Borger	296 of 51,30%	132 of 22,88%	103 of 17,85%	46 of 7,97%	578
DS 8. Borger heeft last van criminaliteit	182 of 32,33%	127 of 40,32%	149 of 26,47%	5 of 0,89%	564
DS 9. Bij een incident in Borger zijn de hulpdiensten snel ter plaatse	17 of 3,19%	56 of 10,51%	271 of 50,84%	189 of 35,46%	533

DS 10. Bent u bereid uzelf in te zetten voor het onderhouden van het groen in uw buurt?		
0 Ja	197	34,2
0 Nee	379	65,8
N= 576		

DS 11. Wat ziet u nog graag verbeterd worden (meerdere antwoorden zijn mogelijk):		In %
0 Fiets/voetpaden	261	58,7
0 De weg door het centrum	237	53,3
0 Wegonderhoud	210	47,2
0 Parkeergelegenheid	188	42,2
0 Het plein	174	39,1
0 Anders, namelijk.....	114	25,6
0 Er hoeft niks verbeterd te worden	41	9,2
Verkeersveiligheid	36	8,1
Groenonderhoud	27	6,1
Verkeersveiligheid	25	5,6
Verkeersborden	20	4,5
Parkeren	16	3,6
0 Bereikbaarheid	12	2,7
Rotondes	12	2,7
Schoner	8	1,8
Snelheid	6	1,3
Hoofdstraat doorgaand	3	0,7
Camera-beveiliging	1	0,2
Stinkende sloot	1	0,2
Bushalte	1	0,2
Huurwoningen	1	0,2
Molenburg	1	0,2
Aanpak drugs	1	0,2
Gladheidsbestrijding	1	0,2
Leegstand	1	0,2
Inrichting Noord Borger	1	0,2
Brinkdorp maken	1	0,2
Kei rotonde weg	1	0,2
Geluidsoverlast Nacht Borger	1	0,2
Overlast N34	1	0,2
Rotonde centrum weg	1	0,2
Verkeersdrukte	1	0,2
Schelpenpad door wijk	1	0,2
	N= 445	

Thema III

Sociale omgeving en identiteit

	Helemaal mee oneens	Enigszins mee oneens	Enigszins mee eens	Helemaal mee eens	N=
18. Ik voel mij een echte inwoner van Borger	15 of 2,56%	33 of 5,62%	212 of 36,12%	327 of 55,71%	587
19. Als ik hulp nodig heb, kan ik altijd rekenen op mijn bureu en dorpsgenoten	15 of 2,56%	28 of 4,79%	221 of 37,78%	321 of 54,87%	585
20. Ik geef regelmatig ondersteuning of hulp aan een van mijn dorpsgenoten	45 of 8,06%	95 of 17,03%	163 of 45,7%	163 of 29,21%	558
21. Ik vind het belangrijk om mee te doen aan dorpsactiviteiten	46 of 8,06%	120 of 21,02%	288 of 50,44%	117 of 20,49%	571
22. Ik voel mij veilig in mijn dorp	4 of 0,68%	11 of 1,88%	194 of 33,16%	376 of 64,27%	585
23. In mijn dorp komen zaken gemakkelijk van de grond	46 of 8,78%	181 of 34,54%	269 of 51,34%	28 of 5,34%	524
24. Ik heb voldoende sociale contacten binnen mijn dorp	14 of 2,42%	47 of 8,13%	211 of 36,51%	306 of 52,94%	578
25. Ik voel me wel eens eenzaam	407 of 69,81%	90 of 15,44%	57 of 9,78%	29 of 4,97%	583
26. Er is behoefte aan georganiseerde burenhulp in mijn dorp	103 of 19,18%	183 of 34,08%	206 of 38,36%	45 of 8,38%	537
DS 12. Ik sta open voor nieuwe inwoners	13 of 2,27%	26 of 4,54%	226 of 39,44%	308 of 53,75%	573
DS 13. Ik vind het nieuwe dorpsplein een aanwinst voor Borger	35 of 6,02%	60 of 10,33%	208 of 35,8%	278 of 47,85%	581
DS 14. Er worden voldoende activiteiten georganiseerd op het dorpsplein	7 of 1,23%	36 of 6,32%	258 of 45,26%	269 of 47,19%	570
DS 15. Het Hunzehuys is een goede ontmoetingsplek	11 of 1,94%	55 of 9,72%	218 of 38,52%	282 of 49,82%	566
DS 16. Problemen in de buurt worden snel opgelost	26 of 5,04%	127 of 24,61%	259 of 50,19%	104 of 20,16%	516
DS 17. Ik heb goed contact met mijn bureu	14 of 2,39%	21 of 3,58%	123 of 20,95%	429 of 73,08%	587
DS 18. Borger presenteert zich goed als de Hunebedhoofdstad	22 of 3,88%	39 of 6,88%	255 of 44,97%	251 of 44,27%	567
27. Welk van de volgende twee beschrijvingen is het meest op u van toepassing?					In %
0 Ik heb een sterke band met het dorp als gemeenschap en vind dat prettig	325				60,1
0 Ik benoem mij niet met het dorp en heb daar ook geen behoefte aan	216				39,9
	N= 541				

	Nee	Ja	Familie	Buren/kennis	Vanuit een organisatie	N=
28. Kunt u in het volgende overzicht aangeven of u voor één of meer van de volgende zaken hulp ontvangt en van wie u deze hulp krijgt (plaats, kruisjes onder de antwoordmogelijkheden die van toepassing zijn)						
A. Huishoudelijke hulp	467 of 85,85	77 of 13,97%	65	48	24	544
B. Boodschappen doen	524 of 97,04%	16 of 2,96%	17	14	3	540
C. Maaltijdbereiding	524 of 98,13%	10 of 1,87%	4	2	11	534
D. Klusjes in en rond de woning	455 of 85,37%	78 of 14,63%	76	68	24	533
E. Persoonlijke verzorging	524 of 96,86%	17 of 3,14%	5	5	10	541
F. Vervoer	504 of 94,74%	28 of 5,26%	25	25	10	532
29. Verwacht u in de komende vijf jaar ondersteuning nodig te hebben op één van de in vraag 28 genoemde zaken?					In %	
0 Ja	128				23,4	
0 Nee	420				76,6	
	N= 548					

DS 19. Bent u bereid mantelzorg te verlenen?		In %
0. Ja	298	52,8
0. Nee	266	47,2
	N= 564	

DS 20. Maakt u gebruik van de mantelzorg in Borger? (Indien ja, ga door naar DS 21. Indien nee, ga door naar vraag 30)		In %
0 Ja	19	96,5
0 Nee	525	3,5
	N= 544	

	Helemaal mee oneens	Enigszins mee oneens	Enigszins mee eens	Helemaal mee eens	N=
DS 21. Ik vind de kwaliteit van de mantelzorg in Borger goed	0	2 of 20%	3 of 30%	5 of 50%	N=10

Thema IV Verenigingsleven, ontmoetingen en voorzieningen

	Helemaal mee oneens	Enigszins mee oneens	Enigszins mee eens	Helemaal mee eens	N=
30. Ik ben tevreden over de rol van Stichting Dorpsbelangen Borger	25 of 5,67%	76 of 17,23%	247 of 56,01%	93 of 21,09%	441
31. Ik vind dat er voldoende sportverenigingen in mijn dorp en in de nabije omgeving zijn	6 of 1,07%	17 of 3,03%	161 of 28,7%	377 of 67,2%	561
32. Er worden voldoende activiteiten in mijn dorp georganiseerd	3 of 0,53%	31 of 5,49%	232 of 41,06%	299 of 52,92%	565
33. Er zijn voldoende ontmoetingsplekken in mijn dorp	13 of 2,31%	44 of 7,83%	241 of 42,88%	264 of 46,98%	562
34. Ik vind een publieke ontmoetingssruimte zoals een dorps huis, dorpscafé of iets dergelijks essentieel voor de leefbaarheid van mijn dorp	9 of 1,57%	32 of 5,59%	186 of 32,52%	345 of 60,31%	572
35. Medische voorzieningen zijn voor mij voldoende bereikbaar	4 of 0,68%	11 of 1,88%	132 of 22,53%	439 of 74,91%	586
36. Winkelvoorzieningen voor dagelijkse boodschappen zijn voor mij voldoende bereikbaar	3 of 0,51%	4 of 0,68%	72 of 12,7%	508 of 86,54%	587
37. Ik vind dat er voldoende recreatievoorzieningen zijn in Borger (denk aan fietspaden, bankjes en dergelijke)	10 of 1,71%	41 of 7,01%	196 of 33,5%	338 of 57,78%	585
38. Ik vind dat er voldoende sportmogelijkheden en activiteiten voor kinderen zijn in mijn dorp	13 of 2,32%	63 of 11,25%	209 of 37,32%	275 of 49,11%	560
DS 22. Er zijn voldoende openbare prullenbakken	78 of 13,93%	129 of 23,04%	217 of 38,75%	136 of 24,29%	560
DS 23. Ik vind dat er voor mij voldoende uitgaansgelegenheden zijn	52 of 9,07%	99 of 17,28%	198 of 34,55%	224 of 39,09%	573

39. Bent u lid van de Stichting Dorpsbelangen Borger?		In %
0 Ja	8	1,4
0 Nee	564	98,6
	N= 572	

40. Van welke van de volgende verenigingen in het dorp bent u lid/betrokken?	Ja	Totaal respondenten	In %
0 Fitcenter Borger	68	421	16,2
0 SV Borger (voetbal)	59	421	14,0
0 Rederijkerskamer Borger (toneel)	37	421	8,8
0 TV Borger (tennis)	27	421	6,4
0 HSV de Brasem (hengelsport)	25	421	5,9
0 Speeltuinenvereniging Borger-West	18	421	4,3
0 Paardensportcentrum de Hondsrug	17	421	4,0
0 ZC Borger (zwem)	16	421	3,8
0 Bijlartvereniging de Heerdestee	16	421	3,8
0 TFC de Ellegge Borger (toerfiets)	15	421	3,6
0 BC de Hondsrug Borger (bridge)	14	421	3,3
0 POPSchool Borger	12	421	2,9
0 Breicafé	12	421	2,9
0 JV Borger (judo)	9	421	2,1
0 Kaartclub de Heerdestee	9	421	2,1
0 Run4Fun Borger-Exloo	6	421	1,4
0 Fotoclub Borger – Odoom	5	421	1,2
0 Badmintonclub Borger	4	421	1,0
0 Drents vocaal ensemble	4	421	1,0
0 Spelclub 'de stroeve bak'	3	421	0,7
0 MTC de Flint'n Rieders (motor)	3	421	0,7
0 Vogelvereniging Kleurenpracht	3	421	0,7
0 De Muziekhoek	2	421	0,5
0 Modevakschool Ronica	2	421	0,5
0 Country Linedance Borger	1	421	0,2
0 Muziekvereniging ODO	1	421	0,2
0 Korfbalvereniging 'Club Brothers'	0	421	0,0
0 Anders, namelijk....		421	
Volleybalvereniging VEB'98	21	421	5,0
Vereniging Galm	18	421	4,3
Zangkoor de Traan	15	421	3,6
Handbalvereniging HV Borger	13	421	3,1
Christelijke ouderenorganisatie P.C.OB.	12	421	2,9
NVVH-vrouwennetwerk	12	421	2,9
Toneelclub Rederijkerskamer Borger	12	421	2,9
IJsvvereniging	11	421	2,6
Kerkelijke gemeente	11	421	2,6
Bridgeclub Borger	10	421	2,4
GV Volhouden	9	421	2,1
Protestantse gemeente Borger	8	421	1,9
Vrouwen van Nu	7	421	1,7
Yoga	6	421	1,4
Stichting Herm Tiesing	4	421	1,0
Golfclub de Semslanden	3	421	0,7
Jeu de boulesclub de Deurzetters	3	421	0,7

Kaartclub de Heerdstee	3	421	0,7
Nordic walking Borger	3	421	0,7
Seniorenvereniging Borger E.O.	3	421	0,7
Bibliotheek	2	421	0,5
Bijenvereniging	2	421	0,5
D.O.V.O. toneelgroep	2	421	0,5
IVN Borger-Odoom	2	421	0,5
Kunstcollectief Borger-Odoom	2	421	0,5
overige niet genoemde Buurtverenigingen	2	421	0,5
Speeltuin de Marslanden	2	421	0,5
SV Borger voetbal	2	421	0,5
Wielvereniging Borger	2	421	0,5
Zwemclub ZC Borger	2	421	0,5
AV Borger	1	421	0,2
Avond4daagse Borger	1	421	0,2
AYD Borger	1	421	0,2
Bunner popkoor	1	421	0,2
Buurt- en speeltuinvereniging Oosteres	1	421	0,2
Hondenschool Borger	1	421	0,2
Hondsrugfietzers	1	421	0,2
Hunebedloop	1	421	0,2
Jeugdsos-Borger	1	421	0,2
linedansen	1	421	0,2
politiek	1	421	0,2
Popkoor Pop-oet-jes	1	421	0,2
Rode Kruis	1	421	0,2
Skivereniging Drenthe	1	421	0,2
Speeltuin Kampakkers	1	421	0,2
Speelweek Borger	1	421	0,2
Stichting Borger Wasschup	1	421	0,2
Stichting de zonnebloem	1	421	0,2
Stichting Vanslag	1	421	0,2
Uitvaartvereniging Borger	1	421	0,2
Zaalvoetbal ZVV Borger	1	421	0,2

Buurtverenigingen:	Totaal respondentent	In %
0 Bargakkers	35	10,4
0 Daalkampen	34	10,1
0 Oosteres	26	7,7
0 Ambachtsstraat/Marslanden	21	6,3
0 HUBRO	18	5,4
0 Torenas	16	4,8
0 Het Dingspil	15	4,5
0 Doakkers	11	3,3
0 Molenstraat	10	3,0
0 Buinerstraat	8	2,4
0 Eskant	7	2,1
0 Koesteeg	5	1,5
0 De Strengen	4	1,2
0 Anders, namelijk.....	130	38,7
Marlanden	14	4,2
Kleine Veen	10	3,0
Rozendael	9	2,7
Rozendael	9	2,7
Esserstraat	9	2,7
Torenakkers	8	2,4
Het Kleine Veen	8	2,4
Dalkampen	7	2,1
Hunzedal Zuid	6	1,8
Luttelveen	6	1,8
Kleine Veen	5	1,5
Hunzedal	4	1,2
Middenpadtie	4	1,2
West Akkers	3	0,9
Lutkeveners	2	0,6
Torenlaan	2	0,6
De bloemrijk en de Gang	2	0,6
Exterstraat	2	0,6
De Deel	1	0,3
nieuw Rozendael	1	0,3
Oostermoer	1	0,3
Duursteeg	1	0,3
Kleine Brinkstraat	1	0,3
De kleine Bonkstraat	1	0,3
Westeres	1	0,3
aan de Hilde	1	0,3
Waardeel	1	0,3
Irenestraat	1	0,3
Bosheez	1	0,3
Beatrixstraat	1	0,3
Aekten de Brink	1	0,3

pvda in gemeentepolitiek	1	294	0,3
Beachvolleybal	1	294	0,3
EHBO vereniging	1	294	0,3
Ijsbaan	1	294	0,3
survival run	1	294	0,3
Activiteiten voor jongeren (16-35jr)	1	294	0,3
Herensociëteit	1	294	0,3
Jeux des boules	1	294	0,3
muziekvereniging	1	294	0,3
Hockey	1	294	0,3
muziek	1	294	0,3
film	1	294	0,3
Uitgaans leven	1	294	0,3
damclub	1	294	0,3

42. Mist u activiteiten in uw dorp die volgens u wel voldoende draagkracht zouden hebben om te worden georganiseerd?		In %
0 Nee	503	92,0
0 Ja, namelijk....	44	8,0
	N= 547	100,0

43. Zou u belangstelling hebben voor één van de volgende activiteiten en/of sporten als deze georganiseerd zouden worden in Burger of omgeving? (meerdere antwoorden zijn mogelijk)	Totaal respondenten	In %	
0 Biljarten	43	182	23,6
0 Zelf verdediging	28	182	15,4
0 Sport & spel voor senioren	21	182	11,5
0 Bootcamp voor senioren	19	182	10,4
0 Ouder-kind gym (kind: 2 t/m 4 jaar)	17	182	9,3
0 Kaartspelen	14	182	7,7
0 Atletiek	12	182	6,6
0 Beachvolleybal	9	182	4,9
0 Walking voetbal (65+)	8	182	4,4
0 45+ voetbal (7 tegen 7)	7	182	3,8
0 Meisjesvoetbal (6 t/m 18 jaar)	7	182	3,8
0 Dynamic tennis (in de zaal, voor volwassenen en senioren)	7	182	3,8
0 35+ voetbal (7 tegen 7)	6	182	3,3
0 Voetvolleybal	4	182	2,2
0 Volleybal 20+ voor beginners	4	182	2,2
0 Fietsen op een wielierbaan	4	182	2,2
0 Anders, namelijk.....	54	182	29,7
hockey 5	5	182	2,7
dansen 3	3	182	1,6
meer sport voor jongens	2	182	1,1
wandelclub voor ouderen	5	182	2,7

Hockey	4	182	2,2
Mountainbiken	3	182	1,6
tekenen/schilderen	2	182	1,1
Activiteiten voor ouderen	1	182	0,5
fitnesslocatie met sauna	1	182	0,5
30+ volleyball	1	182	0,5
basketball	1	182	0,5
bordspellen	1	182	0,5
computercursus ouderen	1	182	0,5
crossbaan (motor)	1	182	0,5
ehbo	1	182	0,5
gespreksgroepen	1	182	0,5
golf	1	182	0,5
herenhandbal	1	182	0,5
jeu de boule	1	182	0,5
kanermuziek	1	182	0,5
karate	1	182	0,5
koersbal	1	182	0,5
korfballen	1	182	0,5
mountainbike voor vrouwen	1	182	0,5
muziekschool	1	182	0,5
paden voor slechtziende blinden	1	182	0,5
peuterdans	1	182	0,5
roeivereniging	1	182	0,5
Runners Stadskanaal	1	182	0,5
sjoelen	1	182	0,5
slow walking	1	182	0,5
squashen	1	182	0,5
workshops	1	182	0,5

44. Doet u vrijwilligerswerk voor één of meerdere van de verenigingen in uw dorp?		In %
0 Ja, gemiddeld ... uur in de week	189	32,5
0 Nee	393	67,5
	N= 582	

45. Ik ben bereid als vrijwilliger iets voor mijn dorp te doen.		In %
0 Ja	240	43,0
0 Nee	318	57,0
	N= 558	

46. Ik/wij heb(ben) de volgende kwaliteiten in te zetten vanuit mijn/ons huishouden voor Borger (meerdere antwoorden zijn mogelijk):	Totaal respondenten	In %
0 Bezoeken van mensen, luisterend oor	82	304
0 Algemeen ondersteunend	79	304
0 Bestuurstaak	72	304
0 Begeleiden van mensen	70	304
0 Organiseren van activiteiten	48	304
0 Administratief	46	304
0 Mensen enthousiast maken	36	304
0 Voorlichting geven	36	304
0 Creatief/kunstzinnig	34	304
0 Hond uitlaten	34	304
0 Klusjes bij mensen thuis	33	304
0 Tuin- en/of buitenwerken	32	304
0 Technische klussen	25	304
0 Anders, namelijk.....	39	304
niet mogelijk vanwege leeftijd 3	3	304
geestelijke zorg 2	2	304
gezondheid 2	2	304
Gezien de leeftijd niet mogelijk	4	304
Geestelijke zorg	4	304
Horeca	2	304
Ict	2	304
ik ben al bestuurslid	2	304
niet mogelijk vanwege eigen onderneming	2	304
niet mogelijk vanwege ziekte	2	304
10 jaar zorg en welzijn	1	304
bardiensten Anker	1	304
begeleiden van nieuwkomers	1	304
booschappen doen	1	304
buurtbemiddeling	1	304
buurtwerk	1	304
cursus voor minima	1	304
Helpen met belevingsonderzoek geluidsoverlast N34 in Ees en Borger.	1	304
het organiseren van Hunedag één keer per maand	1	304
horeca MFA	1	304
hulp bij financiële problemen	1	304
Hunedloop 2017	1	304
ik doe al vrijwilligerswerk	1	304
kerk	1	304
koken	1	304
logica puzzelrubriek	1	304
natuurgids, mensen meenemen de natuur in	1	304
peuterdans	1	304
voedselbank	1	304
vrijwilliger bij sport	1	304
zorg voor ongeneeslijk zieken	1	304

47. Welk van de volgende twee beschrijvingen is het meest op u van toepassing?		In %
0 Ik kies zo veel mogelijk voor de voorzieningen die nog in mijn dorp zijn en ik maak me sterk voor het behoud van deze voorzieningen	507	94,9
0 Het maakt mij niet uit of er voorzieningen in mijn dorp zijn, ik richt mij vrijwel alleen op de voorzieningen buiten het dorp	27	5,1
	N= 534	

	Helemaal mee oneens	Enigszins mee oneens	Enigszins mee eens	Helemaal mee eens	N=
48. Ik vind het een prima ontwikkeling, mensen zijn verantwoordelijk voor zichzelf	61 of 10,82%	128 of 22,7%	262 of 46,45%	113 of 20,04%	564
49. Ik vind dat de gemeente de burgers hierover goed informeert en gemakkelijk bereikbaar is	64 of 11,76%	161 of 29,6%	250 of 45,96%	69 of 12,68%	544
50. Als ik iets bij de gemeente meld krijg ik snel een antwoord	74 of 14,42%	145 of 28,27%	224 of 43,66%	70 of 13,65%	513

	Totaal respondenten	In %
51. Ik vind het moeilijk om mee te kunnen komen en zelf de verantwoordelijkheid te nemen, omdat (meerdere antwoorden zijn mogelijk):	300	52,3
0 Ik het lastig vind dat je tegenwoordig alles digitaal per computer moet regelen	157	19,7
0 Ik voor veel dingen niet weet bij welke instanties ik moet aankloppen	59	11,7
0 Ik het vervelend vind om mijn dorpsgenoten om hulp te vragen	35	7,7
0 Ik niet weet of ik bij mijn dorpsgenoten terecht kan	23	25,7
0 Anders, namelijk.....	77	13,3
Geen probleem/last van	40	7,0
Ben nog zelfstandig genoeg	21	3,0
Ik kan het zelf nog	6	2,0
Ik neem de verantwoordelijkheid zelf	3	1,0
als oudere lastiger	2	0,7
ontvang al hulp	1	0,3
door uitbesteding wir war	1	0,3
digitale loketten niet gebruiksvriendelijk	1	0,3
er moet een aanspreekpunt zijn	1	0,3
slechthorend zijn	1	0,3
geen ervaring	1	0,3
te weinig tijd	1	0,3
terecht bij kinderen	1	0,3
beperkend zijn	1	0,3

	Totaal respondenten	In %
DS 24. Voor welke voorzieningen gaat u naar een andere plaats? (meerdere antwoorden zijn mogelijk):	536	69,0
0 Theater/bioscoop	370	53,9
0 Winkels	289	28,4
0 Zorg	152	22,4
0 Hobby/recreatie	120	16,6
0 Sport	89	9,5
0 Onderwijs	51	13,8
0 Anders, namelijk.....	74	1,1
Horeca	6	1,1
Kerk	6	1,1

Musea	4	536	0,7
ziekenhuis	2	536	0,4
Dierenarts	1	536	0,2
dagbesteding visueel gehadicapten	1	536	0,2
bibliotheek	1	536	0,2
Paardrijden	1	536	0,2
voetbalwedstrijden	1	536	0,2
Vrijwilligerswerk	1	536	0,2
zang	1	536	0,2
markt	1	536	0,2
Gemeentehuis	1	536	0,2
Tandarts	1	536	0,2
Speciale training	1	536	0,2
Beeldhouwen	1	536	0,2
Toneel	1	536	0,2
Herenclub	1	536	0,2
dierenarts	1	536	0,2
Bank	1	536	0,2
werk	1	536	0,2
Levensbeschouwing-verdieping	1	536	0,2
hondenschool	1	536	0,2

		Totaal respondenten	In %
DS 25. Welke activiteiten zou u graag zien in de Willibrord Kerk (de kerk bij het nieuwe plein)? (meerdere antwoorden zijn mogelijk):			
0 Muziek	257	391	65,7
0 Lezingen	149	391	38,1
0 Bijeenkomsten/vergaderingen	70	391	17,9
0 Kerkdiensten	43	391	11,0
0 Anders, namelijk.....	73	391	18,7
toneel/theater	17	391	4,3
Toneel	13	391	3,3
Tentoonstellingen	5	391	1,3
horeca	5	391	1,3
Voor alles openstaan	4	391	1,0
(klassiek) concert	4	391	1,0
tentoonstellingen	4	391	1,0
plek voor trouwerijen en feesten	3	391	0,8
bioscoop	2	391	0,5
dorpsactiviteiten - ken je bureu/nieuwkomers	1	391	0,3

hobbybeurs	1	391	0,3
Kerstmis	1	391	0,3
gespreksgroep	1	391	0,3
algemene culturele activiteiten	1	391	0,3
De boom met verlichting moet weer branden	1	391	0,3
kerk moet voor alles openstaan	1	391	0,3
meditatie, mindfulness bijeenkomsten	1	391	0,3
meer aansluiting op activiteiten dorpsplein	1	391	0,3
samenwerking op het plein	1	391	0,3
talen leren	1	391	0,3
volwassen spellen	1	391	0,3
zangkoren	1	391	0,3
discotheek	1	391	0,3
ontmoetingsplek	1	391	0,3
activiteiten van MFA	1	391	0,3

DS 26. Maakt u gebruik van het Hunzehuys?		In %
0 Ja	379	66,1
0 Nee	194	33,9
	N= 573	

DS 27. Bent u tevreden over de diversiteit van voorzieningen in het Hunzehuys?		In %
0 Ja	449	93,5
0 Nee	31	6,5
	N= 480	

DS 28. Heeft u ideeën over hoe het Hunzehuys nog beter benut kan worden?	Totaal respondenten	In %
meer activiteiten	13	13,5
meer info over hunzehuis	3	3,1
speelplaats verbeteren	2	2,1
voldoende ruimte	2	2,1
hobbymarkt organiseren	2	2,1
meer zitplaatsen	2	2,1
lift te klein	2	2,1
meer bomen	2	2,1
betere bezetting	2	2,1
te klein	2	2,1
geen ervaring	1	1,0
keuren	1	1,0
samen eten	1	1,0
hoogwaardige activiteiten	1	1,0
startpunt wandelingen	1	1,0

meer groen	1	96	1,0
toegankelijk	1	96	1,0
nieuwsbrief	1	96	1,0
geen windmolens	1	96	1,0
weinig licht	1	96	1,0
bibliotheek als multifunctioneel centrum	1	96	1,0
huizehuis schoner	1	96	1,0
medisch centrum	1	96	1,0
parkeermogelijkheden	1	96	1,0
betaalbaar houden	1	96	1,0
trefpunt	1	96	1,0
voorlichting nieuwe bewoners	1	96	1,0
nodigt niet uit	1	96	1,0
praatgroep ouderen	1	96	1,0
minder benutten	1	96	1,0
dorps huis meer centraal	1	96	1,0
toneel	1	96	1,0

DS 29. Hoe vaak maakt u gebruik van het openbaar vervoer?		In %
0 Dagelijks (meer dan 2 keer per week)	14	2,4
0 1 á 2 keer per week	16	2,7
0 1 á 2 keer per maand	31	5,3
0 Minder dan 1 keer per maand	145	24,8
0 Ik maak geen gebruik van het openbaar vervoer (ga door naar vraag 52)	378	64,7
	N= 584	

DS 30. Bent u tevreden over het openbaar vervoer in Borger? Graag omcirkelen wat voor u van toepassing is. (1 is onvoldoende, 5 is goed).		In %
Cijfer 1 (onvoldoende)	4	1,7
Cijfer 2 (matig)	14	5,9
Cijfer 3 (voldoende)	42	17,6
Cijfer 4 (ruim voldoende)	73	30,5
Cijfer 5 (goed)	106	44,4
Gemiddelde cijfer	4,1	
	N= 239	

DS 40. Ik ben van plan om nog minstens 10 jaar in Borger te blijven wonen			In %
0 Ja	520		92,2
0 Nee	44		7,8
	N= 564		

DS 41. Hoe kan het dorp aantrekkelijker worden voor jonge gezinnen?			Totaal respondenten	In %
0 Werk in de buurt	314	431	72,9	
0 Meer starterswoningen	300	431	69,6	
0 Goede verbinding openbaar vervoer	187	431	43,4	
0 Goede basisscholen	179	431	41,5	
0 Speeltuin en sportverenigingen	126	431	29,2	
0 Anders, namelijk.....	21	431	4,9	
Het is al aantrekkelijk	5	431	1,2	
Kinderopvang	3	431	0,7	
Huurwoningen	3	431	0,7	
Alle bovenstaande	2	431	0,5	
gezellig dorp	2	431	0,5	
Betrokkenheid	1	431	0,2	
weet niet	1	431	0,2	
geen lege winkels	1	431	0,2	
Zwembad renoveren	1	431	0,2	
zelf voorzienend dorp	1	431	0,2	
Betrokkenheid	1	431	0,2	
minder verkeer	1	431	0,2	
grote sporthal	1	431	0,2	
Billboard weg bij rotonde	1	431	0,2	
verhuizen	1	431	0,2	

DS 42. Zijn er voldoende bijbanen (van 2-16 uur) voor jongeren in Borger?			In %
0 Ja	230		55,7
0 Nee	183		44,3
	N= 413		

DS 43. Ik envaar het toerisme in Borger als positief			In %
0 Ja	512		89,5
0 Nee	60		10,5
	N= 572		

Overige vragen	Totaal respondenten	In %
56A. Wat vindt u de drie mooiste en de drie lelijkste plekken in uw woonomgeving?		
De drie mooiste plekken:		
Dorpsplein/centrum	96	22,2
Hunebedden	85	19,7
Omgeving Borger (natuur)	85	19,7
Kanalen	60	13,9
Oud Borger	43	10,0
Wandel- en fietspaden	33	7,6
Vijvers	32	7,4
Wilibrodkerk	21	4,9
Hunzehuys	20	4,6
Mandelanden	17	3,9
Joodse Begraafplaats	13	3,0
Molenstraat	9	2,1
Uitzichten	9	2,1
Speeltuinen	9	2,1
Koesteeg	8	1,9
Bronneger	8	1,9
Winkels en voorzieningen	7	1,6
Omgeving vakantiepark Hunzedal	7	1,6
Hoofdstraat	6	1,4
Openluchttheater	6	1,4
Hunzedal	4	0,9
Hunebedstraat	4	0,9
Daalkampen	4	0,9
Drif Marslandenweg	4	0,9
Kleine Brinkstraat	4	0,9
Ambachtstraat	4	0,9
Volledige omgeving	3	0,7
De Gang	3	0,7
Sportvelden	3	0,7
Lemmerstraat	3	0,7
Drouwen	3	0,7
Waterlopen	3	0,7
Vanslag Kerk	2	0,5
De Westeres	2	0,5
Zandafgraving Buinen-Exloo	2	0,5
De Goede Herderkerk	2	0,5
Mondelanden	2	0,5
Ijsbaan	2	0,5
Eeserstraat	2	0,5

Winsveen	2	432	0,5
Toren Polishoogte	2	432	0,5
Buinerstraat	2	432	0,5
Dalkampen	2	432	0,5
Beekdal	1	432	0,2
Schoondal	1	432	0,2
Open graslandje aan bloemdijk	1	432	0,2
Drouwierzand	1	432	0,2
Molenborg	1	432	0,2
Bronningenstraat	1	432	0,2
Volkstuinen complex	1	432	0,2
Rond Westdorp	1	432	0,2
Velden tussen kanaal en Hunebedcentrum	1	432	0,2
Pingorouine	1	432	0,2
Tussen Aldi en Roompot	1	432	0,2
Overgang naar veenkoloniën	1	432	0,2
Oude woongebouwen	1	432	0,2
Weg buiten Borger richting Ees	1	432	0,2
Leefbaarheid	1	432	0,2
Boswachterij Exloo	1	432	0,2
De Es	1	432	0,2
Hemelsrijks	1	432	0,2
Stroomdal richting Buinen	1	432	0,2
Eeserbos-heide	1	432	0,2
Eskant	1	432	0,2
Rosendaal	1	432	0,2
Markt	1	432	0,2
Transverium	1	432	0,2
Zicherstraat	1	432	0,2
Irenestraat	1	432	0,2
Dioleustraat	1	432	0,2
Dingspil	1	432	0,2
Sport en school om de hoek	1	432	0,2
Golfcentrum Ees	1	432	0,2
Rond het Lunsveen	1	432	0,2
Eeserdiepje	1	432	0,2
Akkersmaalhout	1	432	0,2
De Baarneder	1	432	0,2
De Wijsheid	1	432	0,2
Rand van het dorp	1	432	0,2
Busstation	1	432	0,2
Benzinepomp	1	432	0,2

Nuuerstee	1	432	0,2
Wilhelminaboompje	1	432	0,2
Begraafplaats	1	432	0,2
De Weme	1	432	0,2
Oude Eikenlanen	1	432	0,2
Diversiteit van wonen	1	432	0,2
Viaduct snelweg	1	432	0,2
Gouden Zon	1	432	0,2
Hogeweg naar Hunebedden Bronneger	1	432	0,2
Totaal respondenten			
56B. De drie leukste plekken:			
Winkelpanden	33	312	10,6
Dorpsplein (centrum)	31	312	9,9
N34	26	312	8,3
N374	25	312	8,0
Markstraat	22	312	7,1
Borger-West	21	312	6,7
Oud-Rozendael	18	312	5,8
Parkeergelegenheid	17	312	5,4
Gebied Albert Heijn	17	312	5,4
Rotondes	15	312	4,8
Oude Gemeentehuis	15	312	4,8
Hunzedal	15	312	4,8
Hunebedcentrum	13	312	4,2
Grote Brink (winkelanzicht)	12	312	3,8
Het 'strijkijzer'	12	312	3,8
Hoofdstraat	12	312	3,8
Hunzehuys	11	312	3,5
Borgerhof	11	312	3,5
Dorpsentree	11	312	3,5
Wilibrordkerk	11	312	3,5
Omgeving	10	312	3,2
Industrieterrein (Borger-West)	9	312	2,9
Gebied Aldi	9	312	2,9
Verpaupering/leegstand gebouwen	8	312	2,6
Nuisveen	8	312	2,6
Reclameborden	8	312	2,6
Bejaardenflat	8	312	2,6

De Slieten (woonwagenkamp)	6	312	1,9
Voormalig glasblazerij	6	312	1,9
Brandweerkazerne	6	312	1,9
De Kubbing (de tuinen)	5	312	1,6
Buierstraat	5	312	1,6
Molenaarstraat	5	312	1,6
Kanaal	5	312	1,6
Tankstation	4	312	1,3
Bestrating	4	312	1,3
Koesteeg	4	312	1,3
Strengerweg	4	312	1,3
Molenaarstraat	4	312	1,3
Matrixborden rotondes	4	312	1,3
Winkelstraat	3	312	1,0
Dinspil	3	312	1,0
Daalkampen	3	312	1,0
Gebied Boni	3	312	1,0
Lelijke kunst	3	312	1,0
Univé gebouw	2	312	0,6
Gezondheidscentrum bij kerk	2	312	0,6
Pannakooi	2	312	0,6
Pingo Pijl	2	312	0,6
Kampkokers	2	312	0,6
Marlanden	2	312	0,6
Oranje woningen Esdal	2	312	0,6
Molenplaatsweg	2	312	0,6
De Koel	2	312	0,6
Veldkokers	2	312	0,6
Fibula	2	312	0,6
Klimschuur	2	312	0,6
Achter de Brink	2	312	0,6
Parkeerplaats Hunebedcentrum Buierstraat	2	312	0,6
Glascontainers	2	312	0,6
Zandopslag bij brandweerkazerne	2	312	0,6
VV Borger	2	312	0,6
Schuttingen langs de openbare weg	1	312	0,3
Groenvoorziening	1	312	0,3
Ijsbaan	1	312	0,3
Oud-Borger	1	312	0,3
Gebouw van Dijkgroep bij Baander	1	312	0,3
Transferiumentrein	1	312	0,3
Gebouw Wedeka	1	312	0,3

Kunstwerk kop Hondsnug	1	312	0,3
Parkeerplaats Van Slag Kerk	1	312	0,3
Van Slag Kerk	1	312	0,3
Hema	1	312	0,3
Waardeel	1	312	0,3
Dalkampen	1	312	0,3
Oosterveld	1	312	0,3
Oosterveen	1	312	0,3
Paarse huis bij kerk	1	312	0,3
Visboer Jos	1	312	0,3
Drouwenierstraat	1	312	0,3
Weg naar de Sirengen	1	312	0,3
Marslandenweg	1	312	0,3
Eezerstraat	1	312	0,3
Weitering zate	1	312	0,3
Westerstraat/Wieten	1	312	0,3
Bangakkers	1	312	0,3
Pad Sassenberg (bij de Molenstraat)	1	312	0,3
Harm Tiesingstraat	1	312	0,3
Buindersvaart	1	312	0,3
Torenakkers	1	312	0,3
Torenstraat	1	312	0,3
Torenlaan	1	312	0,3
Oosterheem	1	312	0,3
Hofakkers	1	312	0,3
Bergmans Beinsstraat	1	312	0,3
Hamrik	1	312	0,3
Pad Ter-V een en omgeving	1	312	0,3
Borger Buinerzijde	1	312	0,3
Padenbos	1	312	0,3
Ijzertijdstraat	1	312	0,3
Terein hondencclub	1	312	0,3
De Brink	1	312	0,3
Bailey Brug	1	312	0,3
Aan de Strengen	1	312	0,3
De Gang	1	312	0,3
PKN kerk	1	312	0,3
Skatebaan Drift	1	312	0,3
Achter de Koesteeg	1	312	0,3
Achter v/d Veen	1	312	0,3
Achter de oude bibliotheek	1	312	0,3
Slecht onderhoud vijver	1	312	0,3

Teveel bomen vijver	1	312	0,3
Teveel bomen Hunzedal 10 v/m 30	1	312	0,3
Ruimte achter Blokker	1	312	0,3
Oude Esdal College	1	312	0,3
Winkelgebied	1	312	0,3
Buierbrug	1	312	0,3
Schoolplein	1	312	0,3
Sportschool	1	312	0,3
Vakantieparken/bungalowparken	1	312	0,3
Wegomlegging naar Rolde	1	312	0,3
Noordes	1	312	0,3
Drift 1 SV Borger	1	312	0,3
Hoefijzer bij Koesteeg	1	312	0,3
Borger-Zuid	1	312	0,3
Carpool plek	1	312	0,3
Voormalige peuterspeelzaal (nu kinderopvang) Aldi	1	312	0,3
Westeres	1	312	0,3
Straatverlichting	1	312	0,3
Grote ruilverkaveling	1	312	0,3
Schapenpoep op plaatsen waar je de hond uitlaat	1	312	0,3

	Totaal respondenten		In %
57. Wat zijn voor u de twee belangrijkste kwaliteiten van Borger?			
Voorzieningen	79	427	18,5
Winkelgebied	62	427	14,5
Rust	51	427	11,9
Groene omgeving	39	427	9,1
goede bereikbaarheid	39	427	9,1
toerisme	39	427	9,1
centrale/gunstige ligging	33	427	7,7
gezelligheid	25	427	5,9
Ruimte	21	427	4,9
veiligheid	16	427	3,7
kleinschaligheid	11	427	2,6
gemoedelijk	11	427	2,6
vriendelijkheid bewoners	10	427	2,3
activiteiten	9	427	2,1
alles wat je nodig hebt op loopafstand	9	427	2,1
dorpskarakter	8	427	1,9
sfeer	8	427	1,9
Hunebedcentrum	8	427	1,9
saamhorigheid	7	427	1,6
ondernemend dorp	7	427	1,6
sociaal	7	427	1,6

levendigheid	7	427	1,6
mentaliteit van de dorpsbewoners	7	427	1,6
gastvrijheid	6	427	1,4
niet te groot niet te klein	6	427	1,4
veel/goed contact met de burens	6	427	1,4
mooi dorp	5	427	1,2
diversiteit clubs/ verenigingen	5	427	1,2
landelijk wonen met hoog voorzieningsniveau	4	427	0,9
centrumfunctie	4	427	0,9
centrum is variabel	4	427	0,9
leefbaarheid	4	427	0,9
diversiteit soorten bewoners	4	427	0,9
variatie woningaanbod	4	427	0,9
zorg	4	427	0,9
behulpzaamheid dorpsbewoners	4	427	0,9
woonomgeving	3	427	0,7
geen industrie	3	427	0,7
mooi dorpsplein gekregen	3	427	0,7
Hunzehuys	3	427	0,7
sportdorp	3	427	0,7
behoud van de historie	3	427	0,7
openheid	3	427	0,7
dat 't een dorp blijft	2	427	0,5
veezijdigheid	2	427	0,5
3 huisartsen	2	427	0,5
MFA gebouw	2	427	0,5
van slag	2	427	0,5
dorpsgemeenschap	2	427	0,5
het bezitten van het grootste hunebed	2	427	0,5
gericht op bewoners	1	427	0,2
het buitengebied	1	427	0,2
weinig criminaliteit	1	427	0,2
voetpaden	1	427	0,2
kapper Anneke	1	427	0,2
er is door toerisme voldoende te doen	1	427	0,2
beleidsplan	1	427	0,2
groot aanbod MKB	1	427	0,2
zichzelf promoten	1	427	0,2
goed woonklimaat	1	427	0,2
de wil om te veranderen	1	427	0,2
alles is even belangrijk	1	427	0,2
alles is bij de hand	1	427	0,2

actieve betrokkenheid Burger en Zakenleven	1	427	0,2
zondagrust	1	427	0,2
echt een dorp met veel import	1	427	0,2
innovatie	1	427	0,2
sprankelend	1	427	0,2
diversiteit aan mogelijkheden	1	427	0,2
(op dit moment) geen leegstaande winkels	1	427	0,2
de buurtschappen	1	427	0,2
genoeg beweegruiimte	1	427	0,2
scholenvereniging	1	427	0,2
vakantiepark Hunzedal	1	427	0,2
netheid	1	427	0,2
het ligt in Drenthe	1	427	0,2
werkgelegenheid in het dorp	1	427	0,2
de boerderij (opvang voor dementerende ouderen)	1	427	0,2
de kerstmarkt/jaarmarkt	1	427	0,2
geen etnische spanningen	1	427	0,2
beschaving	1	427	0,2
omgang met elkaar	1	427	0,2
happyness	1	427	0,2
vertier	1	427	0,2
vakantiegevoel	1	427	0,2
toegankelijkheid	1	427	0,2
visboer Jos	1	427	0,2
familie/vrienden wonen er	1	427	0,2
cultuur	1	427	0,2
geen hoogbouw	1	427	0,2
bruisend	1	427	0,2

Totaal respondenten			In %
N374	35	320	10,9
Winkels	23	320	7,2
Fiets/voetpaden	18	320	5,6
Onderhoud groen	15	320	4,7
Weinig voorzieningen voor jeugd	12	320	3,8
horeca/uitgaansgelegenheden	7	320	2,2
verkeersveiligheid	7	320	2,2
cultureel weinig	6	320	1,9
(heel) slecht onderhoud weg/straat	5	320	1,6
N34 door/langs Borger (2deling)	5	320	1,6
gladheidsbestrijding	5	320	1,6
geen echte gemeenschap	4	320	1,3
het aantal feesten en activiteiten	4	320	1,3
ontbreken van echt (historisch) centrum	4	320	1,3
parkeergedrag plein + centrum	4	320	1,3

er wordt te hard gereden binnen de dorpskern (lawaai)	3	320	0,9
gebrek aan (betaalbare) seniorenappartementen	3	320	0,9
theater/bioscoop (niet kerk!)	3	320	0,9
verbinding/bereikbaarheid gemeentehuis	3	320	0,9
werkgelegenheid	3	320	0,9
treinstation	2	320	0,6
weinig samenwerking	2	320	0,6
geen rustig dorp meer	2	320	0,6
het toelaten van zoveel reclame	2	320	0,6
OV-verbinding	2	320	0,6
verdeling van de wijken (met name Daalkampen/centrum Borger)	2	320	0,6
centrum	2	320	0,6
gemeente bestuur	2	320	0,6
veel toeristen	2	320	0,6
het ontbreken van camerabewaking rondom het busstation	1	320	0,3
teveel en te grote bomen in het Hunzedal	1	320	0,3
fietspad Hoofdstraat	1	320	0,3
onbegaanbare fietspaden door bladeren	1	320	0,3
Middelbaar onderwijs	1	320	0,3
pas op met willen vernieuwen	1	320	0,3
onvoldoende ophalen van afvalstoffen	1	320	0,3
overschot aan rotondes	1	320	0,3
onderhoud rotondes	1	320	0,3
weinig politie	1	320	0,3
eenduidigheid van ondernemers	1	320	0,3
oversteekplaatsen	1	320	0,3
geen vrijwillige inzet van dorpsbewoners	1	320	0,3
geen PvdA	1	320	0,3
teveel gericht op het aantrekken van toerisme	1	320	0,3
vergrijzing	1	320	0,3
sporthal gedateerd	1	320	0,3
gebrek aan sociaal (betaalbare) huurwoningen	1	320	0,3
weinig glasbakken	1	320	0,3
weinig overleg bij evenementen	1	320	0,3
nog niet ervaren	1	320	0,3
verzorging van de activiteiten	1	320	0,3
fietsenstalling bij busstation 300	1	320	0,3
onvoldoende aandacht voor bewoners	1	320	0,3
teveel oude structuur gesloopt	1	320	0,3
woningen voor starters/jeugd	1	320	0,3
te blank, weinig cultuur gemixt	1	320	0,3
slechte vormgeving van de kraant	1	320	0,3
Hunzehuys	1	320	0,3
straatmeubilair	1	320	0,3
mooie verlichting boom (doet het niet)	1	320	0,3
weinig parkeerplekken voor invaliden	1	320	0,3
(straat)verlichting	1	320	0,3
geen mooie appartementen rondom het centrum	1	320	0,3

bestrating verbeteren	2	92	0,6
onderhoud groenvoorziening	2	92	0,6
duidelijkheid over parkeren	2	92	0,6
zorg voor groen gewardeert	1	92	0,3
wegdek onderhoud	1	92	0,3
molenstraat is niet veilig	1	92	0,3
plein is mooi	1	92	0,3
molen bouwen	1	92	0,3
conclusie rapport moet komen	1	92	0,3
behoud cultuurhistorie	1	92	0,3
poolcentrum	1	92	0,3
seniorenwoningen tekort	1	92	0,3
jonge gezinnen welkom	1	92	0,3
gemis dierenarts	1	92	0,3
fietspaden gevaarlijk	1	92	0,3
kan je tijd worden van dorpsbelang	1	92	0,3
er is veel te doen in burger	1	92	0,3
meer toerisme	1	92	0,3
onvrede over hoe het gaat	1	92	0,3
oversteek kerk niet duidelijk	1	92	0,3
drukke wegen in burger	1	92	0,3
fietspaden verslechteren	1	92	0,3
fietsbrug is onprettig	1	92	0,3
weinig opvan voor ouderen	1	92	0,3
gehandicapten rekening houden1	1	92	0,3
te hoge eikenbomen	1	92	0,3
fietsvriendelijk wegdek	1	92	0,3
openbaar golf	1	92	0,3
missen van een groenteboer	1	92	0,3
meer kroegjes	1	92	0,3
bushalte te ver voor ouderen	1	92	0,3
afval beter gaan scheiden	1	92	0,3
missen van andere antwoorden	1	92	0,3
waar komen antwoorden te staan	1	92	0,3
meer met klachten doen	1	92	0,3
onbekend met activiteiten	1	92	0,3
behoud historisch burger	1	92	0,3
andere feestverlichting	1	92	0,3
nieuwe discotheek	1	92	0,3
verschillend groen	1	92	0,3
verlichting brug wenselijk	1	92	0,3

Heeft u nog opmerkingen of aanvullingen?	Totaal respondent	In %
kerk wordt niet genoemd	8	11,3
leuke vragen	4	5,6
wonen met plezier in borger	3	4,2
strooibeeld aanvullen	3	4,2
onveilige verkeerssituatie	3	4,2
grasmaaien moet beter	3	4,2
ik ken geen dorpsbelangen	3	4,2
meer prullenbakken	3	4,2
borger is mooi	3	4,2
drukke wegen in borger	3	4,2
sommige vragen waren lastig	2	2,8
zakjes voor hondenbezitters	2	2,8
snelheid uit de straten halen	2	2,8
verlichting op paden	2	2,8
winkelcentrum ongezellig	2	2,8
teveel vrachtwagenverkeer	2	2,8
bestrating verbeteren	2	2,8
onderhoud groenvoorziening	2	2,8
duidelijkheid over parkeren	2	2,8
zorg voor groen gewaardeert	1	1,4
wegdek onderhoud	1	1,4
molenstraat is niet veilig	1	1,4
plein is mooi	1	1,4
molen bouwen	1	1,4
conclusie rapport moet komen	1	1,4
behoud cultuurhistorie	1	1,4
poolcentrum	1	1,4
seniorenwoningen tekort	1	1,4
jonge gezinnen welkom	1	1,4
gemis dierenarts	1	1,4
fietspaden gevaarlijk	1	1,4
kan je lid worden van dorpsbelang	1	1,4
er is veel te doen in borger	1	1,4
meer toerisme	1	1,4
onvrede over hoe het gaat	1	1,4
overstreek kerk niet duidelijk	1	1,4
drukke wegen in borger	1	1,4
fietspaden verslechteren	1	1,4
fietsbrug is onprettig	1	1,4
weinig opvan voor ouderen	1	1,4
gehandicaptten rekening houden1	1	1,4
te hoge eikenbomen	1	1,4
fietsvriendelijk wegdek	1	1,4
openbaar golf	1	1,4
missen van een groenteboer	1	1,4

meer kroegjes	1	71	1,4
bushalte te ver voor ouderen	1	71	1,4
afval beter gaan scheiden	1	71	1,4
missen van andere antwoorden	1	71	1,4
waar komen antwoorden te staan	1	71	1,4
meer met klachten doen	1	71	1,4
onbekend met activiteiten	1	71	1,4
behoud historisch burger	1	71	1,4
andere feestverlichting	1	71	1,4
nieuwe discotheek	1	71	1,4
verschillend groen	1	71	1,4
verlichting brug wenselijk	1	71	1,4

